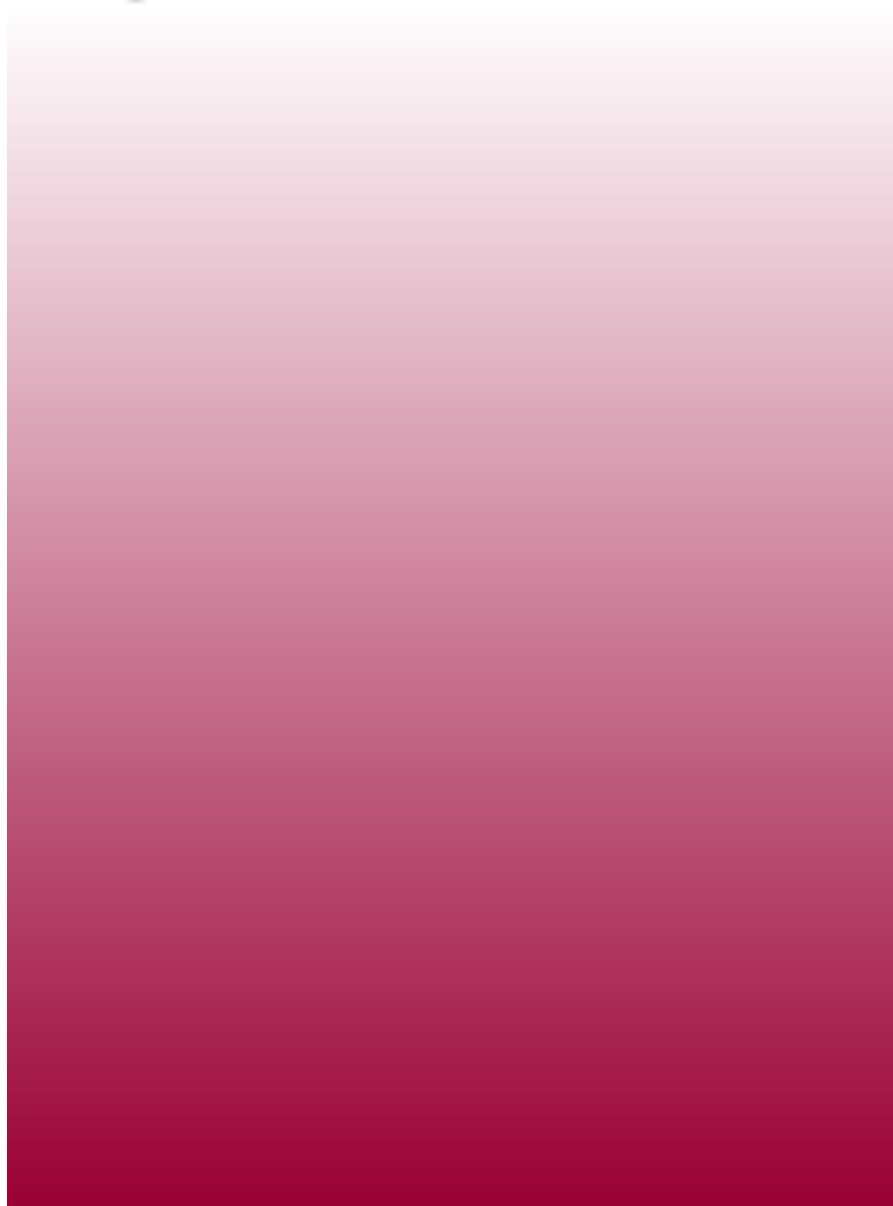

CONSILIUL
NAȚIONAL PENTRU
COMBATEREA
DISCRIMINĂRII

Raport de activitate 2006

SECȚIUNEA I

Cadrul legal de organizare și funcționare a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a fost înființat ca urmare a adoptării de către Guvernul României a *Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*. Aceasta a constituit baza legală de transpunere în România a acquis-ului comunitar în domeniu, reprezentat de *Directiva Consiliului 2000/43/CE cu privire la implementarea principiului tratamentului egal între persoane indiferent de originea rasială sau etnică*, respectiv *Directiva Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă*.

Instituția a început să funcționeze efectiv din a doua jumătate a anului 2002, având structură organizatorică stabilită de Hotărârea Guvernului nr. 1194/2001 și îndeplinind atribuțiile prevăzute de acest act normativ, în baza aplicării O.G. nr. 137/2000.

Începând cu a doua jumătate a anului 2006, odată cu adoptarea de către Parlamentul României a *Legii nr. 324/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, statutul și prerogativele instituției au fost redefinite și consolidate.

Astfel, în conformitate cu textul de lege menționat, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar.

Misiunea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) este **promovarea și apărarea drepturilor stabilite prin legislația antidiscriminare**. Consiliul își desfășoară activitatea în mod independent, fără ca aceasta să fie îngăduită sau influențată de către alte instituții ori autorități publice.

În cadrul instituit prin Legea nr. 324/2006, CNCD **asigură respectarea și aplicarea principiului nediscriminării**, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte, este **responsabil cu aplicarea și controlul respectării dispozițiilor legislației privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor**

de discriminare, precum și cu **armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării**. De asemenea, Consiliul **elaborează și aplică politici publice în materia nediscriminării**, prin consultare cu autoritățile publice, organizațiile neguvernamentale, syndicatele și alte entități legale care urmăresc protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării.

În vederea combaterii faptelor de discriminare, Consiliul își exercită atribuțiile în următoarele domenii:

- prevenirea faptelor de discriminare
- medierea faptelor de discriminare
- investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare
- monitorizarea cazurilor de discriminare
- acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării

Organul deliberativ și decizional al Consiliului, responsabil pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege, este *Colegiul director*. Acesta este compus din 9 membri propuși și numiți, în ședință comună, de cele două Camere ale Parlamentului. Durata mandatului membrilor Colegiului director este de 5 ani.

În anul 2006, componența Colegiului director al CNCD a fost următoarea:

- Asztalos Csaba Ferenc președinte
- Gergely Dezideriu
- Ioniță Gheorghe
- Macoveanu Corina Nicoleta
- Roșu Mădălina Raluca/Panfile Anamaria
- Truinea Roxana Paula
- Vasile Ana Monica

Conducerea instituției este asigurată de către președinte, ales de membrii Colegiului director din rândul acestora, pentru un mandat de 5 ani.

Personalul de execuție și de conducere al instituției este format din referenți, consilieri și consilieri juridici, ce au calitatea de funcționari publici și personal încadrat cu contract individual de muncă.

SECȚIUNEA a II-a

Activitatea de constatare și sancționare a faptelor de discriminare

Componenta de bază a activității CNCD este reprezentată de soluționarea petițiilor și sesizărilor cu privire la săvârșirea faptelor sau actelor de discriminare, adresate instituției.

Această activitate are un caracter complex, datorită specificului, modului de producere și a efectelor faptelor de discriminare, fiind necesară parcurgerea unor anumite etape, în funcție de particularitățile fiecărei situații..

Astfel, orice sesizare adresată Consiliului (care poate îmbrăca forme variate, pornind de la o simplă audiență, solicitări sau petiții scrise până la situațiile de autosesizare ale instituției) se constituie într-un dosar. Pornind de la acest element incipient urmează, în funcție de natura și complexitatea cazului, activitatea de strângere de informații, date și dovezi cu privire la faptele reclamate. Aceasta se realizează, de regulă, prin:

- audierea părților și a altor persoane în ședință publică a Colegiului director
- solicitarea de informații suplimentare (declarații, documente, probe de la petent)
- solicitarea unor puncte de vedere ale celor acuzați de săvârșirea unei posibile fapte de discriminare
- solicitarea altor informații, documente etc. de la terțe persoane, instituții abilitate, care pot contribui la soluționarea cauzei
- investigarea faptelor și împrejurărilor prezentate în plângere
- alte modalități prevăzute de lege

În momentul în care, în urma desfășurării activităților specifice descrise mai sus, dosarul conține suficiente date pentru a se dispune o soluție în cauză, acesta va intra în discuția Colegiului director. În urma deliberărilor Colegiului, cazurile supuse spre analiză sunt soluționate printr-o hotărâre. În cazurile în care se constată existența unor acte sau fapte de discriminare, Colegiul director poate dispune aplicarea unei sancțiuni contravenționale (avertisment sau amendă contravențională).

În cursul anului 2006 Colegiul Director a primit spre analiză un număr de 432 de petiții și sesizări de la persoane fizice sau juridice. De asemenea, Colegiul s-a autosesizat, în conformitate cu competențele stabilite de lege, într-un număr de 24 de cazuri. Numărul cazurilor soluționate în acest an a fost de 409, dintre care 120 reprezintă petiții sau sesizări primite pe parcursul anului 2005 (a se vedea *Anexa 1*).

În urma constatării producerii sau existenței unor fapte sau acte de discriminare au fost aplicate 41 de sancțiuni contravenționale cu avertisment sau amendă, dintre care un număr de 13 sancțiuni pentru petiții sau sesizări adresate instituției în anul 2005 (*Anexa 2*).

Trebuie să precizăm însă faptul că o pondere importantă din petițiile sau sesizările adresate CNCD fie nu s-au încadrat în aria de competență a instituției, fie nu au constituit acte sau fapte de discriminare. Acest lucru se datorează în principal faptului că nu sunt pe deplin cunoscute în societatea românească atribuțiile și limitele de competență ale Consiliului, legislația în acest domeniu sau chiar concepte precum definiția discriminării sau protecția oferită de lege pentru astfel de cazuri.

Cunoașterea și înțelegerea acestor concepte se poate realiza însă printr-o mai bună informare și educare a cetățenilor, în mod susținut și în toate mediile sociale.

În urma contestării în instanță a hotărârilor Colegiului director de către părți, au rezultat un număr de 46 de procese. În 34 dintre acestea instanța a menținut hotărârea Colegiului, în 6 cazuri instanța a admis acțiunile reclamantilor, iar restul de 6 cauze se află pe rol în diverse stadii de judecată. Situația acestor procese este prezentată în *Anexa 3*.

Totodată Consiliul a fost citat în fața instanțelor de judecată în calitate de expert (fără sesizarea în prealabil a instituției pentru a se pronunța cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare) într-un număr de 160 de dosare.

În îndeplinirea atribuției de investigare a faptelor/actelor de discriminare sesizate de petenți sau în situațiile în care Colegiul director s-a autosesizat, personalul de specialitate, precum și membrii Colegiului director au realizat 182 de investigații în București sau în țară.

Ca urmare a proliferării manifestărilor și atitudinilor discriminatorii cu ocazia desfășurării unor competiții sportive și având în vedere competențele specifice, CNCD a solicitat Comisiei de Disciplină a Federației Române de Fotbal să ia măsuri împotriva scandărilor și manifestărilor rasiste ale suporterilor diverselor echipe din campionatul intern de fotbal.

Cea mai severă sancțiune a fost aplicată de Comisia de Disciplină a FRF clubului Jiul Petroșani, în urma partidei de campionat

disputată pe teren propriu cu formația Rapid București. Astfel, pentru scandările repetate "Țigani", "Am avut și vom avea mereu boală pe țigani" și "Liga Campionilor interzisă ciorilor", clubul Jiul Petroșani a fost amendat cu 30.000 de franci elvețieni și i-a fost suspendat terenul pentru o etapă.

De asemenea, echipe ca Steaua, Dinamo sau Rapid au fost sancționate, ca urmare a atitudinii rasiste a suporterilor, fie cu disputarea meciurilor fără spectatori, fie prin obligativitatea de a juca meciurile considerate pe teren propriu pe alte stadioane.

Un alt aspect al activității Consiliului vizează incidența atitudinilor și fenomenelor discriminatorii în spațiul public, cu precădere presă și audiovizual. În acest sens, Consiliul desfășoară o activitate de monitorizare a presei scrise, cu scopul de a identifica aspecte care pot constitui fapte de discriminare dar și cele referitoare la activitatea și vizibilitatea instituției. O analiză detaliată a monitorizării presei scrise în anul 2006 este prezentată în *Anexa 4* a prezentului raport.

În ceea ce privește spațiul audiovizual, Consiliul a reacționat prompt sau chiar s-a autosesizat în cazurile care au fost de competența sa directă. În toate celelalte cazuri, Consiliul Național al Audiovizualului, autoritatea abilitată în acest domeniu, a aplicat posturilor de radiodifuziune și televiziune sancțiuni pentru încălcarea prevederilor din domeniul audiovizualului care interzic, în cadrul programelor audiovizuale, discriminarea și incitarea la ură pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală sau etnie. Astfel, conform datelor furnizate de CNA, acesta a aplicat în anul 2006 un număr de 5 sancțiuni, astfel:

- Postul de radio INFO PRO a fost sancționat cu somație publică deoarece, în data de 12 ianuarie 2006, în cadrul rubricii „Vorbesc, deci există”, difuzată în emisiunile „Urechile sus!”

și „Ascultă aici”, au fost făcute afirmații discriminatorii și xenofobe la adresa minorității rome

- Postul de televiziune Prima TV a fost sancționat cu somație publică de intrare în legalitate deoarece în cadrul emisiunii „Cronica Cărcotașilor”, din data de 22.03.2006, au fost făcute afirmații cu caracter discriminatoriu la adresa etniei rome

- Postul de televiziune OTV a fost sancționat cu amendă contravențională în cuantum de 50.000 lei, deoarece în edițiile din 21 și 22 decembrie 2005 ale emisiunii „Dan Diaconescu Direct”, a fost promovat un discurs xenofob de instigare la ură și violență împotriva etniei maghiare

- Postul de televiziune OTV a fost sancționat cu amendă contravențională în cuantum de 5.000 lei având în vedere faptul că emisiunea „Dan Diaconescu Direct” din ziua de 26 august 2006, a fost difuzată sub titlul „....3 tineri uciși de un cetățean britanic”, titlu ce a indus ideea publicului telespectator că accidentul produs s-ar fi datorat și ca o consecință a faptului că făptuitorul era cetățean britanic

- Postul de televiziune Național TV a fost sancționat cu amendă contravențională în cuantum de 10.000 lei deoarece, în cadrul emisiunii „Miezul problemei”, ediția din 7 februarie 2006, au fost difuzate pe scroll mesaje cu caracter discriminatoriu, mesaje care incitau la ură împotriva maghiarilor din România

Pentru a ilustra mai clar specificul activității de apreciere și sancționare a faptelor cu caracter discriminatoriu, ne-am propus să prezentăm o analiză a cazurilor de discriminare pe cinci dintre criteriile prevăzute de lege (etnie, gen, statutul HIV pozitiv, persoane cu dizabilități și orientare sexuală), care se întâlnesc în mod frecvent în activitatea instituției și care reprezintă totodată caracteristici comune ale grupurilor vulnerabile la faptele sau actele de discriminare.

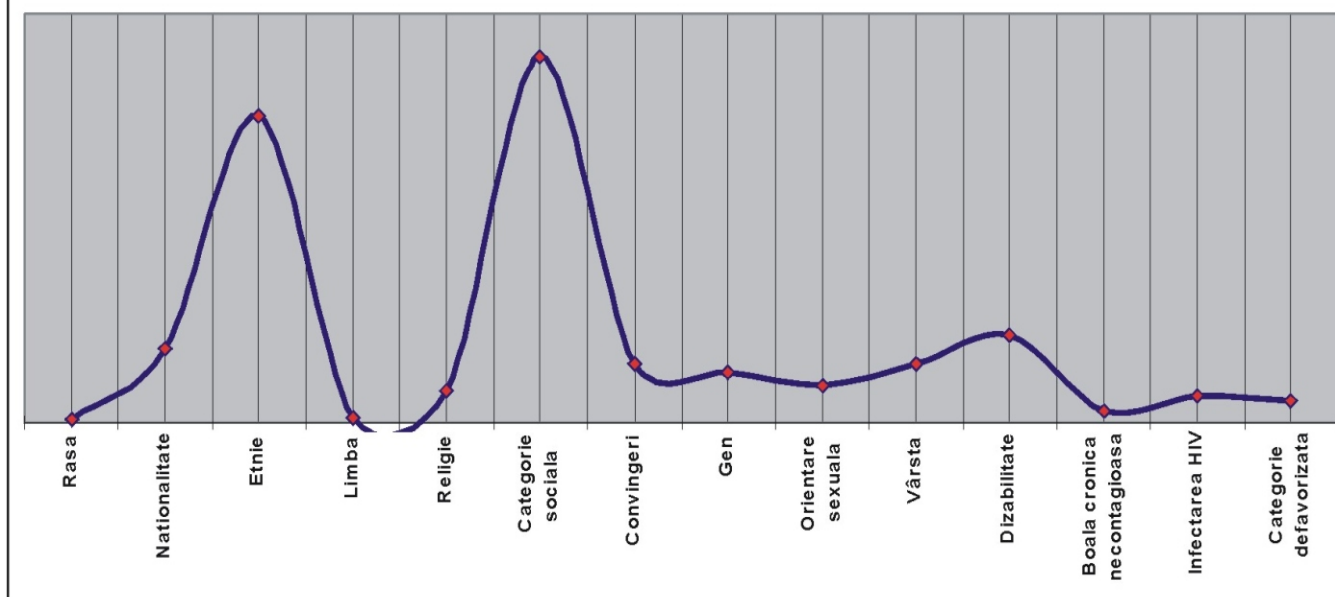
Discriminarea pe criteriul etnic

Situația petițiilor privind discriminarea manifestată împotriva romilor

În general, astfel cum rezultă din statisticile Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (vezi Fig. 1), o pondere importantă înregistrată sub aspectul plângerilor depuse,

începând cu anul 2002 până în 2006, o au situațiile ce au vizat acte de discriminare pe criteriul etnic. Cazurile de discriminare îndreptate împotriva romilor, subiect al plângerilor înregistrate la CNCD, cuprind un segment relevant, astfel cum se poate constata din tabelul de mai jos.

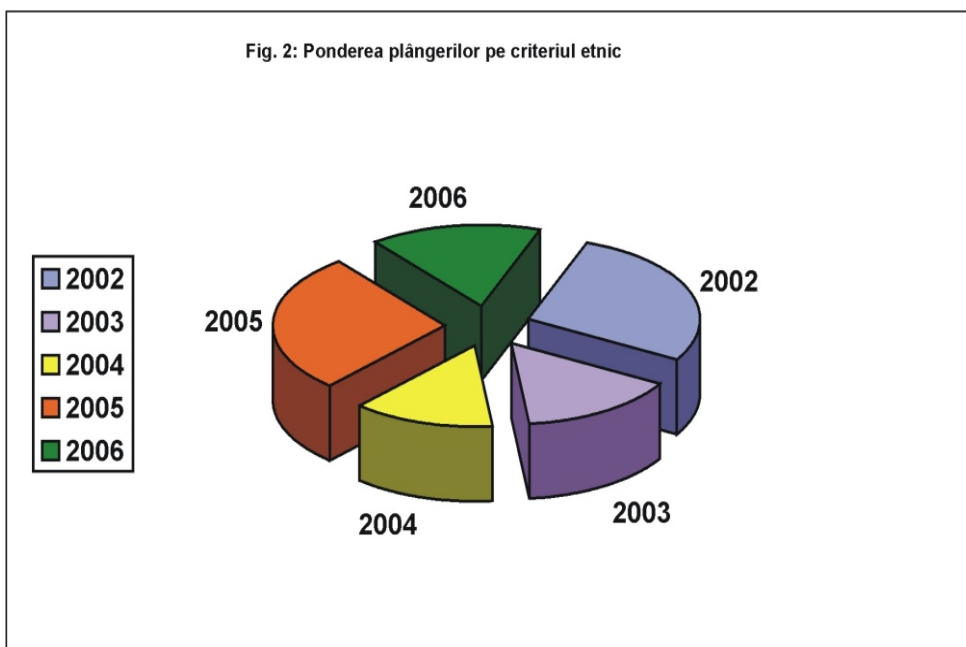
Fig.1: Plângeri/criteriu înregistrate la CNCD în perioada: 2002-2006

Spre exemplu, din totalul plângerilor înregistrate la CNCD în perioada 2002-2006 (vezi Fig.2), un procent de aproximativ 25% în 2002 din totalul de 134 de plângeri, 14% în 2003 din totalul de 473 de plângeri, 13% în 2004 din totalul de 353

plângeri, 24% în 2005 din totalul de 382 de plângeri și respectiv 16% în 2006 din totalul de 432 de plângeri au vizat discriminarea manifestată pe baza criteriului etnic și implicat a apartenenței la minoritatea romă.

Fig. 2: Ponderea plângerilor pe criteriul etnic

	2002	2003	2004	2005	2006
Total plângeri	134	473	353	382	432
Plângeri criteriu etnic	34	66	45	85	69

Subiectul plângerilor privind discriminarea manifestată împotriva minorității romilor

Subiectul plângerilor privind discriminări pe criteriul etnic au avut în vedere o arie largă de situații manifestate în diferite domenii de activitate, precum:

- **accesul la locuințe**, în special anunțuri imobiliare, sau în unele cazuri evacuări
- **angajare**, în special accesul la un loc de muncă
- **media**, cu preponderență articole cu conținut defăimător sau subiectiv vis a vis de minoritatea romă sau persoane aparținând minorității rome
- **discurs public**, în special situațiile care induc o atmosferă ostilă sau prin care se aduce atingere demnității persoanei
- **acces în locuri deschise publicului larg**: cluburi, restaurante etc.
- **educație**, vizând cazuri de segregare a copiilor de etnie romă față de majoritate, comportament ostil față de cadre didactice de etnie romă
- **sport**, cu preponderență manifestări de limbaj violent prin care se aduce atingere demnității persoanelor aparținând minorității rome
- **anunțuri publicitare**: închirieri,

imobiliare, prestări servicii etc.

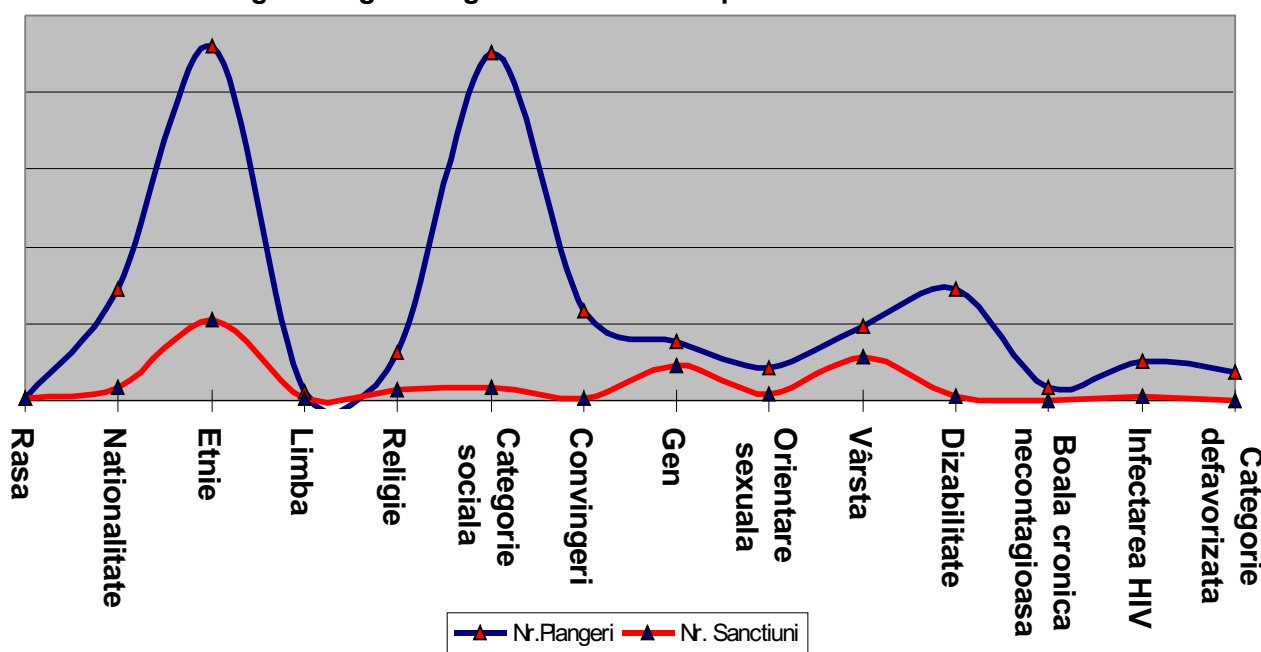
- **justiție**, aplicarea inegală a legii
- **administrație publică**, preponderent comportamentul funcționarilor publici față de persoane aparținând minorității rome.

În anul 2006 majoritatea plângerilor privind discriminarea romilor au vizat diverse manifestări cu caracter public exprimate sub formă de discursuri, declarații sau articole de presă, postarea de informații pe internet, precum și comportament exprimat prin violență de limbaj, refuzul de a acorda servicii sau de a permite accesul în locuri deschise publicului larg datorită apartenenței etnice, discriminarea în educație, la angajare precum și în cazul accesului la locuințe.

Constatarea și sancționarea faptelor de discriminare manifestate împotriva romilor

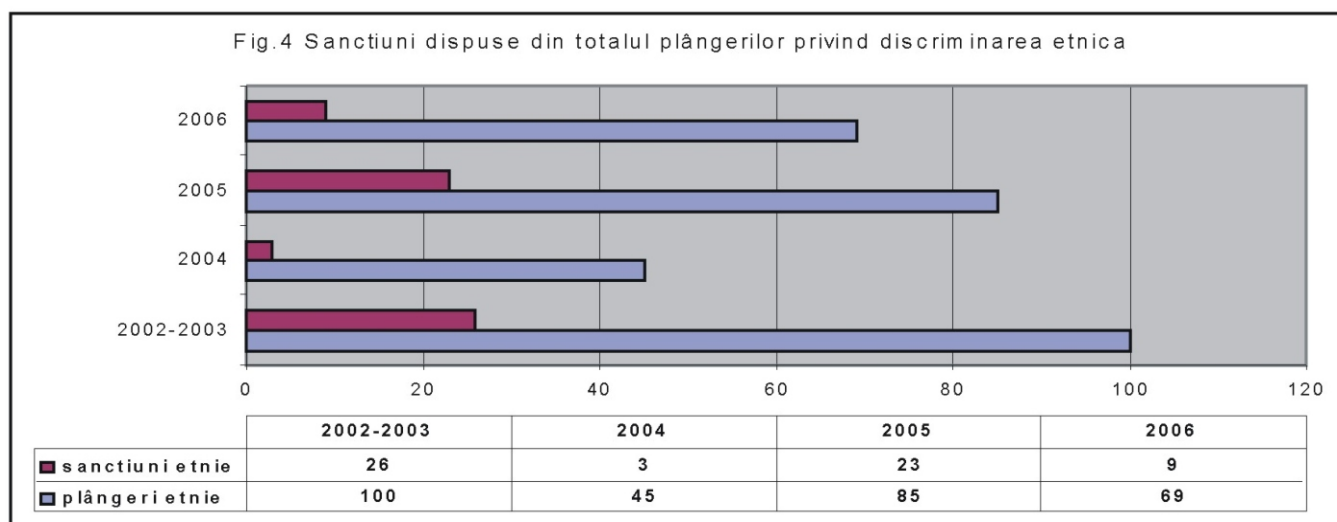
Sub aspectul constatării faptelor de discriminare și al sancționării, se poate observa un raport relativ proporțional, din punctul de vedere al prevalenței cazurilor și al sancțiunilor aplicate (vezi Fig.3). Astfel, se observă un segment relevant atât în cazul plângerilor dar și al sancțiunilor, din totalul înregistrat în ceea ce privește discriminarea etnică împotriva romilor.

Fig.3. Plângeri înregistrate și sancțiuni aplicate de CNCD în 2002-2006

În același sens, se reține că din totalul plângerilor înregistrate la CNCD, au fost constatate fapte sau acte de discriminare și subsecvent aplicate sancțiuni, într-un procent care variază între aproximativ 26% din totalul plângerilor în 2002-2003, 7% din totalul plângerilor în 2004, 27% din totalul plângerilor în 2005 și 13% din totalul plângerilor în 2006. Deși aparent este o discrepanță sesizabilă între plângerile primite și sancțiunile aplicate (vezi

Fig.4), procentul este relativ satisfăcător comparativ cu plângerile care vizează discriminarea manifestată potrivit celorlalte criterii, astfel cum rezultă și din tabelul de mai sus (vezi Fig.3). Explicația rezidă în faptul că nu în toate situațiile este posibilă constatarea faptei de discriminare, datorită unor împrejurări obiective care țin de elementele de probatoriu existente în cauză, natura faptei, competența instituției sau alte aspecte juridice.

Acte și fapte de discriminare împotriva romilor constatate și sancționate de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Domeniul de manifestare al actelor sau faptelor de discriminare împotriva romilor sub aspectul sancționării contravenționale a cunoscut o relativă oscilare pe parcursul anilor 2002-2006, observându-se o tendință de atenuare sau descreștere în unele privințe sau o constanță în altele (vezi Fig.5).

Astfel, spre exemplu, în anii 2002-2003, constatarea faptelor și subsecvent aplicarea unei sancțiuni a vizat în special situațiile discriminatorii privind anunțurile publicitare (9 sancțiuni), articolele de presă cu caracter discriminatoriu (8 sancțiuni), refuzul accesului în locurile deschise publicului larg (7 sancțiuni), urmând o sancțiune în ceea ce privește discursul public care aduce atingere demnității și o sancțiune privind segregarea copiilor romi în școala față de majoritate.

În anul 2004 se înregistrează o creștere în ceea ce privește sancționarea discursului public discriminatoriu (2 sancțiuni) și o sancțiune cu privire la refuzul accesului în locuri deschise publicului larg.

În anul 2005, în descreștere față de 2002-

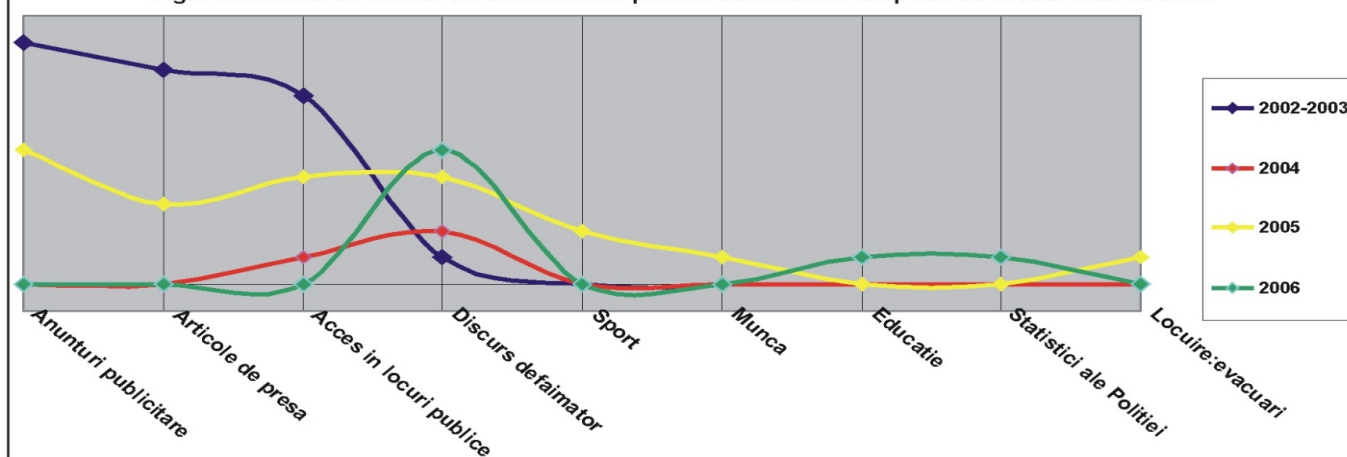
2003, se înregistrează 5 sancțiuni contravenționale privind discriminarea în anunțurile publicitare. De asemenea, în descreștere, 3 sancțiuni privind articole de presă discriminatorii și 4 sancțiuni privind refuzul accesului în locurile publice.

O tendință în creștere se înregistrează în domeniul discursului public cu caracter discriminatoriu, fiind aplicate 4 sancțiuni contravenționale. De asemenea, sunt aplicate alte 2 sancțiuni contravenționale privind utilizarea publică a unor slogane cu caracter discriminatoriu pe parcursul unor meciuri sportive, o sancțiune în domeniul angajării și o sancțiune în domeniul accesului la locuințe.

În anul 2006 sunt constatate 9 fapte sau acte de discriminare și sunt aplicate 6 sancțiuni contravenționale. În acest sens, se înregistrează 4 sancțiuni privind discursul public cu caracter discriminatoriu, o sancțiune privind segregarea în educație a copiilor romi față de majoritari și o sancțiune privind refuzul accesului în locuri publice.

Astfel, în anul 2006 nu sunt constatate acte sau fapte de discriminare în domeniul anunțurilor publicitare, articole de presă cu caracter discriminatoriu, situații de refuz privind domeniul accesului la locuințe sau angajării.

Fig.5 Manifestarea actelor de discriminare potrivit sancțiunilor dispuse de CNCD în 2002-2006

Concluzie: Puncte tari și puncte slabe în prevenirea și sancționarea discriminării pe criteriul de etnie în anul 2006

+ Organizațiile neguvernamentale rome au jucat un rol important în prevenirea faptelor de discriminare, asigurând interfața între persoanele discriminate și CNCD

+ Majoritatea petițiilor adresate CNCD au fost depuse de organizații neguvernamentale, în numele victimelor

+ Organizațiile neguvernamentale rome au utilizat calitatea procesuală activă în cazuri de discriminare în fața instanțelor de judecată și a CNCD

+ CNCD a cooperat cu organizațiile neguvernamentale în general și cu organizațiile romilor în special, în diverse acțiuni și proiecte comune în domeniul prevenirii discriminării etnice

+ CNCD a participat alături de organizații neguvernamentale ale romilor la cursuri de formare în domeniul nediscriminării, în special având ca tematică discriminarea romilor

+ Reprezentanți ai CNCD au participat la cursuri de formare în domeniul drepturilor omului și a nediscriminării pentru ofițeri de poliție, funcționari publici, judecători și procurori, cu accent pe problematica discriminării romilor

+ CNCD a participat în calitate de partener în diferite proiecte PHARE alături de organizații neguvernamentale ale romilor, în domeniul nediscriminării

+ CNCD s-a implicat în organizarea și promovarea de campanii publice în parteneriat cu organizații neguvernamentale și instituții de resort, privind combaterea rasismului și a discriminării etnice în fotbal

+ CNCD a organizat în numele autorităților române cea de-a 21-a Întâlnire a MG-

S-ROM (Comitetul pentru problemele Romilor, Țiganilor și Travellers) din cadrul Consiliului Europei, la București, în perioada 2-3 Mai 2006.

- În ciuda activităților de prevenire derulate atât de CNCD cât și de organizațiile neguvernamentale, atât instituția (CNCD) cât și legislația antidiscriminare nu sunt suficient cunoscute de comunitățile de romi

- Deocamdată persoanele discriminate aparținând comunităților de romi, nu au un nivel de cunoaștere suficient, care să permită inițierea de către aceștia a unei acțiuni sau petiții în instanță sau la CNCD în domeniul nediscriminării

- Modificările legislative survenite în 2006 în domeniul antidiscriminării necesită o mediatizare și informare eficientă la nivel local pentru a asigura accesibilitatea comunităților la procedurile administrativ-jurisdicționale în materia nediscriminării

- CNCD trebuie să continue să colaboreze cu organizații neguvernamentale ale romilor, să organizeze sesiuni de formare pentru funcționari publici, judecători, procurori, avocați etc. în domeniul nediscriminării

- Complexitatea plângerilor și a petițiilor în domeniul nediscriminării pe criteriul etnic, determină în unele cazuri extinderea perioadei de investigare și soluționare

- În unele situații, plângerile privind fapte sau acte de discriminare nu pot fi coroborate cu probe prin care să fie posibilă constatarea faptei sau actului de discriminare

- În unele cazuri, plângerile privind fapte de discriminare împotriva romilor au în vedere situații care se situează la limita dintre dreptul la libertatea de exprimare și dreptul la nediscriminare

Discriminarea pe criteriu de gen

În decursul anului 2006 Colegiul director a primit spre soluționare un număr de 432 de dosare, dintre care 11 vizau posibile fapte de discriminare pe criteriu de gen.

Dintre situațiile cu care Colegiul director a fost sesizat spre soluționare, câteva sunt relevante pentru a sublinia cazuistica în acest domeniu.

Cazul I

În primul caz înaintat Colegiului director spre soluționare, petenții sesizau CNCD cu privire la presupusul caracter discriminatoriu al unor prevederi din *Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății* referitoare la vârsta de pensionare a medicilor femei. Prin *Legea nr. 306/2004 privind exercitarea profesiei de medic, precum și organizarea și funcționarea Colegiului Medicilor din România*, la art. 16 alin. (1) se prevedea: „Medicii au dreptul la pensie pentru limită de vârstă la împlinirea vârstei de 60 de ani femeile și 65 de ani bărbații, cu excepția doctorilor în medicină, care pot rămâne în activitate până la vârsta de 65 de ani femeile și 70 de ani bărbații”.

Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, prevede la art. 467 “la data intrării în vigoare a prezentului titlu se abroga *Legea nr. 306/2004 privind exercitarea profesiei de medic, precum și organizarea și funcționarea Colegiului Medicilor din România*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 578 din 30 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare”. Art. 385 alin. (1) prevede că “medicii se pensionează la vârsta prevăzută de lege”. *Legea* cadru în materia pensiilor și asigurărilor sociale este *Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale*, care la art. 41 alin. (2) prevede: “Vârsta standard de pensionare este de 60 de ani pentru femei și 65 de ani pentru bărbați. Atingerea vârstei standard de pensionare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin creșterea vârstelor de pensionare, pornindu-se de la 57 de ani pentru femei și de la 62 de ani pentru bărbați, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3”.

Colegiul director a reținut faptul că actul normativ anterior Legii nr. 95/2006 prevedea vârsta

de 65 de ani ca vârstă de pensionare pentru medici. De asemenea, Colegiul a constatat că vârsta de pensionare în cadrul Uniunii Europene este în general de 65 de ani, fără deosebire de sex.

Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale prevede că vârsta de pensionare este de 60 de ani pentru femei și 65 de ani pentru bărbați. Această prevedere s-a dorit a fi o măsură afirmativă pentru femei, însă practic este o prevedere discriminatorie, în sensul că pentru aceeași muncă, cu aceeași încadrare, aceeași vechime etc., femeile ies la pensie mai devreme decât bărbații. Colegiul director consideră că prevederea ar putea fi o măsură afirmativă în situația în care pensionarea femeilor la vârsta de 60 de ani ar fi o opțiune a acestora, iar nu o obligație legală.

În urma analizării, Colegiul director a constatat că prevederile art. 385 alin. (1) din *Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății* sunt discriminatorii, prin stabilirea de vârste de pensionare diferite pentru femei și bărbați în cadrul aceleiași categorii profesionale, categorie cu un statut special.

Cazul II

În al doilea caz, Colegiul director a fost sesizat de faptul că societatea de asigurări X a stabilit primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru asigurări începute în anul 2006 și valabile până în februarie 2007, practicând tarife diferite pentru femei și bărbați, în cazul asigurărilor de autoturisme. La dosar era atașat tabelul tarifar prin care erau enumerate tarifele pentru persoane fizice femei, persoane fizice bărbați, pensionari femei, pensionari bărbați.

Potrivit normelor aprobate prin Ordinul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, tarifele de primă pentru asigurarea de răspundere civilă obligatorie pentru prejudicii produse prin accidente de autovehicule sunt calculate de societățile de asigurare care practică această clasă de asigurări pe baze actuariale, pentru limitele de despăgubiri stabilite, astfel încât să asigure îndeplinirea obligațiilor asumate, constituirea rezervelor tehnice și plata contribuțiilor către fondurile constituite, conform legii, precum și cheltuielile de achiziție și administrare.

În acest sens, asigurătorul are obligația să ia în considerare, la calcularea primelor de asigurare aferente acestei clase de asigurări, cel puțin următoarele elemente: dauna medie, frecvența daunelor, deviația adversă, cheltuielile de achiziție, cheltuielile de administrare și cota de profit.

La stabilirea tarifelor de primă de asigurare valabile pentru anul 2007, societatea X a procedat la efectuarea unor calcule actuariale, bazate pe datele statistice deținute de societate, obținute prin prelucrarea informațiilor privind derularea contractelor de asigurare obligatorie auto încheiate de societatea de asigurări X. Urmare a acestor calcule, s-au obținut anumite concluzii privind dauna medie și frecvența daunelor, în sensul că, în cazul persoanelor de sex feminin, dauna medie pe contract a avut valoarea cu 8,4% mai mică decât dauna medie pe contract în cazul persoanelor de sex masculine. Pentru aceste motive societatea a apreciat că poate stabili un tarif de prime pentru persoanele de sex feminin mai redus decât tarifele de prime pentru persoanele de sex masculin.

În tarifele de prime stabilite pentru anul 2007, aferente contractelor de asigurare obligatorie auto ce urmează a fi practicate, se regăsesc și alte diferențieri, corespunzătoare unor anumite categorii sociale, respectiv pensionarii și persoanele cu handicap.

Colegiul director a analizat raportul dintre principiul riscului și principiul egalității de șanse. Companiile de asigurare stabilesc primele de asigurare raportat la statisticile pe care le realizează. De asemenea, Comisia de Supravegherea Asigurărilor aprobă modul de calcul al primelor de asigurare, permițând să existe diferențieri între tarife pe anumite criterii justificate de cercetări anterioare. În acest caz particular, tariful diferențiat pentru femei și bărbați nu reprezintă o măsură afirmativă pentru femei, ci reprezintă transformarea unei situații reieșită din statistici în fapte concrete.

Concluzionând, deși în acest caz nu s-a constatat o faptă de discriminare, exemplul este relevant pentru utilitatea datelor statistice în aprecierea existenței sau nu a unei situații de discriminare.

Cazul III

Al treilea caz vizează refuzul acordării concediului parental pentru un cadru militar, ofițer în cadrul UM „D” București. În octombrie 2003 petiționarul a solicitat, prin raport personal, concediu pentru îngrijirea copiilor în vârstă de

până la doi ani, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Deși Direcția Legislație și Asistență Juridică din M.Ap.N. a avizat favorabil cererea petiționarului, arătând în avizul său consultativ că potrivit legislației în vigoare acesta poate beneficia de concediu parental, cererea nu a fost aprobată, considerându-se necesară prezența ofițerului la serviciu. Raportul a fost soluționat nefavorabil prevalându-se de prevederile art. 15 din Legea nr. 80/1995. În luarea deciziei, conducerea unității a avut în vedere atât prevederile legale cât și avizul structurii de specialitate din cadrul Statului Major General

Petiționarul a atacat în instanță decizia prin care i s-a respins cererea. Prin hotărârea din data de 3 martie 2004, Curtea de Apel București a respins contestația ca neîntemeiată, cu motivarea că în conformitate cu art. 15 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, lege specială, de strictă interpretare, numai femeile care sunt cadre militare în activitate au dreptul de a beneficia de concediu pentru creșterea copilului.

Statul Major General și-a motivat decizia de a nu se acorda concediu parental, solicitat de petent, cu necesitatea de a respecta prevederilor art. 15 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, în vigoare la acea dată, conform căroră „femeile cadre militare în activitate, au dreptul la concediul de maternitate și la concediu pentru îngrijirea copilului.”

Colegiul director a constatat că se află în domeniul de aplicare al drepturilor omului consacrate în legislația internă, prin recunoașterea dreptului la concediu parental fără a se induce distincții între persoane în funcție de sex, iar în ceea ce privește Legea nr. 80/1995, aceasta se referă la femeile cadre militare în activitate care au dreptul la concediu pentru îngrijirea copilului.

În situația ipotetică în care un cadru militar în activitate, femeie, solicită acordarea concediului de îngrijire a copilului, acesta se acordă prin respectarea prevederilor art. 15 din Legea nr. 80/1995. În aceste circumstanțe, petentul, cadru militar în activitate, bărbat, a solicitat acordarea concediului de îngrijire a copilului, însă nu i s-a acordat, în virtutea art. 15 din Legea nr. 80/1995 care, în interpretarea M.Ap.N. nu acordă respectivul drept cadrelor militare în activitate, bărbați. Aceste aspecte coroborate denotă fără echivoc că ambele categorii de persoane au același statut profesional, însă singura justificare a diferenței de tratament se întemeiază pe diferența de sex. Astfel, ne aflăm în fața unor categorii de persoane

care se afla în situații analoage în privința cărora sunt induse distincții de tratament pe bază de sex.

Reținând invocarea argumentului de strictă interpretare și exclusivă respectare a dispozițiilor art. 15 din Legea nr. 80/1995, Colegiul director nu poate considera aceste argumente ca atingând cumulativ un grad suficient de obiectivitate.

Cu atât mai mult, un tratament diferențiat nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiutorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, în condițiile în care prin legislația în vigoare statul român se angajează să asigure dreptul egal pe care îl au bărbatul și femeia de a beneficia de toate drepturile economice, sociale și culturale și în condițiile în care, în calitate de asigurați, cadrele militare în activitate nu se deosebesc de celelalte categorii de asigurați.

Prin urmare, reținând toate aceste elemente invocate în dezbaterile cazului, Colegiul director a constatat că a existat o diferență de tratament între femei și bărbați în acordarea concediului pentru îngrijirea copiilor în vârstă de până la doi ani, instituită în virtutea prevederilor enunțate de art. 15 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare.

CONCLUZII:

Din analiza cantitativă a cazurilor deduse spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în anul 2006, se poate constata că, în ceea ce privește plângerile care au la bază criteriul de gen, numărul acestora este relativ mic. Astfel, din 432 de cazuri deduse spre soluționare Colegiului director, doar 11 cazuri au vizat posibile fapte de discriminare pe criteriul de gen, adică 2,5% din totalul plângerilor.

Analiza acestor date ne poate arăta că numărul scăzut al acestor plângeri poate avea mai multe cauze precum: vizibilitatea scăzută a instituției, lipsa informației privind legislația antidiscriminare sau existența conflictului pozitiv de competență în ceea ce privește discriminarea pe criteriul de gen. Putem menționa și faptul că în anul 2006 Consiliul nu a primit sesizări privind discriminarea de gen din partea Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați.

Cadrul legislativ la momentul actual prevede posibilitatea sesizării diferitelor organisme în cazul în care o persoană este

supusă unei fapte de discriminare. Astfel, o persoană care consideră că a fost supusă unei fapte de discriminare pe criteriu de gen se poate adresa angajatorului sau sindicatului, dacă fapta s-a petrecut în domeniul muncii, se poate adresa instanței judecătorești competente în a cărei circumscripție teritorială își are domiciliul sau reședința, respectiv la secția/completul pentru conflicte de muncă și drepturi de asigurări sociale din cadrul tribunalului sau, după caz, instanței de contencios administrativ, conform *Codului Muncii* și *Legii 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați* sau Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform *OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată*.

Consiliul este nevoit să constate, de asemenea, o lipsă accentuată de implicare a sindicatelor în domeniul nediscriminării.

Datorită faptului că există posibilitatea ca o persoană să apeleze la diferite organisme pentru soluționarea unui caz de discriminare care are la bază criteriul de gen în domeniul muncii, se reduce considerabil probabilitatea de a cuantifica cu exactitate existența faptelor de discriminare care au la bază criteriul de gen, în domeniul muncii.

Pe de altă parte, din analiza cazurilor deduse spre soluționare Colegiului director se poate constata că, de cele mai multe ori, există o corelare între criteriul de gen și cel de vârstă, mai ales în domeniul muncii, ceea ce creează premisele existenței fenomenului de discriminare multiplă.

De asemenea, din analiza cazurilor soluționate de către CNCD în anul 2006 s-a constatat că majoritatea au vizat domeniul muncii dar au existat plângeri și în ceea ce privește dreptul la demnitatea personală, accesul la bunuri și servicii și accesul la educație.

Discriminarea bazată pe statutul HIV pozitiv

Stare de fapt

În perioada 2003–2006, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării s-a confruntat cu 28 de cazuri privind discriminarea persoanelor cu statut HIV pozitiv.

Cazurile respective au fost soluționate fie prin constatarea existenței faptei de discriminare și aplicarea unei sancțiuni contravenționale, fie prin medierea conflictului dintre părți.

Dintre aceste cazuri, 11 se referă la încălcarea dreptului la acces liber la serviciile de sănătate, 8 cazuri se referă la încălcarea dreptului la demnitate personală, 7 cazuri se referă la încălcarea dreptului la liber acces la educație iar 2 cazuri se referă la încălcarea dreptului la libera exercitare a profesiei.

Discriminarea persoanelor cu HIV/SIDA sau a celor care sunt bănuite că ar avea HIV/SIDA, precum și discriminarea persoanelor care sunt asociate sau înrudite cu o persoană afectată de HIV/SIDA se poate manifesta atât prin discriminare directă indirectă, cât și prin victimizare sau hărțuire.

Domeniile în care apar frecvent discriminări ale persoanelor afectate de HIV/SIDA sunt:

- **egalitatea în activitatea economică și în materie de angajare și profesie;** aceasta se manifestă prin obligativitatea efectuării testului HIV înainte de angajare în domenii în care nu este obligatorie efectuarea acestei testări; respingerea cererii de angajare în cazul în care persoana este afectată de HIV/SIDA; hărțuirea la locul de muncă; concedierea
- **accesul la educație:** refuzul cadrelor didactice și a directorilor de școli de a înscrie la școală copii seropozitivi; respingerea, hărțuirea și marginalizarea acestor copii
- **accesul la serviciile de sănătate:** refuzul sau restrângerea accesului la serviciile de sănătate;
- **dreptul la demnitate personală:** stigmatizarea și vehicularea, în public, a prejudecăților și stereotipurilor cu privire la persoanele afectate de HIV/SIDA care conduc la acțiuni care lezează demnitatea acestor persoane.

O problemă frecvent întâlnită în practica CNCD este încălcarea principiului păstrării confidențialității datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA, potrivit art.

8, alin. (1) și (2) din *Legea nr. 584/2002 privind măsurile de prevenire a răspândirii maladiei SIDA în România și protecție a persoanelor infectate cu HIV sau bolnave de SIDA*. Potrivit acestor prevederi, acest principiu se aplică doar celor 3 categorii de persoane prevăzute de lege: „a) angajații rețelei sanitare; b) angajatorii acestor persoane; c) funcționarii publici care au acces la aceste date.”, excluzând celelalte categorii de persoane care, în virtutea activității ce o desfășoară, iau la cunoștință de statutului HIV pozitiv al altor persoane. De asemenea, *Legea nr. 584/2002* nu prevede și sancțiunea aplicată persoanelor care încalcă principiul respectării confidențialității datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA.

Colegiul director al CNCD a interpretat încălcarea principiului păstrării confidențialității datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA ca fiind o faptă de discriminare potrivit art. 15 din *O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată*, prin încălcarea dreptului la demnitate personală.

Având în vedere cazurile cu privire la discriminarea persoanelor afectate de HIV/SIDA cu care CNCD s-a confruntat, reprezentanți ai instituției au făcut parte din Comisia de lucru pentru elaborarea proiectului privind *Strategia Națională HIV/SIDA 2008–2013*.

Având în vedere cazurile de discriminare a persoanelor cu statut HIV pozitiv investigate, CNCD a recomandat următoarele măsuri:

- participarea unui reprezentant al Ministerului Educației și Cercetării în cadrul grupului de lucru ce lucrează la elaborarea *Strategiei Naționale HIV/SIDA 2008–2013*, având în vedere cazurile de discriminare a copiilor și tinerilor cu statut HIV pozitiv în ceea ce privește liberul acces la educație.
- elaborarea unui document prin care cadrele didactice să fie informate cu privire la drepturile copiilor și tinerilor cu statut HIV pozitiv în legătură cu accesul liber la educație, precum și faptul că îngrădirea acestui drept pe considerentul statutului HIV pozitiv constituie o faptă de discriminare, sancționată contravențional.
- având în vedere prevederile art. 8 din *Legea nr. 584/2002 privind măsurile de prevenire a răspândirii maladiei SIDA în România și protecția persoanelor infectate cu HIV sau bolnave de SIDA*, precum și cazurile de

discriminare a persoanelor infectate HIV/SIDA prin încălcarea confidențialității, se impune extinderea răspunderii celor care încalcă confidențialitatea cu privire la statutul HIV pozitiv și la alte categorii de persoane care, în virtutea activității lor profesionale iau cunoștință de această informație.

Studiu de caz

În cursul anului 2006 Fundația „B” din localitatea Singureni a înaintat o plângere către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la atitudinea părinților copiilor ce urmează programul grădiniței din localitate, cu privire la înscrierea unor copii din cadrul fundației la cursurile acestei instituții de învățământ.

Având în vedere faptul că Fundația are în ocrotire mai mulți copii cu statut HIV pozitiv, precum și faptul că activitatea fundației este cunoscută în comunitate, părinții celorlalți copii

înscriși la cursurile grădiniței au amenințat cu retragerea copiilor lor de la cursuri, atâta vreme cât copiii proveniți din cadrul Fundației li se va permite prezența la cursuri.

Având în vedere situația prezentată, o echipă a CNCD s-a deplasat la fața locului și s-a decis medierea conflictului, având în vedere necesitatea menținerii bunei înțelegeri în cadrul comunității.

Părinții care au cerut excluderea copiilor presupuși ca având statut HIV pozitiv au fost invitați pentru o întâlnire la școala din localitate. În urma prezentării situației de fapt, a cadrului legislativ în vigoare, precum și a riscurilor și modului de transmitere a infecției HIV, s-a ajuns la medierea situației.

În urma medierii conflictului, copiii au putut urma cursurile grădiniței din localitate, alături de ceilalți copii înscriși.

Situația petițiilor transmise către CNCD cu privire la discriminarea persoanelor afectate de HIV/SIDA 2003-2006, este prezentată în tabelul următor.

Nr.	Petent/Sursă	Contravenient	Domeniu	Obiect petiție	Soluție/Sanctiune
2003					
1.	K.A.	Spitalul Județean Arad	Medical	Evitarea consultării bolnavilor infectați HIV și notarea diagnosticului HIV pe ușa salonului.	Avertisment
2.	Autosesizare/ Evenimentul Zilei		Educație	Copii seropozitivi alungați din școală	Nu este faptă de discriminare
3.	Autosesizare /Jurnalul Național		Educație	Cel puțin 20 de copii infectați cu HIV nu sunt primiți în școlile arădene	Nu este faptă de discriminare
2004					
4.	Autosesizare/Ministerul Educației și Cercetării		Educație	Solicitarea testului HIV cetățenilor români din afara granițelor sau cetățenilor străini care doresc să urmeze cursuri universitare în România	Clasare ca urmare a eliminării condiției discriminatorii
5.	Autosesizare/Evenimentul Zilei		Social	Localnicii se opun centrului pentru copii cu HIV	Nu este faptă de discriminare
6.	Autosesizare/Curentul		Educație	Copii infectați cu HIV alungați din școli	Clasare din lipsă probe
7.	Organizația „U.”		Medical	Afirmații discriminatorii făcute de către medicul de familie D.A. la adresa unui copil de 16 ani, infectat HIV, fost pacient	Fapta nu a putut fi probată
8.	Organizația „U.”		Social	Înjurii și alte violențe aduse unei persoane infectate HIV din partea unui consătean	Clasarea petiției datorită împăcării părților și retragerii plângerii
2005					
9.	Organizația „A.”		Medical	Comportament deosebit din partea medicilor care au asistat la naștere o tânără, infectată HIV	Nu este faptă de discriminare
10.	Organizațiile „A.”, „C.”, „F.”, „U.”		Medical	Tratament discriminatoriu la adresa unui tânăr infectat HIV care a suferit o intervenție chirurgicală	Nu este faptă de discriminare
11.	R.C.		Social	Înjurii aduse la adresa petentului, infectat HIV, din partea unui vecin	Nu este faptă de discriminare
12.	Fundația „B.”	IȘJ Giurgiu, Directorul Școlii Singureni, Președintele Comisiei Naționale de Testare	Educație	Afișarea publică a numele elevilor, cu mențiunea HIV în dreptul celor infectați, după examenul de capacitate	Amendă contravențională IȘJ Giurgiu 400 RON, Avertisment directorului Școlii Singureni și Președintelui Comisiei Naționale de Testare
13.	Fundația „D.”		Educație	Divulgarea diagnosticului HIV a doi elevi de către medicul școlii, ceea ce a dus la excluderea acestora din școală	Soluționat prin mediere
14.	Asociația „A.”		Social	Tratament discriminatoriu la adresa unei tinere infectate HIV din partea vecinilor și a tatălui adoptiv	
15.	R.F.R.		Medical, Social	Divulgarea diagnosticului HIV de Primărie către localnici, în urma primirii unui fax cu diagnosticul de la spital, fax adresat special petentului	Clasare ca urmare a retragerii petiției
16.	Fundația „H.”		Medical	Neprimirea unui copil infectat HIV pentru tratament neuropsihiatric	Nu este faptă de discriminare
17.	Autosesizare/România Liberă		Social	Familia tinerei infectată HIV a fost aruncată în stradă – reacție negativă din partea vecinilor și a socrilor la aflarea diagnosticului HIV	
18.	Autosesizare/Ziua	B. C. – director D.G.A.S.P.C. Vrancea	Medical	Tineri bolnavi de SIDA amenințați cu sterilizarea	Amendă contravențională directorului D.G.A.S.P.C. Vrancea
19.	Autosesizare/Libertatea		Medical	Refuzată la operație pentru că era bolnavă de SIDA – mai multe spitale din județele Alba și Sibiu au refuzat operația	Clasare – faptele nu pot fi dovedite

Nr.	Petent/Sursă	Contravenient	Domeniu	Obiect petiție	Soluție/Sanctiune
2006					
20.	Autosesizare pe baza raportului organizației „H.”		Materie de angajare	Legea română impune testarea HIV obligatorie pentru o largă categorie de tipuri de muncă, deși pentru multe din ele riscul transmiterii HIV e minim	
21.	Autosesizare/Evenimentul Zilei Online		Social	Primăria din Galați este acuzată de Fundația „Z.” că scoate tinerii seropozitivi de pe listele de acordare a locuințelor A.N.L.	
22.	Asociația „Z.”		Medical	Refuzul medicului de gardă din Spitalul „E. D.” de a interna un pacient infectat HIV ce prezenta tulburări de comportament.	Faptele nu pot fi dovedite /Recomandare către conducerea Spitalului
23.	Organizația „A.”		Medical	Încălcarea dreptului confidențialității diagnosticului și neaplicarea tratamentului egal în legătură cu serviciile medicale în ceea ce privește o tânără infectată HIV internată la maternitate pentru naștere	Faptele nu pot fi dovedite /Recomandare către conducerea Spitalului
24.	Asociația „F.” Reșița		Educație	Unei eleve de liceu, infectată HIV, i s-a încălcat dreptul la confidențialitatea diagnosticului, în urma dezvăluirii acestuia de către un maestru de la stația 110 „E”. S.A., unde clasa desfășura practica.	
25.	B.A.L.		Medical	Copilului petentei îi este refuzată urmărirea evoluției bolii (copilul infectat HIV), de către doamna dr. N.E. din cadrul Spitalului de boli infecțioase „M. B.”	
26.	S.A.		Materie de profesie	Tratament discriminatoriu la adresa unei colege de muncă a petentei, din partea conducerii, din cauză că este infectată HIV	

d Discriminarea persoanelor cu dizabilități

Stare de fapt

În România există un cadru legislativ consistent, referitor la protecția socială a persoanelor cu dizabilități și la promovarea drepturilor acestor persoane. Principalele acte normative potrivit cărora se realizează protecția socială a persoanelor cu dizabilități sunt:

- *O.U.G. nr. 102 /1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, aprobată prin Legea nr. 519/2002*
- *Legea nr. 107/2004 privind modificarea și completarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă*
- *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea protecției copilului*
- *Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap*

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a fost sesizat în decursul anului 2006 cu un număr de 20 de petiții, care făceau referire la presupuse fapte sau acte de discriminare săvârșite împotriva unor persoane cu dizabilități. Dintre acestea s-au soluționat un număr de 14 petiții.

Având în vedere cele 14 petiții soluționate, referitoare la discriminarea pe criteriul de dizabilitate, putem constata că aceste cazuri se referă la încălcarea dreptului de acces liber la serviciile de sănătate, la încălcarea dreptului de acces liber la servicii publice, la muncă și la educație, precum și la încălcarea dreptului la demnitate personală.

Studiu de caz

Unul dintre cazurile reprezentative de discriminare a persoanelor cu dizabilități a fost înaintat CNCD de către dl. B.A.C., având ca obiect aplicarea unui tratament diferențiat angajaților cu contract de muncă comparativ cu angajații încadrați ca funcționari publici.

În fapt, dl. B.A.C. acuza inegalitatea de tratament juridic aplicat angajaților cu contract de muncă față de funcționarii publici, instituit prin prevederile Codului Fiscal, tratament care

permite scutirea de la impozitarea veniturilor din salarii a persoanelor cu handicap grav sau accentuat, angajate cu contract de muncă, iar în cazul persoanelor care sunt încadrați ca funcționari publici nu este aplicabilă această prevedere.

Răspunzând solicitărilor CNCD de a-și exprima un punct de vedere referitor la petiția în cauză, Autoritatea Națională pentru Persoane cu Handicap a precizat că Ministerul Finanțelor Publice, prin interpretarea unor prevederi ale Codului Fiscal, aplică un tratament diferențiat funcționarilor publici, în raport cu persoanele încadrate cu contract de muncă. Acest tratament, spune ANPH, se manifestă în scutirea de la plata impozitului pe veniturile realizate din salarii de către persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat încadrate cu contract individual de muncă, pe când persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat, încadrate la instituții publice cu statut de funcționar public, nu beneficiază de același tratament juridic fiscal.

În punctul de vedere înaintat de Ministerul Finanțelor Publice, referitor la obiectul petiției, este confirmat tratamentul fiscal diferențiat aplicat persoanelor cu handicap grav sau accentuat, în funcție de natura raporturilor juridice de muncă.

Colegiul director a analizat actele depuse la dosar, dispozițiile legale în vigoare și a constatat existența unui tratament diferențiat, aplicat persoanelor cu handicap grav sau accentuat, în funcție de natura raporturilor juridice de muncă. Altfel Colegiul director a concluzionat că legiuitorul încalcă principiul tratamentului egal atunci când pe parcursul elaborării legilor sau a aplicării acestora distinge între persoane care sunt în situații anologice, respectiv atunci când în procesul de elaborare a legilor sau a aplicării acestora nu ia în considerare diferențele efective între persoane.

Tratamentul diferențiat, prin care a fost încălcat principiul egalității, s-a încadrat în prevederile O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare. Astfel Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a hotărât că faptele prezentate de dl. B.A.C. constituie acte/fapte de discriminare și a recomandat Ministerului Finanțelor Publice și Agenției Naționale de Administrare Fiscală să adopte măsurile necesare pentru înlăturarea tratamentului discriminatoriu al persoanelor cu

handicap grav și accentuat, care au calitatea de funcționari publici.

Astfel, așa cum rezultă și din cazul prezentat discriminarea persoanelor cu dizabilități se poate manifesta atât prin discriminare directă,

cât și prin discriminare indirectă atunci când anumite prevederi, criterii sau practici aparent neutre dezavantajează unele persoane, pe baza anumitor considerente, față de alte persoane.

Discriminarea bazată pe orientare sexuală (LGBT)

În România nu există în prezent un cadru legislativ specific care să reglementeze situația persoanelor aparținând comunității LGBT (Lesbiene, Gay, Bisexuali, Transsexuali). Drepturile și libertățile acestor persoane sunt apărute de legislația privind prevenirea și combaterea discriminării, precum și de documentele internaționale ratificate de România.

La baza legislației internaționale privind nediscriminarea persoanelor LGBT se află, ca și în cazul celorlalte criterii de discriminare, documentele internaționale care stabilesc standardele pentru drepturile omului: *Declarația Universală a Drepturilor Omului*, *Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale*, *Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice*, *Convenția Europeană a Drepturilor Omului* și *Protocolul 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului*, *Directivile europene cu privire la interzicerea discriminării* (*Directiva Consiliului 2000/43/EC* și *Directiva Consiliului 2000/78/EC*).

Stare de fapt

În anul 2000, la apariția legislației antidiscriminare, în România era încă în vigoare articolul 200 Cod penal prin care erau incriminate „relațiile sexuale între persoane de același sex, săvârșite în public sau dacă au produs scandal public”, faptă pedepsită cu închisoare de la 1 la 5 ani.

Prevederile acestui articol au fost abrogate de *O.U.G. nr. 89 din 21 iunie 2001 pentru modificarea și completarea unor dispoziții din Codul penal referitoare la infracțiuni privind viața sexuală*.

Trebuie avut în vedere faptul că, de-a lungul timpului, datorită incriminării relațiilor sexuale între persoane de același sex, membrii comunității LGBT au fost sancționați penal, potrivit legii și discriminați pe criteriul orientării sexuale în cadrul relațiilor sociale.

În perioada 2003-2006, Consiliul Național

pentru Combaterea Discriminării s-a confruntat cu 26 de cazuri privind discriminarea persoanelor aparținând comunității LGBT

Cazurile respective au fost soluționate fie prin constatarea existenței faptei de discriminare și aplicarea unei sancțiuni contravenționale, fie prin medierea conflictului dintre părți.

Cele 26 de cazuri sesizate se referă la încălcarea egalității în activitatea economică și în materie de angajare și profesie, îngrădirea accesului la servicii, bunuri și facilități și dreptul la demnitate personală.

Discriminarea persoanelor aparținând comunității LGBT pe criteriul orientării sexuale, sau a celor care sunt bănuite că ar aparține acestei comunități se poate manifesta atât prin discriminare directă, discriminare indirectă, cât și prin victimizare sau hărțuire. Domeniile în care apar frecvent discriminări pe criteriul orientării sexuale sunt:

- **egalitatea în activitatea economică și în materie de angajare și profesie;** aceasta se manifestă, în special, prin informarea colegilor de serviciu cu privire la orientarea sexuală a persoanei discriminate; blamarea în public a persoanei discriminate pentru apartenența la comunitatea LGBT; schimbarea locului de muncă; hărțuirea la locul de muncă; concedierea; victimizarea persoanei în cazul în care acesta a depus o plângere cu privire la faptul că a fost discriminată

Ex. Petentul B.R. a depus o plângere cu privire la atitudinea administratorului societății unde își desfășura activitatea care, bănuind că petentul aparține comunității LGBT, i-a informat pe colegii de serviciu cu privire la această situație. Aflând de faptul că B.R. a depus o plângere la CNCD, administratorul societății a decis transferarea petentului pe un alt post.

- **accesul la servicii, bunuri și facilități:** restrângerea accesului la anumite servicii publice, stigmatizarea publică a unei persoane pe criteriul orientării sexuale

Ex. Unui cuplu gay i-a fost restricționat accesul la promoția efectuată de Compania TAROM cu ocazia „Zilei Îndrăgostiților”

- **dreptul la demnitate personală:** stigmatizarea și vehicularea, în public, a prejudecăților și stereotipurilor cu privire la membrii comunității LGBT care conduc la acțiuni care lezează demnitatea acestor persoane.

Ex. Publicarea unor articole în ziarul „Atac” prin care s-a adus atingere demnității personale a petentului pe baza presupusei sale orientări sexuale.

Problemele frecvent întâlnite în cazuistica CNCD în ceea ce privește discriminarea bazată pe criteriul orientării sexuale se referă așadar la domeniul egalității în activitatea economică și în materie de angajare și profesie și la domeniul demnității personale.

În ceea ce privește primul aspect, victimele discriminării bazate pe criteriul orientării sexuale sunt hărțuite și stigmatizate la locul de muncă, iar colegii de serviciu sunt informați cu privire la orientarea sa sexuală. Hărțuirea se poate manifesta în diverse forme: de la agresiunea fizică (atac), la cea verbală (bancuri, glume, porecle) sau scrisă. De asemenea, persoana este victimizată și intimidată în cazul în care a depus o plângere cu privire la faptele de discriminare, victimizare ce se manifestă chiar și prin schimbarea locului de muncă sau concediere.

În ceea ce privește încălcarea dreptului la demnitate personală, comportamentul ostil al unei părți a societății românești cu privire la comunitatea LGBT se bazează atât pe faptul că până în anul 2000 relațiile dintre persoanele de același sex erau considerate infracțiuni și pedepsite cu pedepse privative de libertate, cât și pe atitudinea de respingere manifestată de anumiți lideri de opinie din România cu privire la acest subiect.

În cursul anului 2005, precum și în cursul anului 2006, CNCD s-a implicat activ în medierea cazurilor sesizate de către organizațiile ce luptă pentru drepturile comunității LGBT în ceea ce privește refuzul Primăriei Generale a Capitalei de a permite organizarea în București a „Gay Pride Parade”, marșul desfășurat în cadrul festivalului GayFest.

Având în vedere situația cu care se confruntă comunitatea LGBT în mai multe state, la data de 1 decembrie 2006 Norvegia a transmis

către Consiliul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului o Declarație în numele a 54 de state, printre care se numără și România.

Declarația condamnă încălcarea drepturilor anumitor persoane în baza orientării sexuale ori a identității de gen, laudă munca mecanismelor ONU și a societății civile implicată în aceste domenii, face apel la Procedurile Speciale ale ONU și tratatele asupra drepturilor omului care se adresează acestor probleme, și îndeamnă Consiliul Drepturilor Omului să acorde atenția cuvenită încălcării drepturilor omului în baza orientării sexuale și a identității de gen, inclusiv luarea în considerație a acestor probleme în următoarea sesiune a Consiliului.

Având în vedere cazurile cu privire la discriminarea pe criteriul orientării sexuale cu care instituția s-a confruntat, CNCD a recomandat următoarele măsuri:

- angajatorii, din sfera publică și cea privată, să adopte o atitudine pozitivă față de persoanele aparținând comunității LGBT care în anumite circumstanțe ar putea fi dezavantajate la locul de muncă pe criteriul orientării sexuale; crearea unui mediu de lucru neutru și interzicerea hărțuirii și victimizării angajaților, precum și informarea personalului cu privire la prevederile legale în vigoare privind prevenirea și combaterea discriminării

- adoptarea unei atitudini publice neutre față de comunitatea LGBT, având în vedere prevederile art. 30, alin. 7 din *Constituția României cu privire la libertatea de exprimare* (limitele libertății de exprimare) „Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, indemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

Studiu de caz

La Biserica X din comuna V., jud. Brăila, unde lucrează P.M.G. (dascăl cântăreț bisericesc), în cadrul predicii de la finalul liturghiei, preotul I.S. a prezentat în fața enoriașilor aflați în biserică un ziar. Potrivit afirmațiilor preotului, în acest ziar fusese publicat un anunț dat de către P.M.G. din care reieșea că acesta din urmă este homosexual și caută parteneri bărbați.

Potrivit declarațiilor enoriașilor aflați în biserică la acel moment, reiese faptul că ziarul adus de către preotul I.S. conținea un talon ce putea fi

trimis la redacția ziarului în scopul publicării unor anunțuri de mică publicitate. Potrivit declarațiilor, talonul arăta ca fiind completat de mână cu pixul, cu pastă roșie, cu litere de tipar. Preotul S. le-a citit conținutul talonului, susținând că a fost scris de către P.M.G. „*Tânăr gay caut activ 30 - 40 de ani pentru sex.*”, urmat de adresa și numărul de telefon al lui P.M.G. Potrivit declarațiilor martorilor, preotul a făcut următoarele afirmații : „*G. este gay*”, „*Uitați ce am ținut aici: lupul între oi*”, „*se ocupă cu bărbații*”, „*Nu am nimic cu el, este bun, sufletist, dar trebuie dat afară*”.

În urma investigațiilor întreprinse la fața locului au fost luate mai multe declarații cu privire la fapta imputată preotului I.S și afirmațiile acestuia, prin care a susținut că P.M.G. este homosexual, cerând, în mod indirect, excluderea acestuia din biserică unde lucra pe postul de cantor bisericesc.

Fapta preotului I. S. a avut ca efect o deosebire și o excludere a lui P.M.G. pe criteriul presupusei sale orientări sexuale, ce a avut drept scop înlăturarea sa din cadrul comunității enoriașilor bisericii creștin ortodoxe din comuna V.

Trebuie avut în vedere și aspectul locului și momentului în care au fost făcute aceste afirmații, precum și rezonanța socială a acestor afirmații.

Astfel, faptul că aceste afirmații au fost făcute în biserică, un loc public, în care se aflau la momentul respectiv mai multe persoane, enoriași ai bisericii și membrii comunității în care trăiește P.M.G., a creat un cadru intimidant, ostil și degradant și agravează comportamentul discriminatoriu al preotului I. S. Mai trebuie precizat și faptul că afirmațiile făcute cu privire la orientarea sexuală a lui P.M.G. au fost făcute după terminarea slujbei religioase și nu pot fi considerate ca o parte a acesteia.

De asemenea, aceste afirmații au făcut referire directă la P.M.G. și nu la preceptele generale ale Bisericii Ortodoxe cu privire la homosexualitate.

Având în vedere prevederile legale în vigoare, precum și circumstanțele în care aceste fapte au fost săvârșite, Colegiul director al CNCD a hotărât că afirmațiile preotului S. I., referitoare la orientarea sexuală a lui P.M.G. au constituit acte de discriminare și a decis sancționarea contravenientului S.I. cu amendă contravențională în cuantum de 10 milioane de lei.

Sanțiunile aplicate pentru discriminări pe criteriul orientării sexuale (2003 - 2006), sunt prezentate în tabelul următor.

Nr.		Contravenient	Soluție/Sanctiune	Obiect petiție
1.	A.	S.M.	Amendă contravențională în cuantum de 2 milioane lei	Publicarea unor articole cu caracter discriminatoriu. Cotidianul „Gazeta de Cluj” a publicat articolul cu titlul „Homosexualii se destrăbălează în spațiile Vaticanului”, articol prin care se atacă comunitatea gay prin folosirea unui limbaj agresiv
2.	C. A.	S. I.	Amendă contravențională în cuantum de 10 milioane	Afirmații cu caracter discriminatoriu referitoare la orientarea sexuală a domnului P. M. G.
3.	Autosesizare	TAROM	Amendă contravențională în cuantum de 5 milioane	Refuzul participării la promoția efectuată cu ocazia „Zilei Îndrăgostiților” a cuplurilor gay
4.	Ș. A.	Ziarul „Atac”	Avertisment	Publicarea unor articole, în cotidianul „Atac”, cu caracter discriminatoriu la adresa petentului
5.	C. A.	V.A. I.M. R. A. P.A S. Oradea	1000 RON 400 RON avertisment	Discriminarea și victimizarea prin transfer la un alt loc de muncă a lui B.R. pe criteriul orientării sexuale

Alte cazuri relevante din practica CNCD

Cazul 1

Tratament diferit în materie de promovare, formare, perfecționare profesională

Domnul T. G., împuternicit de un grup de absolvenți ai Facultăților de medicină să le reprezinte interesele, a contestat la CNCD anumite prevederi din Ordinul nr. 1000/2005 al Ministerului Sănătății privind aprobarea metodologiei pentru desfășurarea concursului de rezidențiat în medicină, medicină dentară și farmacie. Acesta sesiza CNCD cu privire la posibilitatea absolvenților facultăților de medicină - promoția 2005 de a opta pentru intrarea în rezidențiat (specialitatea medicină de familie) pe baza unei simple cereri, dacă au întrunit punctajul minim de promovare, față de absolvenții promoțiilor anterioare ale acelorași facultăți, care nu beneficiază de această posibilitate.

Colegiul director a solicitat Ministerului Sănătății un punct de vedere. În răspunsul său, ministerul a precizat că această prevedere legală a fost concepută de inițiator pentru a defini un aspect temporal, iar nu pentru a delimita subiecții care beneficiază de prevederile legale. Astfel, s-a dorit ca începând cu concursul de rezidențiat organizat în anul 2005, toți candidații (indiferent de promoția din care fac parte, nu doar absolvenții promoțiilor 2005 și următoarele) care obțin punctaj de promovare, dar nu se clasifică în limita numărului de locuri publicate la grupa de specialități la care au participat, să fie confirmați, la cerere, ca rezidenți în medicină de familie. De asemenea, Ministerul Sănătății a precizat că nu dispune de bugetul necesar salarizării absolvenților din promoțiile anterioare anului 2005, având în vedere prevederile legale potrivit cărora rezidenții în primii doi ani de pregătire sunt salariați de Ministerul Sănătății din fonduri de la bugetul de stat.

Colegiul director a reținut că posibilitatea intrării în rezidențiat pe baza unei cereri acordată doar absolvenților facultăților de medicină din promoția 2005, iar nu și celorlalte promoții, are ca efect un tratament diferențiat între aceste promoții. Tratamentul diferențiat constă pe de o parte în posibilitatea absolvenților 2005 de a se înscrie printr-o cerere la rezidențiat în specialitatea medicină de familie, dacă obțin punctajul minim de promovare și imposibilitatea obținerii acestei înscrieri pentru absolvenții celorlalte promoții ale facultăților de medicină în

condițiile în care, absolvenții promoției 2005 și celelalte promoții care s-au înscris la examenul de rezidențiat au urmat cursurile aceleiași specialități, respectiv medicină, și au dat același examen de rezidențiat. Pe de altă parte, odată cu obținerea statutului de rezident, absolvenții promoției 2005 obțin și dreptul de a susține după finalizarea rezidențiatului examen de specialitate; absolvenții promoțiilor anterioare anului 2005 care nu au promovat examenul de rezidențiat nu pot susține examen de specialitate.

Colegiul director a mai reținut că, deși aparent nu există nici o deosebire între promoția care a absolvit în 2005 și promoțiile anterioare prin prisma dreptului de a practica medicina de familie, există o deosebire între cele două categorii în ceea ce privește accesul la promovare profesională. Așadar, în mod indirect, se încalcă dreptul la promovare profesională, printr-o prevedere aparent neutră. Actul administrativ menționat creează o discriminare între categoriile de candidați absolvenți ai facultăților de medicină promoția 2005 și absolvenți ai promoțiilor anterioare anului 2005, care nu se justifică cu explicația că Ministerul Sănătății nu dispune de bugetul necesar salarizării absolvenților din promoțiile anterioare anului 2005.

În consecință, Colegiul director a hotărât că dispozițiile art. 22 alin. (1) din OMS nr. 1000/2005 sunt discriminatorii și a solicitat Ministerului Sănătății să ia toate măsurile necesare în vederea eliminării prevederilor discriminatorii menționate.

Cazul 2

Discriminare pe criteriul de vârstă. Îngrădirea accesului în locuri publice

Colegiul director al CNCD s-a autosesizat cu privire la conținutul unei știri difuzate pe TVR 2 cu privire la interzicerea accesului persoanelor înaintate în vârstă în incinta ștrandului „N.” din Timișoara, interdicție impusă de administratorul ștrandului.

Doamna L. V., unul din autorii materialului a declarat agenților constatatori ai CNCD faptul că s-a deplasat la ștrandul „N” în două rânduri. Urmare a primului refuz de a i se permite accesul în incinta ștrandului, a luat decizia de a realiza un material înregistrat cu camera ascunsă. Pe cale de consecință, în data de 10.07.2006 doamna L. împreună cu o echipă de teren a TVR Timișoara s-a

prezentat la ștrandul „N” solicitând pentru a doua oară accesul în complex. Angajatul de la intrare nu i-a permis accesul motivându-și decizia prin existența unei dispoziții a conducerii complexului, conform căreia nu se permite accesul persoanelor cu vârsta de peste 35 de ani.

Chestionat, domnul G. P., administratorul complexului a precizat că singurele restricții impuse persoanelor ce doresc să beneficieze de serviciile oferite în cadrul ștrandului „N” se referă la faptul că aceștia nu pot intra în complex cu mâncare și băuturi achiziționate din exterior.

Referitor la cazul doamnei L. V., dl. G. susține că probabil angajatul care nu i-a permis accesul a avut drept motiv faptul că anterior doamna L. a dorit să intre în complex cu produse din exterior.

Domnul C. L., persoana care nu i-a permis accesul doamnei L., a precizat că a respectat dispoziția domnului G. conform căreia dacă o persoană a creat odată probleme la intrarea în ștrand, a doua oară nu i se mai permite accesul. Referitor la motivul invocat, respectiv dispoziția conducerii de a nu avea acces în complex persoanele de peste 35 de ani, domnul C. L. a precizat că îi aparține, fiind motivul pe care l-a invocat pe moment.

Colegiul director a reținut faptul că accesul în incinta ștrandului i-a fost interzis doamnei L. V. din cauza vârstei, persoana având mai mult de 35 de ani. Deși persoana care se ocupă de accesul în ștrand a recunoscut că nu a fost o restricție impusă de conducere, ci a fost doar un motiv invocat pe moment de dânsul, Colegiul director a constatat că motivul invocat pentru refuzarea accesului în ștrand a fost vârsta solicitantei. Drept urmare, Colegiul director a constatat existența unei fapte de discriminare pe criteriul de vârstă și l-a sancționat pe dl. L. C. cu avertisment.

Cazul 3

Situație de segregare

Colegiul director al CNCD a fost sesizat de organizația Liga Pro Europa, Biroul pentru Drepturile Omului - Miercurea Ciuc, de o posibilă faptă de segregarea a comunității rome din orașul Sfântu Gheorghe.

Petenta a sesizat CNCD cu privire la existența unui gard din beton care împarte în două strada Varadi Jozsef, din municipiul Sf. Gheorghe. Se preciza că zidul respectiv a fost construit la sfârșitul anilor 80, singurul motiv și scop al acestuia fiind acela de a separa persoanele care locuiesc în cele două blocuri construite în acea zonă a orașului

(cartierul Orko), persoane care fac parte din populația majoritară a orașului (maghiari și români), de cetățenii de etnie romă din zonă.

Într-o primă parte a investigației s-au purtat discuții cu d-na viceprimar S. E., aceasta precizând că zidul ridicat în cartierul Orko (care separă locuitorii unui bloc de casele comunității rome) a fost ridicat în perioada anilor 1985 - 1987, printr-o dispoziție a regimului comunist, fapt pentru care respectiva construcție nu posedă autorizație de construire. Referitor la problema dărâmării zidului, d-na viceprimar precizează că Primăria a avut o inițiativă de dărâmare a acestuia cu câțiva ani în urmă, dar echipa trimisă de către primărie a întâmpinat opoziția locuitorilor blocurilor (aceștia s-au opus dărâmării zidului).

S-au mai purtat discuții și cu dl. M. A. - preot catolic, menționat în sesizarea adresată Consiliului, care domiciliază în blocul înconjurat de zid din anul 1996. Acesta a informat echipa de investigații că a făcut de-a lungul anilor plângeri și sesizări în legătură cu dărâmarea aceluia zid la mai multe autorități locale, însă nu a primit nici un răspuns.

Poliția Municipiului Sf. Gheorghe a răspuns solicitărilor CNCD, precizând că nu a fost sesizată în legătură cu cele semnalate în memoriului petentei. Totodată, s-a mai subliniat faptul că în urmă cu câțiva ani preotul comunității rome, dl. M. A., a făcut demersuri pentru a dărâma zidul menționat, însă nu au fost de acord locuitorii celor două blocuri, deoarece acel zid îi „protejează” de animalele crescute în libertate de către familiile de rome.

Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe, printr-o adresă remisă CNCD și-a precizat poziția în favoarea menținerii gardului de beton, pentru asigurarea liniștii și siguranței locuitorilor din blocurile învecinate.

Analizând toate acestea, Colegiul director a apreciat că existența unui zid din beton cu scopul evident de a separa persoanele care fac parte din populația majoritară a orașului Sf. Gheorghe (maghiari și români) de cetățenii de etnie romă din zonă, cât și neimplicarea autorităților locale, în sensul eliminării situației create sunt discriminatorii, și a recomandat Primăriei Sfântu Gheorghe întreprinderea tuturor măsurilor necesare pentru eliminarea situației de segregare existentă.

Cazul 4

Diferență de tratament pe criteriu de boală cronică necontagioasă

Doamna C. S. a sesizat CNCD cu privire la declararea ca inaptă din punct de vedere medical

pentru a fi angajată ca judecător datorită faptului că a fost diagnosticată anterior cu „tumoră malignă” (cancer la sân) având în vedere baremul stabilit în baza ordinului comun al Ministerului Justiției și Ministerului Sănătății nr. 548/363/2005, deși a promovat examenul de admitere în magistratură organizat în data de 17.12.2005. Colegiul director al CNCD a hotărât să se autosesizare în legătură cu un posibil conținut discriminatoriu în baza criteriului „boala cronică necontagioasă” al Ordinului comun al Ministerului Justiției și Ministerului Sănătății nr. 548/363/2005.

În sesizarea sa petenta arăta că, în cadrul vizitei medicale la dr. M. acesta a cerut explicații cu privire la situația sa. Doamna C.S. a prezentat doctorului o scrisoare medicală comunicată de Institutul Oncologic „I. Chiricuță” din Cluj atestând tratamentul medical și operatoriu al cancerului de sân, însă aceasta a informat-o că nu poate fi declarată aptă medical pentru a fi angajată judecător, chiar dacă nu există un motiv medical în acest sens deoarece există o listă numită „barem” primită de la Ministerul Justiției în care cancerul, indiferent de localizare, vechime și indiferent dacă a fost sau nu operat, este menționat. În fapt se făcea referire la Ordinul comun al Ministerului Justiției și Ministerului Sănătății cu nr. 548/363/2005, care conține anexa cu titlul „Barem medical pentru exercitarea funcției în magistratură” situația petentei intrând sub incidența paragrafului nr. 292, unde sunt prevăzute ca afecțiuni, „tumori maligne ale aparatului genital feminin și ale sânelui” pentru care candidatul este declarat „inapt”.

Colegiul director al CNCD a solicitat Ministerului Justiției și Consiliului Superior al Magistraturii puncte de vedere cu privire la Ordinul nr. 548/363/2005. Consiliul Superior al Magistraturii a comunicat faptul că „la momentul examinării medicale arătate (n.n. 13.01.2006), Ordinul respectiv (n.n. comun al Ministerului Justiției și Ministerului Sănătății) nu era publicat în Monitorul Oficial ...și potrivit unui comunicat de presă publicat pe pagina de internet a Ministerului Justiției acest ordin a fost deja modificat.”

Ministerul Justiției a răspuns solicitării Colegiului director precizând că „Ordinul precizat...a fost modificat prin Ordinul comun al Ministerului Justiției nr. 384 din 20.01.2006 și al Ministerului Sănătății nr. 52 din 20.01.2006”. De asemenea, au fost puse la dispoziția Colegiului director textul ordinului comun al Ministerului Justiției și Ministerului Sănătății nr. 548/363/2005 precum și textul noului ordin comun, astfel cum a fost modificat.

De asemenea, Ministerul Justiției a informat că s-a suspendat la momentul respectiv eliberarea deciziilor de respingere la examenul medical pentru intrarea în magistratură, fiind abrogate atât metodologia de examinare cât și baremul medical pentru exercitarea funcției de magistrat, implicit și includerea tumorii maligne indiferent de localizare, operate sau neoperate ca inaptitudine pentru exercitarea funcției în magistratură.

În analiza cazului, Colegiul director s-a raportat la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate.

Având în vedere aspectele de mai sus, Colegiul director a apreciat că deși nu se pot reține acte sau fapte de discriminare, astfel cum sunt definite în O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, includerea tumorii maligne indiferent de localizare, sau stare (operată sau neoperată) în baremul medical pentru exercitarea unei funcții în magistratură nu este de natură să justifice o distincție de tratament juridic.

Cazul 5

Discriminare pe criteriul stării civile

Colegiul director al CNCD a fost sesizat de dl R. R. cu privire la prevederile discriminatorii ale Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate. Petentul este divorțat, tatăl unei fete minore care a fost scoasă din țară de către fosta sa soție și mama fetei, fără consimțământul petentului.

Potentul a solicitat constatarea prevederilor discriminatorii ale articolului 30 alin. (1) litera c) din Legea nr. 248/2005, care prevede „*Organele poliției de frontieră permit ieșirea din țara a cetățenilor români minori numai dacă sunt însoțiți de o persoană fizică majoră, în următoarele cazuri:*

c) minorului care este înscris în pașaportul unui părinte și călătorește în străinătate împreună cu acesta sau, după caz, este titular al unui pașaport individual și călătorește împreună cu unul dintre părinți i se permite ieșirea în aceleași condiții și împreună cu acesta, fără a mai fi necesară declarația celuilalt părinte, numai dacă părintele însoțitor face dovada faptului ca minorul i-a fost încredințat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă.”

Colegiul director a reținut că, deși Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului prevede că pentru deplasarea minorilor este necesar acordul și înștiințarea ambilor părinți, iar Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate prevede că minorii se pot deplasa în străinătate împreună cu unul dintre părinți, fără a fi necesară declarația celui alt părinte dacă aceștia sunt divorțați, iar copilul a fost încredințat prin hotărâre definitivă și irevocabilă părintelui însoțitor, Codul familiei stipulează faptul că părinții au aceleași drepturi și îndatoriri față de copii. Așadar părintele divorțat care nu beneficiază de încredințarea minorului spre creștere și educare are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu acesta, precum și dreptul de a veghea la creșterea, educarea, învățătura și pregătirea profesională.

Astfel, ambii părinți sunt responsabili pentru creșterea copilului, exercitarea drepturilor și obligațiilor părintești urmând să se subordoneze principiului superior al copilului, asigurării bunăstării materiale și spirituale a copilului. În acest sens, Colegiul director consideră că exprimarea consimțământului de către ambii părinți pentru deplasarea în străinătate a minorului reprezintă atât respectarea drepturilor copilului, cât și respectarea drepturilor părintelui, indiferent de starea civilă a acestuia, respectiv căsătorit, divorțat, necăsătorit.

Colegiul a reținut că scopul nesolicitării consimțământului părintelui care nu beneficiază de încredințarea copilului este acela de a ușura anumite proceduri, însă metodele de atingere a acestei prevederi nu sunt adecvate, conducând la o situație discriminatorie.

În consecință, Colegiul director a hotărât că dispozițiile art. 30 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 248/2005 creează o situație de discriminare, făcând diferență între statutul părinților minorului la momentul în care minorul călătorește în străinătate, respectiv căsătorit sau divorțat și a recomandat Ministerului Administrației și Internelor să ia toate măsurile necesare în vederea eliminării prevederilor discriminatorii din Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate.

Cazul 6

Discriminare pe criteriu de sex

Colegiul director al CNCD s-a autosesizat cu privire la conținutul pliantului promoțional al

firmei F. Potrivit ofertei acestei firme, „pentru ea” produsele oferite erau: mașină de spălat, aspirator, cuptor cu microunde, fier de călcat, aragaz, precum și produse specifice - aparat de îndreptat părul, uscător de păr, epilator, iar „pentru el”: telefoane mobile, notebook, cameră video, radiocasetofon, dvd player, radio CD/MP3 și produse specifice - aparat de ras. De asemenea, în ofertă mai apare și categoria „pentru familia ta”, în care sunt incluse: frigiderul, aspiratorul, televizorul, camera foto, calculator, imprimantă.

La solicitarea unui punct de vedere din partea CNCD, firma F. a răspuns că inclus în ofertele sale obiecte electronice și electrocasnice care, în imaginarul colectiv, sunt asociate celor două sexe, iar decizia s-a bazat pe studiul efectuat de X pentru F. Printre altele, acesta arăta că femeile române sunt orientate către familie, activitățile casnice și îmbunătățirea căminului. Chiar dacă decizia se ia în familie, în România, inițiativa de cumpărare a obiectelor electrocasnice revine femeilor. Pe baza acestui studiu, dar și a datelor pe care le aveau despre actualii clienți F., au împărțit ofertele lunii martie în două. În prima parte au promovat produse pe care femeile le apreciază mai mult decât bărbații (mașina de spălat, aragaz, telefon). Pentru a doua parte a lunii au selectat produse (pachet mașina de spălat + cuptor cu microunde - pentru un target mai tânăr, pachet sistem IT + telefon, home cinema) de care mai degrabă este interesat publicul masculin.

Colegiul director a apreciat că oferta F., prin împărțirea produselor atribuite celor două categorii „pentru el” și „pentru ea” promovează stereotipuri de gen, de tipul „femeia cu bucătăria, bărbatul cu televizorul, mobilul și calculatorul”. Sondajul solicitat de F. arată că bărbații achiziționează în mai mare măsură casnice, inclusiv fier de călcat, filtru de cafea, grill etc., aspiratoare, iar femeile achiziționează în mai mare măsură frigidere, produse care nu se regăsesc în ofertă la „pentru el”, respectiv „pentru ea”. Deși bărbați achiziționează aspiratoare în mai mare măsură, acestea se regăsesc în ofertă la „pentru familia ta” și la „pentru ea”, într-un super pachet, împreună cu mașina de spălat. Dacă pentru obiectele destinate în mod clar femeilor (epilator, placă de îndreptat părul) sau bărbaților (aparat de ras), așezarea lor în paginile „pentru ea” și „pentru el” este justificată, pentru obiecte de tipul telefoanelor mobile, radioului sau radiocasetofonului, destinația „pentru el” nu este justificată, atâta timp cât aceste obiecte sunt folosite și de femei, și de bărbați, nerezultând din studiu proporția în care aceștia folosesc sau achiziționează astfel de produse.

Colegiul director a considerat criteriile folosite de F. ca fiind justificate obiectiv de un scop legitim, însă metodele de atingere a acelui scop nu sunt adecvate, în sensul că promovează stereotipuri de gen.

În concluzie, Colegiul director al CNCD a constatat faptul că oferta firmei F. are un conținut discriminatoriu și a recomandat acesteia ca la elaborarea următoarelor oferte să aibă în vedere aplicarea principiului egalității de șanse și evitarea promovării stereotipurilor.

Cazul 7

Dreptul la demnitate personală

Colegiul director al CNCD a dezbătut petiția formulată de R. C., având ca obiect publicarea pe site-ul www.xxxxxxxx.org a unor articole prin care, conform petiției, se promovează un comportament care vizează atingerea demnității și crearea unei atmosfere degradante, umilitoare și ofensatoare la adresa minorității romilor.

Astfel, editorialul semnat de T. I. “Cât timp veți mai sta deoparte?” aduce grave atingeri etniei romilor și totodată incită la ură rasială. *“Ai stat deoparte și ai fost martorul agresiunilor țigănești. A violențelor, obrăzniciei și infracționalității acestei etnii care lezează demnitatea și pune în pericol majoritatea. Cât timp vei mai suporta aceste umilințe? Cât timp vei mai sta deoparte? Dacă înainte ai vrut să strigi, să lupți, să protestezi, nu ai putut. Pentru că erai singur. Acum însă nu mai ești singur! Acum există Noua Dreaptă! Tinerii naționaliști au acum posibilitatea să lupte organizat împotriva a tot ce amenință prezentul și viitorul neamului românesc! Nu te mulțumi doar să ne dai dreptate! Renunță la rolul de spectator și alătură-te Noii Drepte acum, cât încă mai avem pentru ce lupta!”*

Un alt articol este semnat de N. C. și este intitulat „Ne-am săturat!”, incluzând următoarele: *„Ne-am săturat să suportăm agresiunea țigănească! Ne-am săturat să privim ochii înlăcrimați ai părinților noștri care se zbat în cea mai cruntă sărăcie în timp ce șmenarii burtoși, analfabeți și violenți ne zâmbesc sfidător din Mercedesuri. Periferiile orașelor au devenit proprietatea clanurilor mafioate țigănești, unde înfloresc prostituția, cămătăria și traficul de droguri și unde violența este singura lege. Astăzi, când tinerilor le este imposibil să-și mai întemeieze o familie, țiganii au cunoscut o explozie demografică fără precedent în istoria*

minorităților din România, astfel încât nu mai există oraș care să nu aibă la periferie un focar infracțional numit „țigănie” unde să domnească câte un clan mafiot și unde tu ca român, în propria ta patrie, ai „zona interzisă”.

Conform petiției, un alt articol semnat de P. V. M. intitulat „Problema Țigănească” expune părerea autorului despre romi *„Ne aflăm, în problema țigănească, la o mare răscruce. Încă de la primul număr al revistei, Noua Dreaptă a atras atenția asupra pericolului țigănesc, demersul nostru nefiind generat de „ură rasială” sau „porniri criminale”, ci de constatarea că manifestările țiganilor afectează negativ evoluția firească a națiunii române.*

...Un număr însemnat de țigani, deseori recidiviști, alimentează principala „clientelă” a aresturilor organelor de ordine publică și a penitenciarelor. Spre exemplu, presa consemna în noiembrie 1995 că 85% dintre locatarii penitenciarelor doljene erau țigani! Explozia demografică necontrolată a etniei țiganilor poate avea în timp consecințe catastrofale. Dacă nu se va trece la aplicarea unei politici de reducere a creșterii lor demografice, din minoritatea „conlocuitoare” țiganii vor deveni în curând minoritate „înlocuitoare”.

Colegiul director a solicitat domnilor N. C., P. V. M. și T. I. să comunice punctul lor de vedere cu privire la articolele menționate mai-sus, ale căror autori sunt. La data ședinței Colegiului director nu se primise la dosar nici o adresă prin care autorii articolelor să exprime un punct de vedere. Adresele trimise către autorii articolelor au fost returnate CNCD pentru că nu au fost ridicate de la Poștă.

Colegiul director a reținut că în articolele menționate persoanele de etnie romă sunt catalogate persoane violente, obraznice, infractori, agresive, șmenari burtoși, analfabeți, delincvenți etc. Articolul „Cât timp veți mai sta deoparte?”, semnat de T. I. se constituie într-un manifest al N. D., prezentând chiar programul de acțiune al organizației. Limbajul vehement al celor trei articole instigă la ură de rasă. În articolul „Ne-am săturat!”, autorul identifică comunitatea romă în întregul său cu clanuri mafioate, cu prostituția, cămătăria, traficul de droguri, violența. Colegiul director consideră că articolul „De ce țiganii nu sunt români” face o comparație între două stiluri de viață și de gândire, de atitudine, în care există echilibru între libertatea de exprimare și dreptul la demnitate personală. Articolul „Problema țigănească” face o analiză referitoare la influența activității sociale și stilului de viață al membrilor comunității rome asupra vieții membrilor

comunității române. Limbajul articolului este pe alocuri nepotrivit, în sensul în care libertatea de exprimare încalcă dreptul la demnitate personală.

Având în vedere toate motivele expuse mai sus, Colegiul director a constatat că se întrunesc cumulativ elementele constitutive prevăzute în definiția discriminării, iar publicarea acestor articole pe pagina de internet a organizației supune unui tratament injust comunitatea persoanelor aparținând minorității etnice a romilor față de celelalte persoane și comunități. Trebuie de asemenea avut în vedere faptul că folosirea internetului nu mai reprezintă un mijloc de informare rar, ci dimpotrivă, unul răspândit, cu efecte imediate și puternice într-o măsură mai mare decât presa scrisă. De asemenea, ca și mijloacele audiovizuale, internetul prezintă posibilitatea exprimării în imagini a unor înțeleșuri pe care presa scrisă nu

este capabilă să le răspândească. Având în vedere aceste motive se poate reține un comportament prin care se aduce atingere demnității ori se creează o atmosferă umilitoare unui grup de persoane sau comunități și legat de apartenența acestora la o anumită etnie, în speță cea a romilor.

În consecință, Colegiul director a hotărât că articolele prezentate au caracter discriminatoriu, aducând atingere demnității persoanelor aparținând comunității române, iar publicarea acestor articole constituie o faptă de discriminare. Autorii acestora au fost sancționați cu avertisment (dl. P.V.M.), respectiv amendă contravențională (dl. T. I. - 1000 lei, iar dl. N.C. - 1500 lei). Organizația N. D. a fost de asemenea sancționată contravențional pentru publicarea pe site-ul său a articolelor cu conținut discriminatoriu, cu o amendă de 2000 lei.

SECȚIUNEA a III-a

Activitatea de prevenire a discriminării și promovare a principiului egalității de șanse și nediscriminării

Prevenirea fenomenului discriminatoriu reprezintă, în principal, promovarea drepturilor și libertăților fundamentale prin acțiuni de informare, formare și implementare a prevederilor legale specifice.

Această activitate are la bază conștientizarea problemelor și impactului negativ al discriminării și urmărește, în special:

- Îmbunătățirea educației în ceea ce privește promovarea drepturilor omului, prevenirea și combaterea discriminării
- Informarea cetățenilor cu privire la producerea de acte/fapte de discriminare, precum și la efectele acestora asupra climatului social
- Conștientizarea populației cu privire la drepturile și obligațiile ce derivă din implementarea principiilor egalității de șanse și nediscriminării
- Facilitarea comunicării între cetățeni și diferite organizații care le reprezintă interesele, între cetățeni și instituții de stat sau private, precum și între sectorul neguvernamental și guvernamental
- Instituirea, conform legii, de măsuri și acțiuni speciale de protecție a persoanelor discriminate sau a categoriilor de persoane defavorizate
- Cooperarea cu instituțiile și autoritățile publice cu competențe în acest domeniu și societatea civilă

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și-a desfășurat activitatea în mod constant în menținerea și consolidarea relațiilor cu organizațiile neguvernamentale active în domeniul drepturilor omului și al respectării principiului egalității de șanse și nediscriminării, pentru îmbunătățirea relațiilor cu instituții guvernamentale din aceeași sferă de interes precum și organisme guvernamentale și neguvernamentale similare din plan internațional.

Acestea au fost puse în practică prin derularea unor campanii naționale, organizarea unor manifestări culturale, de conștientizare și sensibilizare a opiniei publice, organizarea unor școli de vară, cursuri de formare la care angajați din cadrul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării au participat în calitate de lectori,

organizarea unor mese rotunde axate pe dezbaterile politicilor publice și măsurilor afirmative.

➔ În luna ianuarie s-a organizat o conferință de presă în cadrul căreia a avut loc lansarea oficială a rezultatelor sondajului de opinie **„Percepții și atitudini față de fenomenul de discriminare”** realizat și prezentat de către Centrul de Sociologie Urbană și Regională CURS SA la comanda CNCD. În cadrul conferinței, Președintele CNCD a prezentat Raportul de activitate al instituției pe anul 2005.

➔ La începutul lunii februarie a avut loc la Barcelona conferința **“Uniți împotriva Rasismului”** organizată de UEFA. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a fost invitat să participe de către rețeaua FARE (Football Against Racism in Europe). Discuțiile s-au axat pe problemele de rasism existente în fotbal, s-au evidențiat exemple de bune practici din domeniu și a fost o bună oportunitate pentru organizațiile care guvernează acest sport să lucreze cu inițiatorii de campanii și grupurile de suporteri.

➔ În perioada 1 - 8 martie 2006 a fost organizată o campanie cu impact afirmativ pentru femeile ce fac parte din cele mai vulnerabile grupuri discriminate: persoane cu dizabilități, refugiate, de etnie romă, cu orientare sexuală diferită, persoane vârstnice, etc. Campania a constat în oferirea de măștișoare, flori și materiale promoționale categoriilor mai sus menționate.

➔ Începând cu data de 23 martie, a avut loc un training de perfecționare a personalului CNCD în “Managementul de proiect” organizat de CODECS. Acesta s-a finalizat în luna mai 2006.

➔ În lunile martie și aprilie, la meciurile din sferturile Cupei UEFA disputate între echipele de fotbal F.C. Steaua București și U.F.C. Rapid București, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării împreună cu Federația Română de Fotbal și Autoritatea Națională pentru Tineret au desfășurat campania **„Lasă Rasismul în Ofsaid!”**. La începutul celor două partide de fotbal copiii de mingi au arătat alături de jucătorii

de fotbal două bannere inscripționate cu mesajul „**Lasă Rasismul în Ofsaid!**” în semn de respingere a manifestărilor rasiste de pe stadioane și de promovare a spiritului de fair-play în fotbal. De asemenea, copiii de mingi au purtat pe toată durata meciurilor tricouri cu mesajul mai sus menționat, iar la intrarea în stadioane au fost distribuiți spectatorilor fluturași cu sancțiunile pe care le poate dicta UEFA în cazul scandărilor rasiste.

➔ Cu ocazia *Zilei mondiale de luptă împotriva tuturor formelor de rasism și discriminare*, în data de 21 martie a fost organizată o dezbatere publică cu tematica „**Libertatea de exprimare și non-discriminare**”. Discuțiile din cadrul acestei debateri au abordat: relația dintre principiul libertății la expresie și nediscriminare, modul în care CNCD administrează legile specifice, de ce atingerea adusă demnității este o formă de discriminare, limitele libertății de exprimare și responsabilitatea presei privind discriminarea. La această dezbatere au participat reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale: Asociația „Pro Democrația”, Institutul pentru Politici Publice, Romani Criss, Asociația de Protejare și Promovare a Libertății de Exprimare, Liga Islamică și Culturală din România, Centrul de Jurnalism, Agenția de Monitorizare a Presei „Academia Cațavencu”.

➔ În data de 8 aprilie la Palatul Parlamentului a avut loc sărbătorirea Zilei Naționale a etniei romilor, ocazie cu care s-a realizat un studiu asupra reflectării în presa scrisă a etniei romilor.

➔ La începutul lunii mai 2006 a fost organizat la Palatul Parlamentului a XXI-a întâlnire a grupului de specialiști pe problemele romilor, țigănilor și travellers (MG-S-ROM) organizat de secretariatul Consiliului Europei și coordonat de CNCD.

➔ În perioada 7 - 10 mai a fost lansată la Târgu Mureș, Campania Europeană de Tineret a Consiliului Europei pentru diversitate, drepturile omului și participare „**Toți diferiți Toți egali**”. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a fost invitat să participe și să prezinte rezultatele sondajului de opinie “Percepții și atitudini față de fenomenul de discriminare” realizat la inițiativa CNCD de Centrul de sociologie urbană și regională (CURS).

➔ În perioada 12-14 mai la Cluj Napoca s-a

desfășurat Simpozionul European „**Egalitatea de șanse între femei și bărbați - Un pariu social**” organizat de Asociația Femeilor Împotriva Violenței. La acest simpozion Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a fost invitat să participe și să prezinte date referitoare la petițiile și sancțiunile aplicate pe criteriul de gen.

➔ CNCD în colaborare cu Institutul Intercultural Timișoara a lansat în luna mai, la Timișoara campania „**Diversitatea e un dar**”. Proiectul a avut ca grupuri țintă funcționari din cadrul Primăriei, polițiști, jurnaliști și studenți din Timișoara. Aceștia au fost informați asupra diferitelor aspecte ale discriminării și a specificului acesteia. Scopul proiectului a fost de a asigura un climat de toleranță și acceptare a diversității între cetățeni. Campania s-a desfășurat în două etape: prima etapă a fost de informare iar a doua, de formare de mediatori antidiscriminare a unor persoane selectate din grupurile țintă.

➔ În cadrul campaniei „**Discriminarea și Drepturile Omului**”, în luna mai au avut loc cursurile de formare a primilor mediatori antidiscriminare din cadrul Ministerului Justiției/Serviciul Probațiune. Cursurile au fost realizate și predate de către membrii din cadrul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

➔ În perioada mai - iunie s-a desfășurat proiectul intitulat „**Caravana Diversității**” din cadrul Programului Comunitar de acțiune pentru Combaterea Discriminării ce a cuprins următoarele orașe: Constanța, Suceava, Cluj, Timișoara, Caraș Severin și București. „Caravana Diversității” s-a desfășurat cu sprijinul Departamentul pentru Relații Interetnice și al unor licee de renume din orașele menționate, unde s-au organizat seminarii și concursuri școlare pe tema diversității umane. Echipele câștigătoare din aceste orașe au fost invitate să ia parte la etapa finală a Caravanei Diversității din București la sfârșitul căreia au fost acordate premii câștigătorilor concursurilor pe tematica nediscriminării

➔ În perioada iunie - iulie Direcția Relații Internaționale, Integrare Europeană, Politici Afirmative, Studii și Monitorizare a oferit posibilitatea unui număr de șapte studenți de la Școala Națională de Studii Politice și Administrative de a desfășura practica de specialitate în cadrul CNCD.

➤ În perioada 26 iunie - 3 iulie, la Costinești, a avut loc în colaborare cu ANT și DRI, Școala de vară cu tematica **“Dialog intercultural”**. În cadrul acesteia au fost prezentate mai multe aspecte referitoare la activitatea CNCD, legislația în vigoare privind discriminarea, prezentarea specificului cultural al minorităților naționale, prezentarea campaniilor antirasism.

➤ În lunile august și septembrie, în cadrul Direcției și-au desfășurat activitatea de practică de specialitate studenții ai Facultății de Științe Politice din cadrul Universității Creștine “Dimitrie Cantemir”.

➤ În data de 17 august a avut loc seminarul **“Chiar diferiți - Același sânge”**, organizat de Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi, la care a fost prezentat raportul monitorizării media cu și despre romi (monitorizare realizată între octombrie 2005- iunie 2006) și la care au fost premiați jurnaliști de presa scrisă ce au publicat articole și fotografii cu și despre romi. Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a fost invitat să participe și să prezinte anumite aspecte ale activității sale în special în ceea ce privește etnia romă.

➤ În perioada 18 - 20 august la Sebeș - Alba, s-a desfășurat Festivalul Diversității Culturale **„CultFest”** la inițiativa CNCD, având ca parteneri Grupul pentru Inițative, Studii și Analize Sociale din Sebeș și Institutul Intercultural din Timișoara. Festivalul este o propunere pentru redescoperirea tradițiilor și valorilor culturale din întreaga țară, de promovare a culturii ca liant al diversității. În data de 19 august a avut loc la Primăria Municipiului Sebeș conferința de presă pentru deschiderea și prezentarea motivației evenimentului. Data de 20 august a debutat cu parada porturilor tradiționale și dansuri populare, cu participarea Călușarilor din Vinerea, a Fetelor de la Căpâlna, formației de dans a tinerilor din Daia Română și a formației de dansuri germane a elevilor din Petrești. A continuat cu dansuri și cântece ale minorităților naționale, cu contribuția ansamblurilor din Banat (romi, bulgari, ucraineni, germani, sârbi) și celui al evreilor din Cluj-Napoca.

➤ În perioada 20 - 28 august, la Costinești a avut loc în colaborare cu ANT și DRI Școala de Vară **“Toți diferiți - toți egali”**. Scopul acesteia a fost de a crește participarea tinerilor la viața societății. Grupurile țintă au fost reprezentate de tineri cu risc de integrare socială, provenind din categorii defavorizate.

➤ În perioada 27 - 29 octombrie 2006 s-a desfășurat Campania **„Rasismul strică fotbalul”**, organizată de Federația Română de Fotbal, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Open Society Institute's Roma Initiative Office, European Roma Grassroots Organization, Agenția de Monitorizare a Presei “Academia Cațavencu” și cu sprijinul McCann Erickson.

Campania s-a desfășurat în cadrul Săptămânii Europene de Acțiune Împotriva Rasismului, organizate de rețeaua FARE (Football Against Racism in Europe) în toată Europa, anual.

Campania „Rasismul strică fotbalul” a vizat toate meciurile de fotbal din Liga I, Etapa a XII-a. La aceste meciuri, jucătorii și arbitrii au intrat pe teren îmbrăcați cu tricouri inscripționate cu mesajul campaniei și ținând 2 bannere cu același mesaj. De asemenea, copiii de mingi au purtat tricouri de același fel, pe toată durata desfășurării partidelor.

În ziua de sâmbătă, 28 octombrie a.c. a fost organizat în cadrul Campaniei un miniturneu **„Fotbal împotriva Rasismului”** pentru copiii născuți în 1996 și 1997, care joacă la cluburile de profil. Întreaga acțiune din 28 octombrie a fost gestionată de Federația Română de Fotbal. La finalul competiției, au fost înmânate premii câștigătorilor, pentru locurile I - III, fiecărei grupe de vârstă (o descriere mai amplă a campaniilor de prevenire a manifestărilor discriminatorii din fotbal se regăsește în Anexa 5).

➤ În data de 21 noiembrie 2006, la Palatul Parlamentului a avut loc prima întâlnire cu organizațiile nonguvernamentale pentru discutarea proiectului **„Strategiei naționale de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a discriminării (2007-2013)”**. La consultarea publică au participat reprezentanți ai mai multor ONG-uri (RomaniCriss, Accept, Romanian Angel Appeal, Centrul de Resurse Juridice, Asociația Nevăzătorilor din România, Partida Romilor-Pro Europa).

➤ În data de 11 decembrie 2006 Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a acordat trei premii pentru persoanele și organismele care s-au remarcat în anul 2006 printr-o activitate susținută în domeniul protecției drepturilor omului și combaterii discriminării. Cele trei premii au fost acordate: d-nei Renate Weber, Președinta Fundației pentru o Societate Deschisă; d-lui Daniel Prodan, Director sportiv în cadrul Federației Române de Fotbal, și

Jandarmeriei Române. Premiile au fost acordate în cadrul Mesei rotunde „**Anul 2006: între respectarea principiului tratamentului egal și discriminare**”, organizată în contextul Zilei

Internaționale a Drepturilor Omului, în parteneriat cu Centrul Romilor pentru Intervenție Socială și Studii Romani CRISS și Asociația ACCEPT.

SECȚIUNEA a IV-a

Activitatea de prevenire a discriminării și promovare a principiului egalității de șanse și nediscriminării

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a fost angrenat, încă de la înființare în procesul de integrare europeană și implementare a acquis-ului comunitar în domeniu, fiind implicat atât în negocierile legate de îndeplinirea cerințelor aferente domeniului „Criterii Politice” cât și în cadrul unui capitol important de negociere, Capitolul 13 - **Politici sociale și ocuparea forței de muncă.**

Această activitate a constat în identificarea priorităților pe termen scurt și mediu pentru procesul de aderare la Uniunea Europeană în domeniul nediscriminării, în conformitate cu evoluțiile politicilor U.E. și cu cerințele exprimate de Comisia Europeană și formularea respectiv implementarea, pe cale de consecință, a măsurilor corespunzătoare acestor cerințe.

Rapoartele periodice de evaluare ale progreselor înregistrate de România în procesul de integrare europeană au scos în evidență, în special în perioada 2004-2005, existența anumitor situații de ordin legislativ sau instituțional ce necesitau măsuri de corectare sau îmbunătățire.

Comisia Europeană: Raportul Periodic asupra progreselor înregistrate de România în vederea aderării la UE - 2004

“Consiliul Național de Combatere a Discriminării (CNCD) și-a continuat politica de prevenire a acțiunilor de discriminare. Noile prevederi legale adoptate în februarie 2004 reprezintă un progres în transpunerea acquis-ului antidiscriminare. Cu toate acestea, în ciuda unor îmbunătățiri legislative, unele elemente ale unui mecanism eficient de combatere a discriminării lipsesc, ca de exemplu înlăturarea probei verității sau acceptarea datelor statistice ca dovadă a unei discriminări indirecte.

În general, CNCD a înregistrat întârzieri în prelucrarea plângerilor. Aceasta se explică în mare măsură de constrângerile interne, ca numărul insuficient de angajați, lipsa unor cursuri de formare adecvate și o infrastructură inadecvată.

În cazul plângerilor, trebuie consolidată capacitatea de cercetare, înregistrare a informației relevante și luare a deciziilor în timp util.

Trebuie asigurată o alocare bugetară corespunzătoare. CNCD a continuat să desfășoare campanii publice de informare și a tipărit un număr de publicații despre lupta împotriva discriminării. Cu toate acestea, în general, este necesară o mai mare transparență a modului cum instituția își desfășoară activitatea. Vizibilitatea sa este scăzută și numai o mică parte a populației este conștientă de existența instituției.

Deși legislația existentă în privința anti-discriminării este foarte cuprinzătoare, lipsesc încă unele elemente ale unui mecanism eficient antidiscriminare, ca de exemplu inversarea probei verității. Deși au fost făcute progrese, capacitatea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării ar mai putea fi întărită.”

Comisia Europeană: Raportul Comprehensiv de Monitorizare 2005 privind România

“Alinierea legislativă din domeniul combaterii discriminării necesită completări în special în ceea ce privește inversarea probei verității în vederea eficientizării mecanismului combaterii discriminării din România. Capacitatea administrativă a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie îmbunătățită în ansamblu, în special în ceea ce privește fondurile alocate, transparența și conștientizarea publică a activității sale, și garantarea asigurării independenței instituției.

În ciuda eforturilor promise situația minorității Rome încă mai necesită îmbunătățiri fundamentale. Exprimarea publică a rasismului împotriva grupurilor vulnerabile ca spre exemplu minoritatea Romă trebuie să înceteze.

O atenție specială trebuie acordată activităților de creștere a conștientizării în vederea eradicării prejudecăților și stereotipurilor din societate.”

Observațiile și propunerile forului european vizau așadar atât insuficiența sau lipsa unor dispoziții legale în domeniu (cea mai frecvent menționată fiind procedura sarcinii probei) cât și

capacitatea administrativă scăzută a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării de a implementa prevederile legale în domeniul antidiscriminării.

Neajunsurile menționate în aceste rapoarte au menționat lipsa independenței instituției (cerință expresă a acquis-ului comunitar în acest domeniu), slaba vizibilitate și transparență a activității sale, neconsolidarea locului acestei instituții în sistemul instituțiilor publice dar și capacitatea redusă de gestionare a cazurilor de discriminare, atât din punct de vedere al organizării instituționale cât și al procedurilor pe care le derulează.

Pornind de la aceste considerente și luând în considerare prioritățile identificate de instituție, au fost stabilite o serie de măsuri specifice, acestea fiind incluse și în *Planul de măsuri prioritare pentru integrare europeană* aferent anului 2006. Aceste măsuri au vizat:

- Completarea legislației existente în privința antidiscriminării cu elemente ale unui mecanism eficient antidiscriminare
- Creșterea fondurilor bugetare alocate Consiliului a transparenței și vizibilității activității sale și garantarea asigurării independenței instituției
- Asigurarea resurselor necesare pentru implementarea prevederilor legale în domeniul nediscriminării
- Sporirea activităților de conștientizare a populației, în vederea eliminării prejudecăților și a stereotipurilor din societate
- Aplicarea unei politici de toleranță-zero în privința rasismului împotriva romilor sau împotriva oricărei alte minorități sau grup

Dintre aceste măsuri, se desprindea direct una cu caracter esențial, din care puteau deriva toate celelalte: *modificarea și completarea legislației de prevenire și combatere a discriminării*. Prin implementarea unei astfel de măsuri, se putea realiza, pe de o parte, transpunerea în totalitate a prevederilor acquis-ului comunitar în domeniul nediscriminării, iar pe de altă parte se asigura independenței instituției și se consolida cadrulul legal pentru prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, prin introducerea unor reglementări clare, coerente, de nivel european.

Proiectul de lege a fost definitivat în primele luni ale anului 2006, la acest proces o

contribuție deosebită având câteva dintre organizațiile neguvernamentale active în domeniu (Accept, Centrul de Resurse Juridice, Liga Pro Europa, Romani Criss), care s-au dovedit susținători activi ai instituției în acest demers. Proiectul a fost definitivat în luna iunie, înglobând și o serie de propuneri rezultate în urma procedurii de dezbatere publică.

Proiectul a fost adoptat de Parlamentul României la data de 14 iulie 2006 devenind *Legea nr. 324/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*

Prin adoptarea proiectului de lege s-a asigurat îndeplinirea următoarelor deziderate:

1. asigurarea independenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, prin reorganizarea Consiliului și definirea acestuia ca instituție autonomă sub control parlamentar, garant al interesului public și al persoanelor în domeniul respectării principiului nediscriminării

2. clarificarea structurii și atribuțiilor instituției, prin modificarea componenței Colegiului director al Consiliului și introducerea unei noi proceduri de numire a membrilor acestuia, de către Parlamentul României, de natură să garanteze independența și imparțialitatea acestora, dar și prin clarificarea statutului și competențelor acestora

3. consolidarea capacității administrative a instituției, de natură să îmbunătățească capacitatea de gestionare a cazurilor de discriminare, atât din punct de vedere al organizării instituționale cât și al procedurilor administrative

4. acoperirea unor lipsuri de reglementare existente în legislația în vigoare, prin:

- asigurarea liberului acces la justiție precum și a dreptului la un proces echitabil, în toate cazurile de discriminare
- reglementarea procedurii sarcinii probei în cadrul procedurilor administrative și/sau jurisdicționale de cercetare a faptelor de discriminare
- extinderea ariei criteriilor de discriminare, în scopul înlăturării apariției unor cazuri în practică neacoperite din punct de vedere al reglementării

Efectele acestei modificări legislative au fost apreciate de forurile europene. Astfel, **Raport de monitorizare a stadiului pregătirii României și Bulgariei pentru statutul de membru UE 2006**, publicat în septembrie 2006 de Comisia Europeană menționează la secțiunea de evaluare generală privind îndeplinirea criteriilor politice faptul că „*Legea privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare a fost amendată pentru îndeplinirea standardelor Uniunii Europene referitoare la independența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.*”

Un alt aspect important al activității de integrare și cooperare europeană a vizat reprezentarea Consiliului la conferințe și seminarii internaționale, în vederea schimbului de experiență, a promovării activității și imaginii instituției precum și pentru stabilirea de contacte cu organisme similare din străinătate. În acest sens, reprezentanții Consiliului au participat în calitate de experți la reuniuni regionale și internaționale ale Consiliului Europei, O.S.C.E sau E.C.R.I. De asemenea, a fost asigurată reprezentarea instituției în cadrul discuțiilor de lucru cu experții Comisiei Europene, în cadrul

procesului de negociere.

În ceea ce privește stabilirea și menținerea de contacte cu partenerii externi din sfera ne/guvernamentală, cu scopul derulării de inițiative și proiecte comune în domeniul promovării nediscriminării și a egalității de șanse, o inițiativă de succes a fost afilierea Consiliului la *EQUINET - European Network of Equality Bodies* (Rețeaua Europeană a Organismelor pentru Egalitate) formată din organisme specializate din Europa în combaterea discriminării. Această rețea este finanțată de Comisia Europeană și urmărește dezvoltarea cooperării dintre organismele specializate în combaterea discriminării din Europa, facilitarea schimbului de experiență și expertiză dintre acestea, cu scopul de a uniformiza aplicarea legislației europene în domeniul și de a spori protecția legală a persoanelor supuse discriminărilor. De asemenea, această rețea contribuie la intensificarea dialogului dintre organismele naționale specializate în combaterea discriminării și instituțiile europene, în vederea includerii în politicile și programele Uniunii Europene a unor abordări care să vizeze asigurarea egalității de șanse și nediscriminării.

SECȚIUNEA a V-a

Derularea Proiectului de Twinning PHARE RO03/IB/SO/05 „Construcție instituțională în domeniul antidiscriminării”

Începând cu prima jumătate a anului 2005 și până spre finele anului 2006, CNCD a beneficiat de asistență externă prin intermediul unui proiect PHARE.

Proiectul de înfrățire (twinning) „Construcție instituțională în domeniul antidiscriminării” (RO/03/IB/SO/05) a fost implementat în cadrul Programului PHARE 2003, finanțat de către Comisia Europeană.

Obiectivul general al acestui proiect l-a reprezentat întărirea capacității operaționale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), precum și creșterea impactului acestei instituții în societatea românească.

În cadrul proiectului, Olanda a asistat CNCD precum și alte instituții și organizații din România în domeniul prevenirii și combaterii discriminării. Proiectul a fost coordonat de către Ministerul Justiției din Olanda și a implicat experți din cadrul mai multor instituții și organizații de profil din această țară.

Scopul principal al proiectului a vizat îmbunătățirea resurselor umane, materiale și juridice ale CNCD, precum și instrumentele de politici publice, în vederea creșterii capacității instituției de a implementa și aplica legislația antidiscriminare și totodată de a se armoniza cu practicile internaționale și europene în materie.

Principalele componente ale proiectului, detaliate prin măsurile din cadrul planului de implementare au urmărit:

➤ *Consolidarea structurii instituționale a CNCD precum și a rețelei externe de colaboratori*

- schema organizațională, Planul de Acțiune, strategiile și procedurile CNCD au fost revăzute și îmbunătățite

➤ *Îmbunătățirea legislației românești în domeniul antidiscriminării*

- a fost realizat un document de evaluare (*assessment paper*) al legislației în vigoare în domeniu, cuprinzând și propuneri concrete de îmbunătățire a acesteia

➤ *Creșterea cunoștințelor personalului CNCD și reprezentanților altor instituții și organizații relevante, pe domenii de aplicare ale legii precum și îmbunătățirea cooperării dintre acestea*

- personalul Consiliului precum și al altor instituții relevante a participat la sesiuni de

pregătire în domeniul legislației naționale și internaționale, a procedurilor legale, a tehnicilor de elaborare și dezvoltare de politici publice în domeniul antidiscriminării, cu scopul de a îmbunătăți gradul de aplicare a legislației de combatere a discriminării și de a dezvolta politici comune în domeniu

- cooperarea CNCD cu alte instituții publice (de ex. ministere) și organizații neguvernamentale a fost îmbunătățită, stabilindu-se o rețea de comunicare funcțională

➤ *Conștientizarea publicului cu privire la problematica nediscriminării*

- a fost dezvoltată și implementată o campanie-pilot de conștientizare cu privire la problematica discriminării, campanie în care au fost incluse atât materiale publicitare cât și îmbunătățirea web-site-ului
- a fost acordată asistența în sensul dezvoltării unui plan de comunicare precum și pregătire în scopul unei mai bune comunicări cu mass media

➤ *Crearea unui centru de documentare*

- a fost înființat un centru de documentare cu privire la problematica discriminării, destinat publicului
- au fost realizate investiții în tehnică de calcul și programe informatice pentru personalul Consiliului, precum și pentru dotarea centrului de documentare

Instituțiile implicate în proiect au fost:

Principalul beneficiar și partener: *Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării*

Alte instituții și organizații din România, implicate în diferite activități derulate în cadrul proiectului, cum ar fi participarea la mesele rotunde și la sesiunile de pregătire a personalului: *Ministerul Culturii și Cultelor, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Muncii, Securității Sociale și Familiei, Ministerul Justiției, Departamentul pentru Relații Interetnice, Consiliul Național al Audiovizualului, Poliția, Jandarmeria, Consiliul Național al Magistraturii, Asociația Municipalităților, Romani CRISS, alte organizații neguvernamentale.*

Următoarele instituții olandeze au fost implicate în derularea activităților din proiect:

- *Ministerul Justiției* specializat în legislație și politici publice privind anti-discriminarea;
- *Ministerul Sănătății și Sportului* specializat în problematica discriminării grupului LGBT (discriminarea pe criteriul orientării sexuale);
- *Ministerul Afacerilor Sociale și Angajării* specializat în problematica egalității de șanse și protecție socială;
- *Biroul Național împotriva Discriminării Rasiale (LBR)* specializat în prevenirea discriminării rasiale;
- *Comisia pentru Tratatment Egal* specializată în elaborarea de standarde nediscriminatorii
- *Serviciul Guvernamental de Informare/Biroul pentru Informarea Publicului și de Comunicare* specializat în problematica comunicării la nivel guvernamental;
- *Institutul Olandez pentru Ocrotire și Sănătate (NIZW)* specializat în creare de politici publice și de adoptarea de standarde în domeniul ocrotirii și sănătății;
- *Agenția de Cooperare Internațională a Asociațiilor Municipalităților (VNG)* specializată în întărirea guvernării democratice la nivel local.

Evaluare generală

Proiectul de Twinning PHARE RO03/IB/SO/05 a adus o contribuție importantă la capacitatea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării de a gestiona într-un mod mai profesional problematica discriminării și de a coopera mai eficient cu partenerii relevanți în activitatea de promovare a diversității și nediscriminării. Cele mai importante și iminente rezultate au fost:

➤ *Adoptarea noii legi de prevenire și combatere a tuturor formelor de discriminare*

Activitățile ce au vizat îmbunătățirea legislației naționale în acest domeniu au fost implementate eficient de către experții olandezi în colaborare cu persoanele responsabile din cadrul CNCD. Recomandările formulate de acest grup de lucru au fost încorporate în proiectul de lege, astfel încât *Legea nr. 324/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare* a fost adoptată de Parlamentul României la data de 14 iulie 2006, intrând în vigoare la data de 25 iulie a aceluiași an.

Noua lege a extins criteriile de discriminare

și a clarificat poziția Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării precum și statutul actelor inițiate de această instituție. În conformitate cu prevederile noii reglementări, Consiliul este autoritatea de stat în domeniul antidiscriminării, având un statut de instituție autonomă plasată sub control parlamentar. De asemenea, Consiliul este garantul respectării și aplicării principiului nediscriminării.

Prin adoptarea Legii nr. 324/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, legislația națională în domeniul prevenirii și combaterii discriminării a fost armonizată cu prevederile acquis-ului comunitar relevant, îndeplinindu-se totodată cerințele exprimate în rapoartele de țară cu privire la independența CNCD, consolidarea capacității sale instituționale, sarcina probei în cazurile de discriminare precum și recunoașterea liberului acces la justiție în astfel de cazuri.

➤ *Dezvoltarea capacității instituționale*

Sesiunile de pregătire a personalului cu privire la cultura organizațională, comunicarea internă dar și dezvoltarea organizației au avut un impact important, fiind urmat de diverse acțiuni susținute sau întreprinse de angajații CNCD, în special în ceea ce privește rolul de prevenire al instituției.

În baza noilor reglementări legale, numărul membrilor Colegiului director a crescut de la 7 la 9 iar procedura de numire a acestora s-a schimbat în întregime. Dacă înainte Colegiu director, în calitate de organ decizional al Consiliului era numit de Primul-ministru, în prezent el este numit de Parlament, candidații fiind audiați de Birourile Permanente ale celor două camere ale Parlamentului României. De asemenea, statutul și rolul instituției s-a consolidat, CNCD fiind în prezent o instituție autonomă sub control parlamentar.

➤ *Îmbunătățirea colaborării cu actorii importanți/cheie*

S-a observat o îmbunătățire în ceea ce privește cooperarea cu autoritățile și instituțiile publice și alți actori importanți care au un rol decisiv în combaterea discriminării. De asemenea, ca urmare a organizării de mese rotunde la nivel regional s-au îmbunătățit relațiile cu diferite ministere și instituții, iar sesiunile training în domeniile legislație și procedurilor legale au condus la o cooperare mai bună și eficientă cu magistrații.

Totodată, au fost încheiate o serie de parteneriate productive cu câteva ONG-uri. Cele cinci sesiuni de training cu privire la mecanismele

dezvoltării de politici publice de promovare a egalității pe domenii ca educație, sănătate, acces la locuințe, angajare și justiție, s-au dovedit a fi foarte utile atât membrilor Consiliului cât și reprezentanților instituțiilor guvernamentale și organizațiilor neguvernamentale. În afară de îmbunătățirea abilităților și instrumentelor pentru dezvoltarea politicilor în diferite domenii, un beneficiu esențial a acestor training-uri a fost și stabilirea unei relații de cooperare între participanți, prin schimbul de cunoștințe și experiență.

➤ **Vizibilitate sporită a instituției**

Studiile realizate în cadrul Proiectului PHARE au dovedit faptul că gradul de vizibilitate și recunoaștere a Consiliului a crescut semnificativ. De asemenea, un membru al Colegiului director a fost desemnat ca persoană de contact cu mass-media.

Pe parcursul anului 2006, atât președintele Consiliului cât și membrii ai Colegiului director au fost invitați la diverse emisiuni de televiziune și radio, problemele dezbătute referindu-se la demonstrațiile homosexualilor, situația persoanelor infectate cu HIV/SIDA, problemele persoanelor de etnie romă, rapoartele de țară ale României etc.

➤ **Campanii de informare și sensibilizare în rândul publicului**

Sondajul de opinie realizat cu scopul de a

aduna date despre informarea și sensibilizarea publicului cu privire la conceptul de discriminare a reprezentat o importantă sursă de informații pentru Consiliu, care poate fi folosită ulterior în diferite domenii, atât pe termen scurt cât și pe termen lung. Pe baza conținutului oferit de rezultatele sondajului s-a dezvoltat un plan de comunicare, conceput ca o strategie de comunicare a CNCD-ului pe termen scurt, mediu și lung, care include tehnici și analize referitoare la comunicarea internă și externă, prioritățile instituției pe termen scurt și lung, misiunea și mesajele cheie cu privire la diferite domenii abordate de instituție.

Campaniile de informare și sensibilizare au fost foarte bine realizate, respectând rezultatele studiului și principiile menționate în planul de comunicare al Consiliului. Spotul TV și noul website au fost lansate la Conferința de închidere a Proiectului PHARE din 23 august 2006.

➤ **Înființarea centrului de documentare**

Au fost create bazele centrului de documentare, conținând o bibliotecă de peste 400 de titluri, acesta urmând a se extinde și după încheierea proiectului. De asemenea, două calculatoare au fost puse la dispoziția publicului, pentru a avea acces la baza de date cuprinzând titlurile centrului de documentare, dar și la alte documente valabile prin intermediul Internetului.

Date contractuale

Nr.	Cod	Titlu	Alocare / Preț Contract (mil. €)	Tip de Contract	Status	Durată Contract (luni)	Contractor	Beneficiar
Contract 1	PHARE RO/2003/IB/SO/05/	„Construcție instituțională în domeniul antidiscriminării”	0,8/0,788	Twinning	Semnat la 23 februarie 2005	18	Ministerul Justiției din Olanda	Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării
Contract 2	RO 005-551.01.03	“Echipamente pentru îmbunătățirea capacității instituționale a CNCD”	0,1/0,92	Furnizare	Semnat la 30 Noiembrie 2005	3	Sysware System Integration SRL	Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Date financiare

Nr.	Valoare Contract (€)		Plăți Contractuale			
			PHARE		Co-finanțare	
	PHARE	Co-finanțare	€	%	€	%
Contract 1	788.000	128.020	559,396	71	96.692	75,5
Contract 2	69.123,9	22.845,1	69.123,9	100	22,845,1	100

SECȚIUNEA a VI-a Date de ordin logistic și financiar

În anul 2006 Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a funcționat cu un număr total de 50 de posturi finanțate de la bugetul de stat, din care ocupate efectiv 40 de posturi. Media de vârstă a angajaților este de 32 de ani, 85% dintre aceștia având studii superioare.

După aprobarea *Legii nr. 324/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, CNCD a făcut demersurile necesare pentru adaptarea organigramei și suplimentarea

numărului de angajați cu 30 de posturi, aceste modificări urmând a intra în vigoare începând cu anul 2007.

Pe parcursul anului 2006 aproape 50% din totalul angajaților au urmat cursuri de perfecționare în domeniul legislației, economic (management de proiect) și al resurselor umane.

O problemă importantă și care afectează în continuare buna desfășurare a activității instituției este lipsa unui sediu corespunzător, CNCD funcționând în condiții improprii încă de la înființarea sa.

Execuția bugetară pentru anul 2006 este prezentată în tabelul următor.

Denumirea indicatorilor	Cod	Alocații bugetare	Plăți efectuate
TOTAL GENERAL	50 00	3570000	3829588
<i>Cheltuieli curente</i>	50 00 01	3550000	2416775
Cheltuieli de personal	50 00 10	1175000	1172565
Bunuri și servicii	50 00 20	525000	490110
Alte transferuri	50 00 55	1850000	754100
<i>Cheltuieli de capital</i>	50 00 70	20000	19500
Active nefinanciare	50 00 71	20000	19500
Buget de stat	50 01	2475000	2436275
<i>Cheltuieli curente</i>	50 00 01	2455000	2416775
Cheltuieli de personal	50 00 10	1175000	1172565
Bunuri și servicii	50 00 20	525000	490110
Alte transferuri	50 00 55	755000	754100
<i>Cheltuieli de capital</i>	50 00 70	20000	19500
Active nefinanciare	50 00 71	20000	19500
Fonduri externe nerambursabile	50 08	1095000	1393313
<i>Cheltuieli curente</i>	50 08 01	1095000	1393313
Alte transferuri	50 08 01	1095000	1393313

ANEXA 1

**Situația petițiilor primite și soluționate de
Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării
în funcție de criteriile de discriminare
2006**

Nr. crt.	Criteriul de discriminare	Nr. de petiții primite în 2006	Nr. de petiții soluționate în 2006		Sanțiuni/Recomandări	
			Primate în 2006	Primate în 2005	Petiții din 2006	Petiții din 2005
1	Rasă	2	2	0	1	0
2	Naționalitate	20	15	11	0	1
3	Etnie	69	44	28	9	1
4	Limba	2	0	3	0	1
5	Religie	8	4	2	1	0
6	Categorie socială	132	88	27	7	7
7	Convingeri	8	4	3	0	0
8	Gen	11	5	8	3	0
9	Orientare sexuală	6	2	1	0	0
10	Vârstă	10	4	7	4	1
11	Dizabilitate	20	14	7	1	0
12	Boală cronică necontagioasă	3	0	0	0	0
AA 13	Infectarea HIV	5	2	6	1	2
14	Categorie defavorizată	4	2	2	1	0
15	Altele (conflicte de muncă, moșteniri, litigii, etc.)	132	104	15	0	0
TOTAL		432	289	120	28	13
			409		41	

ANEXA 2

**SANCTIUNI ȘI RECOMANDĂRI ALE COLEGIULUI DIRECTOR
AL CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
2006**

Nr.crt.	Petent/Sursă	Contravenient	Soluție	Stare de fapt	Criteriu
1.	D.N.	C. I.	Sanctionarea cu avertisment	Publicarea mai multor articole cu caracter discriminatoriu la adresa petentului, cetățean român de naționalitate rusă, și a cetățenilor români de naționalitate ucraineană.	Naționalitate
2.	N.I.C., N.A.D., U.A.	S.I.	Sanctionarea cu avertisment	Afirmații cu caracter rasist la adresa domnului N.A.D.	Rasă
3.	Autosesizare/ERRC	C.V.T.	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Transmiterea hotărârii către Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări din cadrul Senatului României spre analiză.	Declarații cu caracter discriminatoriu la adresa etniei rome în cadrul unei emisiuni la Radio România Actualități.	Etnie
4.	Autosesizare/Magistrați Slatina, Olt, Tg. Mureș, Mureș	Ministerul Justiției	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Eliminarea discriminării se realizează prin mediere.	Emiterea unui ordin cu privire la acordarea unor stimulente financiare doar unei categorii de magistrați, cei cu o vechime de maxim 3 ani.	Categorie socială
5.	L. P. E. Miercurea Ciuc	Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Recomandare către Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe în vederea eliminării situației discriminatorii existente.	Existența unui zid de beton care împarte în două o stradă din Sfântu Gheorghe, cu precizarea că zidul a fost construit în ani 80 cu unicul scop de a împărți populația majoritară de etnicii rome, situație existentă și în prezent.	Etnie
6.	Autosesizare/Jurnalul Național	A.E.	Sanctionarea cu avertisment	Segregarea elevilor rome din cadrul Școlii nr. 1 Măcin, respectiv constituirea de clase separate pentru elevii români de etnie romă.	Etnie
7.	B.A.C.	Ministerul Finanțelor Publice, Agenția Națională de Administrare Fiscală	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Recomandare către MFP și ANAF în vederea adoptării măsurilor necesare pentru înlăturarea tratamentului discriminatoriu al persoanelor cu handicap grav și accentuat, funcționari publici. Monitorizare.	Tratament juridic inegal aplicat unei categorii social-profesionale (persoane cu handicap care ocupă o funcție) în raport cu locul de muncă.	Dizabilitate
8.	R.R.	Ministerul Administrației și Internelor	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Recomandare către MAI pentru a	Petentul ne sesizează cu privire la prevederile discriminatorii ale art. 30 alin. 1 lit. c) din legea 248/2005 privind regimul liberei circulații a	Categorie socială

Nr.crt.	Petent/Sursă	Contravenient	Soluție	Stare de fapt	Criteriu
9.	H.P., K.L., P.I.	Biblioteca Centrală Universitară "Lucian Blaga" din Cluj Napoca	lua toate măsurile necesare în vederea eliminării prevederilor discriminatorii din legea 248/2005. Fapta prezentată nu are caracter discriminatoriu. Recomandare către Ministerul Educației și Cercetării în calitate de autoritate tutelară și Bibliotecii Centrale Universitare „Lucian Blaga” din Cluj Napoca în vederea analizării posibilității asigurării utilizării limbii minorității naționale maghiare în relația cu BCU „Lucian Blaga” din Cluj Napoca deoarece această propunere urmărește realizarea unui scop legitim și este în concordanță cu caracterul multicultural al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj Napoca	cetățenilor români în străinătate.	Limbă
10.	G.M.	Ministerul Sănătății	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Recomandare către MS pentru a lua toate măsurile necesare în vederea eliminării prevederilor discriminatorii din legea 463/2004.	Petentul ne sesizează cu privire la posibilitatea absolvenților facultăților de medicină – promoția 2005 de a opta pentru intrarea în rezidențiat (specialitatea Medicina de familie) pe baza unei simple cereri, dacă au îndeplinit punctajul minim de promovare, față de absolvenții promoțiilor anterioare ale acelorași facultăți, care nu beneficiază de această posibilitate.	Categorii socială
11.	Cadre didactice suplinoitoare Școala I-VIII Bărticești	Școala I-VIII Bărticești	Sanționarea cu avertisment	Nedecontarea cheltuielilor de transport la și de la locul de muncă, așa cum prevede Legea 128/1997, privind statutul cadrelor didactice.	Categorii socială
12.	Cadre didactice suplinoitoare Școala I-VIII Nisiporești	Școala I-VIII Nisiporești	Sanționarea cu avertisment	Nedecontarea cheltuielilor de transport la și de la locul de muncă, așa cum prevede Legea 128/1997, privind statutul cadrelor didactice.	Categorii socială
13.	Autosesizare/Declarații L.O.	L.O.	Avertisment	Declarații cu caracter discriminatoriu la adresa femeilor din viața politică, declarații apărute în presă.	Gen
14.	Autosesizare/Politia Focșani	Departamentul Evidența Populației Informatizate Focșani prin	Avertisment	Eliberarea a două foi temporare de identitate precizându-se la secțiunea <i>motivul eliberării</i> „a pierdut + boschetar”	Categorii defavorizată

Nr.crt.	Petent/Sursă	Contravenient	Soluție	Stare de fapt	Criteriu
		reprezentantul legal domnul inspector șef T.S.			
15.	Asociația „Z. C.”	Spitalul de Psihiatrie „Elisabeta Doamna”	Faptele nu pot fi dovedite. Recomandare către conducerea Spitalului de Psihiatrie „Elisabeta Doamna” să aibă în vedere art. 10 lit. b) din OG. 137/2000.	Petenta ne sesizează cu privire la refuzul de a interna o persoană seropozitivă.	Infectare HIV
16.	T.A.	Ministerul Educației și Cercetării	Avertisment	Refuzul transferului petentului, cadru didactic, de la nivel gimnazial și profesional la nivel gimnazial și liceal, respectiv din orașul Pârloagele în orașul Nehoiu.	Categorie socială
17.	I.N.	Administrația Națională a Penitenciarelor	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Recomandare către Administrația Națională a Penitenciarelor în vederea eliminării, în organizarea concursurilor, a condiției limitative de vârstă.	Petentul ne sesizează cu privire la încălcarea dreptului de a susține un concurs pentru ocuparea unui post vacant, din cauza stabilirii ca și condiție de participare a vârstei limită de 35 de ani.	Vârstă
18.	Autosesizare	F.	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Recomandă „F.” ca la elaborarea următoarelor oferte să aibă în vedere aplicarea principiului egalității de șanse și evitarea promovării stereotipurilor.	Pliantul promoțional al firmei „F.” conținea oferte diferite pentru femei și pentru bărbați.	Gen
19.	D.D.	Ministerul Educației și Cercetării	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Recomandare către MEC		Categorie socială
20.	M.G.	M.Ap.N.	Constatare faptă de discriminare	Petentul ne sesizează cu privire la refuzul acordării concediului parental fiind cadru militar și considerându-se necesară prezența acestuia în unitate	Gen
21.	L.C., C.M.	C.S.M. M.J.	Constatare tratament diferențiat. Recomandare privind corelarea prevederilor art.82 alin. 2 din Legea 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor raportat la principiul egalității și al nediscriminării.	Petenții ne sesizează cu privire la prevederile art.82 alin. 2 din Legea 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor	Categorie socială

Nr.crt.	Petent/Sursă	Contravenient	Soluție	Stare de fapt	Criteriu
22.	N.M.	Inspectoratul Școlar Județean Constanța, Ministerul Educației și Cercetării	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune).	Petenta se consideră discriminată de MEC și IȘJ Constanța pentru că nu-i permite să participe la concursul pentru obținerea gradatei de merit (în condițiile art. 50 alin. (3) din Legea 128/1997), deși a obținut punctajul necesar la evaluarea în comisia de specialitate.	Categorie socială
23.	Autosesizare	Școala generală din satul Corobăi, județul Gorj	Speță soluționată prin mediere. Monitorizare.	Atitudine de marginalizare din partea comunității față de o adolescență care a născut și scăderea notei la purtare a acesteia din acest motiv.	Categorie socială
24.	A.N.I.C.A.D.O. Neamț	A.J.O.F.M. Neamț	Sanționarea cu avertisment	Refuzul A.J.O.F.M. Neamț de a înregistra convențiile de angajare a 3 absolvenți de facultate, aceștia, astfel, nebeneficiind de prevederile Legii 76/2002 art. 80 și art. 82.	Categorie socială
25.	Autosesizare	C.N.	Avertisment	Declarații discriminatorii, publicate în presă, la adresa etniei domnului M. V.	Etnie
26.	A. M. P., R. C.	D.A.N.	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Colegiul Director solicită domnului D.A.N. ca, în calitate de interpret, să nu mai promoveze prejudecăți și atitudini discriminatorii prin melodiile pe care le interpretează.	Compunerea și interpretarea unei melodii care conține afirmații discriminatorii la adresa etniei rome.	Etnie
27.	M.I.	Ministerul Administrației și Internelor	Nu constituie fapte de discriminare cu privire la condiție de înălțime. Constatarea faptei de discriminare cu privire la condiția de vârstă (fără sancțiune). Recomandare către MAI ca în sesiunile organizate pentru admiterea în învățământul superior să se prezinte condițiile de admitere în mod distinct pe fiecare facultate și solicitare către MAI să elimine condiția discriminatorie referitoare la împlinirea vârstei de maxim 25 de ani în anul participării la concurs(2006).	Petenta ne sesizează cu privire la condițiile de înscriere (impunerea condiției de înălțime 1.70-1.75-bărbați și impunerea condiției de a avea vârsta de până la 25 de ani, împliniți în anul participării la concurs în 2006) la examenul de admitere la Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din București	Vârstă
28.	P. A.	Universitatea Tehnică de Construcții București	Avertisment	Petentul ne sesizează cu privire la decizia rectoratului de a nu-i permite funcționarea ca și profesor consultant în cadrul UTCB	Categorie socială

Nr.crt.	Petent/Sursă	Contravenient	Soluție	Stare de fapt	Criteriu
29.	T.G.	Ministerul Sănătății	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Solicitare către MS să ia toate măsurile necesare în vederea eliminării prevederilor discriminatorii ale art. 22 alin. 1 din Ordinul Ministerului Sănătății nr. 1000/2005	Petentul ne sesizează cu privire la posibilitatea absolvenților facultăților de medicină – promoția 2005 de a opta pentru intrarea în rezidențiat (specialitatea Medicina de familie) pe baza unei simple cereri, dacă au împlinit punctajul minim de promovare, față de absolvenții promoțiilor anterioare ale aceluiași facultăți, care nu beneficiază de această posibilitate.	Categorie socială
30.	Autosesizare	L.C.	Sanționarea cu avertisment	Interzicerea accesului persoanelor înaintate în vârstă în incinta ștrandului „N.” din Timișoara, interdicție impusă de administratorul ștrandului	Vârstă
31.	Autosesizare	Primăria Municipiului Galați	Avertisment	Publicarea unui articol intitulat „Bolnav de SIDA scos de listele ANL Galați”, din conținutul căruia rezultă tratamentul discriminatoriu la care a fost supus un tânăr de către municipalitate datorită faptului că tânărul în cauză era purtător al virusului HIV.	HIV
32.	I.R.	C.S.M.	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Recomandare CSM în vederea valorificării rezultatului obținut la concursul de promovare în funcție de execuție a petentei în vederea promovării.	Petenta ne sesizează cu privire la refuzul CSM de a valorifica rezultatul obținut la concursul de promovare în funcție de execuție a petentei în vederea promovării.	Categorie Socială
33.	R.C.	T.I.	Amendă contravențională în cuantum de 100 RON	Crearea, în vederea publicării pe site-ul Organizației „N. D.”, unui articol cu caracter discriminatoriu la adresa etniei rome.	Etnie
34.	R.C.	N.C.	Amendă contravențională în cuantum de 150 RON	Crearea, în vederea publicării pe site-ul Organizației „N. D.”, unui articol cu caracter discriminatoriu la adresa etniei rome.	Etnie
35.	R.C.	P.M.	Avertisment	Crearea, în vederea publicării pe site-ul Organizației „N. D.”, unui articol cu caracter discriminatoriu la adresa etniei rome.	Etnie
36.	R.C.	Organizația N. D.	Amendă contravențională în cuantum de 2000 RON	Publicarea, pe site-ul organizației, unor articole cu caracter discriminatoriu la adresa etniei rome.	Etnie
37.	G.M.		Avertisment	Petenta ne sesizează cu privire la atitudinea discriminatorie a vecinului său care îl jignește pe fiul său în legătură cu boala de care suferă	HIV/SIDA

Nr.crt.	Petent/Sursă	Contravenient	Soluție	Stare de fapt	Criteriu
38.	E.M.	MEC	Constatarea faptei de discriminare (fără sancțiune). Recomandare MEC în vederea elaborării și implementării unei norme interne, într-un timp rezonabil, prin care să reglementeze prezența simbolurilor religioase în instituțiile de învățământ public	Petentul ne sesizează cu privire la afișarea simbolurilor religioase în sediul liceului în care învață fiica acestuia.	Religie
39.	Autosensizare	Piața de la A la Z	Avertisment	Publicarea unui anunț, în ziarul Piața de la A la Z, privitor la angajarea de personal, cu următorul conținut: „SC C. SRL, firmă belgiană producătoare de îmbrăcăminte pentru copii, tricotate și jeans, caută urgent: persoane necalificate pentru finisaj. Cerințe:vârsta între 18-35 ani, seriozitate”	Vârstă
40.	Autosensizare	S.C. C. S.R.L.	Avertisment	Solicitare publicării unui anunț, în ziarul Piața de la A la Z, privitor la angajarea de personal, cu următorul conținut: „SC C. SRL, firmă belgiană producătoare de îmbrăcăminte pentru copii, tricotate și jeans, caută urgent: persoane necalificate pentru finisaj. Cerințe:vârsta între 18-35 ani, seriozitate”	Vârstă
41.	R. C.	S.C. G. P. S.R.L.	Amendă contravențională în cuantum de 2000 RON	Afișarea unui anunț, pe geamul barului, care interzicea servirea „romilor, boschetarilor”	Etnie

ANEXA 3

STATISTICĂ PROCESE (dosare de instanță) 2006

Nr. crt.	Petent	Contravenient/Reclamant	Sanctiune	Felul contestației/acțiunii	Criteriul	Instanța de judecată
1.	B.A.P.			Petentul contestă hotărârea Colegiului Director	Etnie	Proces pe rol Înalta Curte de Casație și Justiție
2.	Organizația „C”	Primăria Orașului Mizil	Amendă în cuantum de 600 RON	Recurs al contravenientului	Religie	1. S-a admis acțiunea reclamantei. Decizie definitivă a Tribunalului Prahova
3.	G. G.			Petentul contestă hotărârea Colegiului Director	Gen	1. S-a respins acțiunea reclamantei - Tribunalul Bihor
4.	C.A. & I.A.			Petenții contestă hotărârea Colegiului Director	Discriminare prin asociere (categorii socială și religie)	1. Proces pe rolul Curții de Apel București 2. S-a respins acțiunea – Curtea de Apel București
5.	M.G.	U.N.NP.	Avertisment	Contravenientul contesta hotărârea Colegiului Director	Dizabilitate	1. Proces pe rolul Curții de Apel București 2. S-a respins acțiunea – Curtea de Apel București
6.	M.G.	Ministerul Justiției	Avertisment	Contravenientul contesta hotărârea Colegiului Director	Dizabilitate	1. Proces pe rolul Curții de Apel București 2. S-a respins acțiunea – Curtea de Apel București
7.	V.M.	C.S.M.	Recomandare	Reclamantul contesta hotărârea Colegiului Director	Religie	1. Proces pe rolul Curții de Apel București 2. S-a respins acțiunea – Curtea de Apel București
8.	Autosesizare	F.C. S. București	Amendă contravențională în cuantum de 4000 RON	Reclamantul contesta hotărârea Colegiului Director	Etnie	1. Proces pe rol Înalta Curte de Casație și Justiție 2. Proces câștigat definitiv de CNCD.
9.	R.R.	M.A.I.	Recomandare	Reclamantul contesta hotărârea Colegiului Director	Categorii socială	Proces pe rolul Curții de Apel București
10.	V. S.			Petenta contestă hotărârea Colegiului Director	Dizabilitate	S-a respins acțiunea reclamantei - Hotărâre definitivă - Înalta Curte de Casație și Justiție

Nr. crt.	Petent	Contravenient/Reclamant	Sanctiune	Felul contestației/acțiunii	Criteriul	Instanța de judecată
11.	C.N.S.	M. I.	Amendă contravențională în cuantum de 500 RON	Contravenientul contestă procesul verbal	Naționalitate	1.S-a respins plângerea contravenientului - Judecătoria Târgu Mureș 2. S-a admis recursul contravenientului - Decizie definitivă a Tribunalului Mureș
12.	U.G.P.R. – Filiala Bacău	M. M.	Amendă contravențională în cuantum de 500 RON	Recurs al CNCD	Categorii socială	1. Proces pe rolul Tribunalului București. S-a respins parțial plângerea contravenientului 2. S-a respins acțiunea contravenientului – Curtea de Apel București
13.	L.E.G.	U.N.N.P.R.	Avertisment	Recurs al contravenientului	Vârstă	Înalta Curte de Casație și Justiție a respins recursul contravenientului
14.	Autosesizare	A.S.	Amendă contravențională în cuantum de 1500 RON	Contravenientul contestă hotărârea Colegiului Director	Etnie	Înalta Curte de Casație și Justiție a respins recursul CNCD
15.	Autosesizare	A.S.	Amendă contravențională în cuantum de 1500 RON	Contravenientul contestă procesul - verbal	Etnie	Tribunal Craiova a respins recursul CNCD
16.	B.F.	B.G.	Avertisment	Contravenientul contestă hotărârea Colegiului Director	Etnie	Curtea de Apel Bacău a respins acțiunea reclamantului
17	Organizația „T”	Fundația „C. S.”	Avertisment	C.N.A. contestă hotărârea Colegiului Director	Categorii socială, Dizabilități	Înalta Curți de Casație și Justiție respinge recursul CNCD
18	Organizația „T”	Fundația „C. S.”	Avertisment	CNCD contestă decizia CNA (decizie de a nu respecta Hotărârea CNCD)	Categorii socială, Dizabilități	Proces pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție
19	B.T. și D.F.			Petenții contesta nesoluționarea în termen legal a plângerii	Categorii Socială	Curtea de Apel București a respins acțiunea petenților
20	Autosesizare	Fundația „H.” Gura Popi	1000 RON	Contravenientul contestă procesul - verbal	Religie	Proces pe rolul Judecătoriei Arad

Nr. crt.	Petent	Contravenient/Reclamant	Sanctiune	Felul contestației/acțiunii	Criteriul	Instanța de judecată
21	Autosesizare	Fundația Humanitas Gura Popi	1000 RON	Contravenientul contestă hotărârea CNCD	Religie	1.Proces pe rolul Curții de Apel Timișoara 2. S-a respins acțiunea contravenientului – Curtea de Apel Timișoara
22	H. A.			Petentul contestă hotărârea Colegiului Director	Rasă	Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului
23	B.T.N.			Petentul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie Socială	1. Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului 2. Proces câștigat definitiv de CNCD la Înalte Curte de Casație și Justiție
24	M. D.			Petentul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie Socială	Curtea de Apel Oradea a respins acțiunea reclamantului
25	A.J.P.	Fundația „P.M.R.”	Amendă contravențională în cuantum de 1500 RON	Petentul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie Socială	1. Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantei 2. A fost admis recursul recurenteii - Înalta Curte de Casație și Justiție
26	Autosesizare	Consiliul Județean Cluj	Amendă contravențională în cuantum de 4000 RON	Petentul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie Socială	1. Curtea de Apel Cluj a respins acțiunea reclamantei 2. Proces câștigat definitiv de CNCD la Înalta Curte de Casație și Justiție
27	B.F.I.			Petentul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie Socială	Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului
28	B.F.I.			Petentul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie Socială	Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului
29	N.I.			Petentul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie Socială	Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului
30	G.I.			Petentul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie Socială	1.Tribunalul București și-a declinat competența materială. 2. Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului
31	Fundația „B. E. ”	Inspectoratul Școlar Giurgiu	Amendă contravențională în cuantum de 400 RON	Contravenientul contestă hotărârea CNCD	HIV	1.Tribunalul București și-a declinat competența materială. 2.Proces pe rolul Curții de Apel București
32	N.A.A.			Petentul contestă hotărârea Colegiului Director	Etnie	Tribunalul București a respins acțiunea reclamantului
33	Fundația C.R.J.			Reclamanta cheamă în instanță CNCD pt. refuzul de a furniza informații.		Tribunalul București a respins acțiunea reclamantului

Nr. crt.	Petent	Contravenient/Reclamant	Sanctiune	Felul contestației/acțiunii	Criteriul	Instanța de judecată
34.	A.J.P.	Fundația P.M.R.	Amendă contravențională în quantum de 500 RON	Reclamantul contestă procesul-verbal al CNCD	Categorie Socială	Judecătoria Sect. 2 București a respins acțiunea reclamantului
35		B. G.N.		Reclamantul cheamă CNCD în instanță pt. constatare discriminare	Naționalitate	Proces pe rolul Curții de Apel București
36	G.T	Ministerul Sănătății	Recomandare	Reclamantul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie Socială	Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului
37		A.A.M.	Nu există discriminare	Reclamantul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie socială	Proces pe rolul Tribunalului Mureș
38	B.R.	R.A.P.A.S	Avertisment și amendă contravențională	Petentul cheamă CNCD în instanță în calitate de intervenient	Orientare sexuală	Proces pe rolul Tribunalului Bihor
39		H.E.		Reclamantul cheamă CNCD în instanță pt. constatare discriminare	Naționalitate	Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului referitor la CNCD
40	B.T.A.		Necompetența materială a CNCD	Reclamantul contestă hotărârea Colegiului Director	Naționalitate	Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului
41		V.P.		Reclamantul cheamă CNCD în instanță pt. constatare discriminare	Categorie Socială	Tribunalul Satu Mare a respins acțiunea reclamantului referitor la CNCD
42	C.G.		Nu există discriminare	Reclamantul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie Socială	Tribunalul Cluj a respins acțiunea reclamantului
43	N.A.		Nu există discriminare	Reclamantul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie Socială	Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului
44	D.I.		Nu există discriminare	Reclamantul contestă hotărârea Colegiului Director și solicită despăgubiri morale	Etnie	Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului
45	Autosesizare	Ministerul Justiției	Recomandare	Reclamantul contestă hotărârea Colegiului Director	Categorie Socială	Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului
46	M.E.	P.R.M.	Recomandare	Reclamantul contestă hotărârea Colegiului Director și solicită suspendarea efectelor acesteia	Religie	Curtea de Apel București a respins acțiunea reclamantului

ANEXA 4

ANALIZA DE IMAGINE A CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

În prezentul studiu ne propunem să analizăm articolele apărute în presa scrisă care fac referire la domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), cele care relevă aspecte care includ criteriile de discriminare dar și cele referitoare la activitatea instituției, în domeniul sancționării și cel al prevenirii faptelor de discriminare. O sursă importantă care stă la baza prezentei analize o constituie și monitorizarea cantitativă a autosesizărilor Colegiului Director și a petițiilor primite pe adresa instituției.

Analiza are ca scop, identificarea imaginii CNCD așa cum reiese din analiza articolelor monitorizate, a gradului de notorietate a acesteia, a subiectelor clasificate pe criterii de discriminare și a gradului de interes obținut din partea presei scrise față de domeniul de activitate al CNCD. Aceste elemente vor fi corelate cu obiectul petițiilor primite și al autosesizărilor Colegiului Director.

Definirea și interpretarea acestor elemente vor reprezenta fundamentul elaborării unui plan anual de acțiuni al CNCD, în vederea eficientizării acțiunilor de prevenire și asigurării egalității de șanse.

Perioada de monitorizare: ianuarie - decembrie 2006

Publicații monitorizate: 20 – România Liberă, Evenimentul Zilei, Adevărul, 7 Plus, Ziarul, Cronica Română, Jurnalul Național, Libertatea, Ziua, Cotidianul, Gardianul, Curentul, Atac, Avere, Gândul, Gazeta Sporturilor, Pro Sport, Ultima Oră, Azi, Curierul Național.

Grila de analiză:

1. Au fost cuantificate toate aparițiile criteriilor de discriminare prevăzute în legislația în vigoare din România.
2. **Gradul de vizibilitate al activității CNCD** A fost luată în considerare frecvența articolelor ce conțin relatări despre activitatea instituției și a președintelui Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.
3. Modul în care a fost reflectată activitatea CNCD în presă, în perioada menționată.
4. Repartizarea criteriilor de discriminare cu cele mai multe apariții în presă în anul 2006.
Analiza de conținut a articolelor identificate a fost realizată utilizându-se o serie de parametri:
 - frecvența aparițiilor;
 - tipul evenimentelor prezentate;
 - frecvența de apariție a unei tematici și a criteriilor de discriminare;
 - frecvența prezentării articolelor identificate ca fiind pozitive, neutre, negative.

Categorii de articole: pozitive, neutre și negative

- a) au fost evaluate ca fiind articole *pozitive* acele articole care redau fapte pozitive, realizări, care au în conținut aprecieri pozitive;
- b) articole *neutre* - articolele conțin informații netendențioase;
- c) articole *negative* - cele care au în conținut remarci critice, care subliniază neajunsuri, eșecuri, conflicte, aluzii tendențioase.

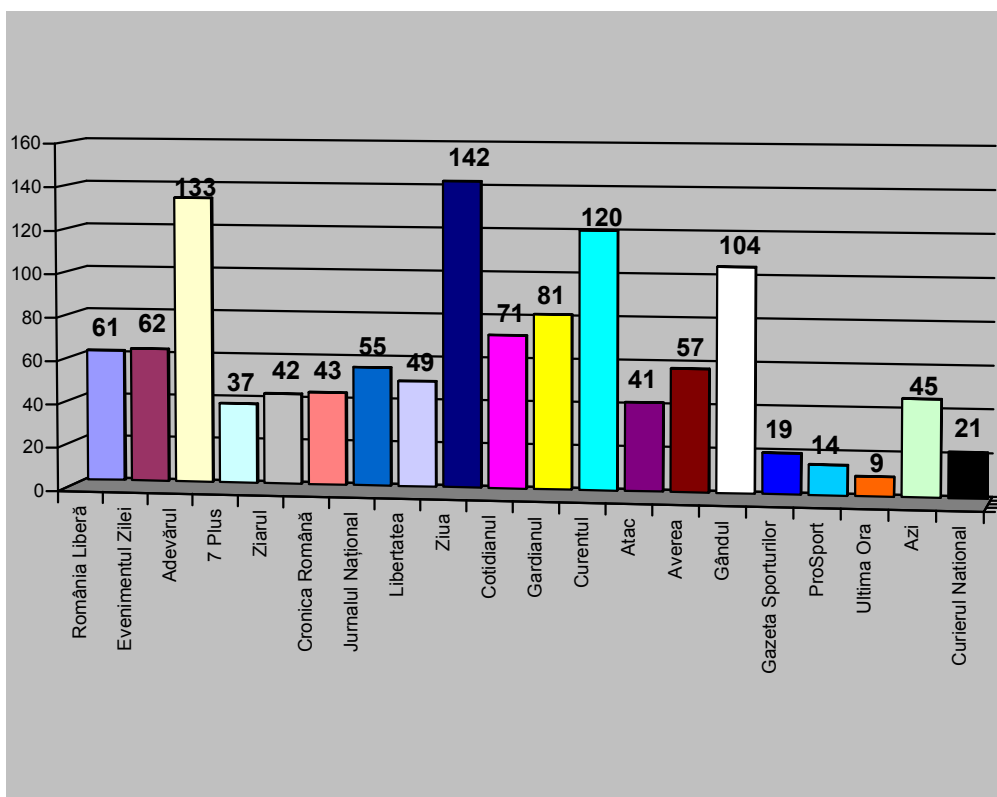
Categoriile urmărite în procesul de prelucrare a datelor au fost următoarele: criteriile de discriminare prezente în legislația românească, activitatea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, imaginea Președintelui, evenimentele corelate cu activitatea Consiliului prezente în presă. De asemenea, a fost urmărit modul de prezentare și redactare a evenimentelor și informațiilor de către presă.

Criteriile de discriminare urmărite în realizarea acestui studiu au fost următoarele:

- etnie
- religie
- vârstă
- limbă
- HIV/SIDA
- orientare sexuală
- categorie socială
- rasă
- convingeri
- dizabilitate
- boală cronică necontagioasă
- naționalitate
- categorie defavorizată

Pentru realizarea acestei analize au fost monitorizate cele 20 de ziare, zilnic, pe durata întregului an 2006, înregistrându-se un total de 1206 de articole de interes pentru domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Repartiția totalului articolelor monitorizate pe ziare

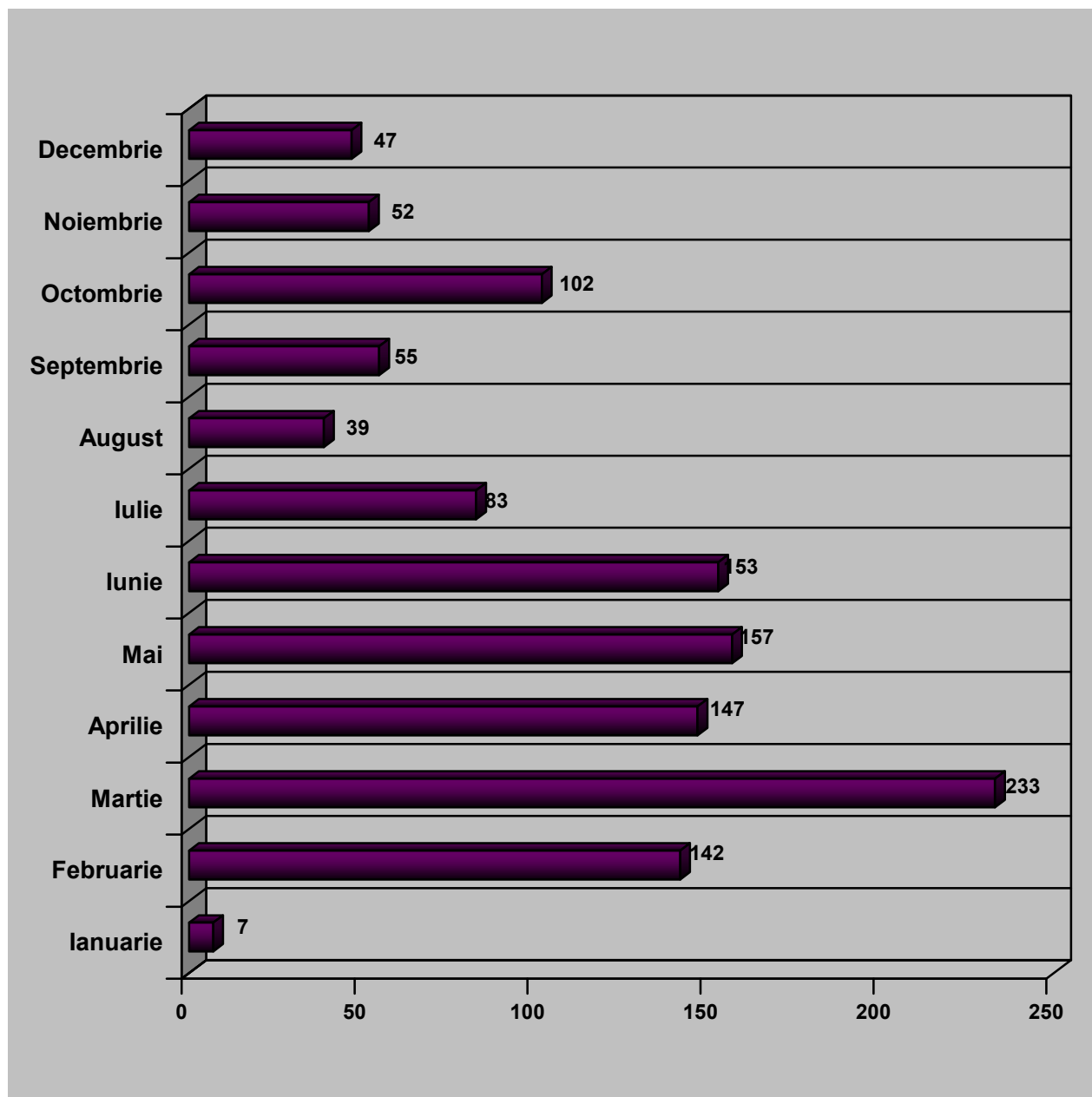

Din graficul anterior, se observă că ziarul „Ziua” a expus în paginile sale cel mai mare număr de articole care tratează subiecte incluse în domeniul de interes și de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Urmează „Adevărul” cu un total de 133 de articole, „Curentul” cu 120 și „Gândul” cu 104 articole. Totodată, cele 20 de ziare monitorizate se grupează în trei paliere, în funcție de numărul total al articolelor destinate de către ziare problematicii discriminării și drepturilor omului. În primul palier se detașează ziarele „Ziua”, „Adevărul”, „Curentul” și „Gândul” care acordă

spații importante pentru subiectele monitorizate; în al doilea palier sunt incluse ziarele „Gardianul”, „Cotidianul”, „Evenimentul Zilei”, „România Liberă”, „Jurnalul Național”, „Averea” și „Libertatea”; iar în ultimul palier se grupează „Azi”, „7 Plus”, „Ziarul”, „Cronica Română”, „Atac”, „ProSport”, „Gazeta Sporturilor”, „Ultima Oră” și „Curierul Național”. Numărul ziarelor din ultimele două paliere sunt aproximativ egale reprezentând un număr de 7 și respectiv, 9 ziare față de primul palier care însumează doar 4 ziare.

Dacă pentru primele două paliere, numărul însumat al articolelor apărute în ziare este aproximativ egal (499 față de 436), cel din ultimul palier înregistrează o diminuare de aproximativ 50%, reprezentând 226 de articole.

Repartiția articolelor monitorizate în perioada ianuarie - decembrie

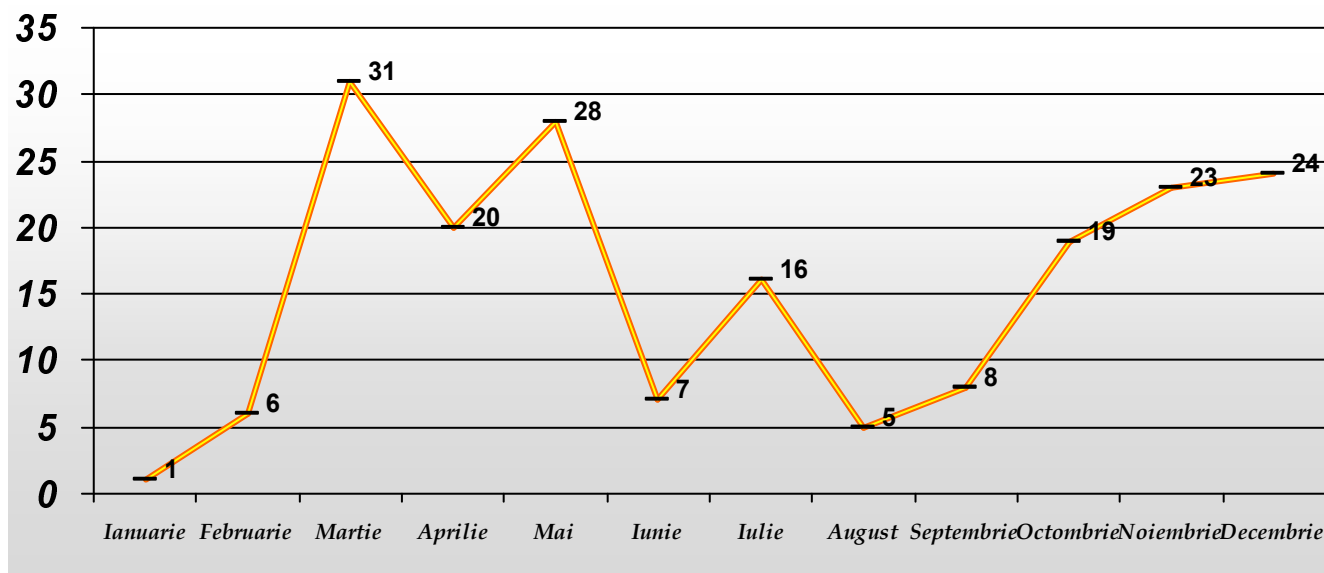

„Repartiția articolelor monitorizate în perioada ianuarie – decembrie” relevă faptul că, în primul semestru al anului au apărut mai multe articole față de cel de-al doilea, acest lucru fiind reflectat în principal de impactul acțiunilor de prevenire din fotbal realizate de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, cu ocazia meciurilor echipelor de fotbal din Cupa UEFA. Putem spune că acțiunile de prevenire din fotbal suprapuse cu interesul public și cel al presei față de acest eveniment s-au concretizat într-un număr „record” al articolelor apărute în luna martie (233) comparativ cu cele din celelalte luni.

Totodată, punctul maxim asigurat de luna martie (233 articole) se poate explica prin publicare unor articole care au tratat subiecte ce vizau persoane publice și evenimente speciale, cu un grad de interes ridicat precum: 15 martie - Ziua Ungariei și a manifestărilor referitoare la Autonomia Ținutului Secuiesc organizate la Odorheiu Secuiesc, plângerea adresată CNCD de către deputatul Nati Meir la adresa Președintelui Partidului România Mare pe criteriul naționalității, sancțiunea Colegiului Director al CNCD referitor la refuzul de a angaja o magistrată pe criteriul boală cronică necontagioasă, declarațiile lui Antonie Iorgovan la adresa lui Adrian Năstase, afirmând de acesta din urmă că este homosexual, autosesizarea Colegiului Director al CNCD cu privire la declarațiile Președintelui PNL București, Ludovic Orban la adresa unor colege din partid și organizarea și desfășurarea de către CNCD a unei campanii de prevenire a manifestărilor rasiste din fotbal denumită „Lasă rasismul în ofsaid!”.

În cel de-al doilea semestru se observă o diminuare majoră a numărului articolelor apărute în presă, înregistrându-se o medie pe semestru de aproximativ 50 de articole. Totuși, în luna octombrie se înregistrează un maxim de 102 articole care redau de asemenea, subiecte precum autonomia Ținutului Secuiesc, declarațiile xenofobe ale lui Gigi Becali la adresa arbitrilor care au participat la meciul de fotbal cu CFR Cluj, campania de prevenire „Rasismul strică fotbalul” organizată de CNCD, precum și declarațiile cântărețului de etnie romă Adi Minune referitoare la refuzul medicilor de la Spitalul Floreasca de a o interna pe bunica lui pe motivul etniei.

Repartiția articolelor referitoare la CNCD

Repartiția articolelor referitoare la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării prezintă două puncte de maxim cu aproximativ același număr de apariții (31 și 28 de articole), pentru lunile martie și respectiv mai. Spre finalul anului se observă o creștere treptată a numărului de articole, concretizată în mediatizarea și comentarea recomandării Colegiului Director referitoare la retragerea simbolurilor religioase din instituțiile de învățământ public din România.

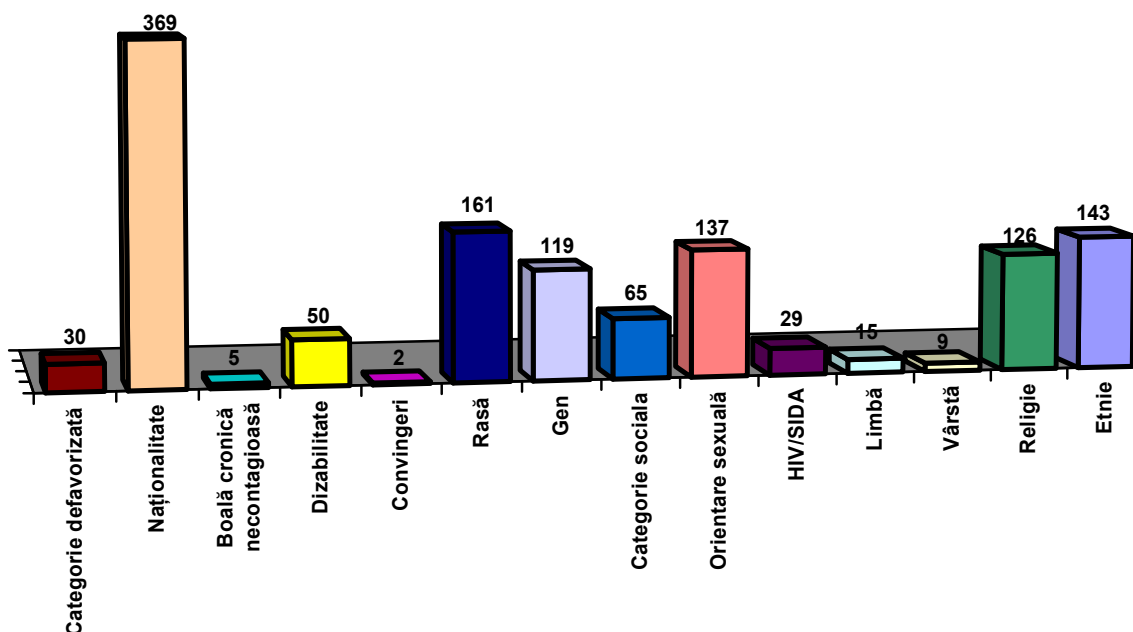
Pentru luna martie numărul mare de articole destinat CNCD se explică prin organizarea campaniei de prevenire a manifestărilor rasiste din fotbal dar și a autosesizărilor Colegiului Director al CNCD cu privire la declarațiile discriminatorii ale unor persoane publice, petiții primite de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și date spre soluționare Colegiului Director.

Pentru luna mai, punctul maxim reprezentat se explică în principal prin prezența unui număr mare de articole destinate manifestărilor rasiste ale jucătorilor clubului de fotbal Steaua, în prim plan fiind CNCD care solicită aplicarea unor măsuri disciplinare la nivel local, de către Comisia de Disciplină, pentru aceste manifestări, în caz contrar CNCD urma să ceară forului UEFA depunerea clubului de fotbal.

Punctele de maxim înregistrate în cele două luni, precum și numărul constant ridicat de articole pentru finalul anului, evidențiază un fapt deosebit de important: presa acordă o importanță crescută palierului de sancționare, mai ales pentru acele cazuri de discriminare care implică personalități politice, publice etc.

Activitățile de prevenire ale CNCD sunt prezente în ziarele monitorizate dar nu în aceeași proporție ca cele de sancționare. Acest lucru ar putea indica existența unei discrepante între cele două paliere, activitățile de sancționare ale Colegiului Director al CNCD fiind mai vizibile. Activitățile de prevenire nu suscită interesul presei în aceeași măsură ca cele de sancționare, cele de prevenire nefiind numeroase și susținute.

Repartizarea materialelor de presă pe criterii de discriminare

Criteriul „naționalitate” înregistrează punctul de maxim, acest criteriu fiind reprezentat de articole cu frecvență constantă și numeroase (369) care tratează problematica autonomiei Ținutului Secuiesc dar și a proiectului de lege privind Statutul Minorităților Naționale. Celelalte criterii care au înregistrat numeroase apariții în presa scrisă sunt Rasă (161), Etnie (143), Orientare sexuală (137), Religie (126) și Gen (119).

Criteriul „rasă” are corespondență pe de o parte în prezentarea și mediatizarea campaniilor de prevenire a manifestărilor rasiste din fotbal, iar pe de altă parte în sancționarea, dezaprobarea,

comentarea manifestărilor rasiste, discriminatorii ale galeriei clubului de fotbal Steaua dar și a patronului clubului, Gigi Becali la adresa diferitelor persoane.

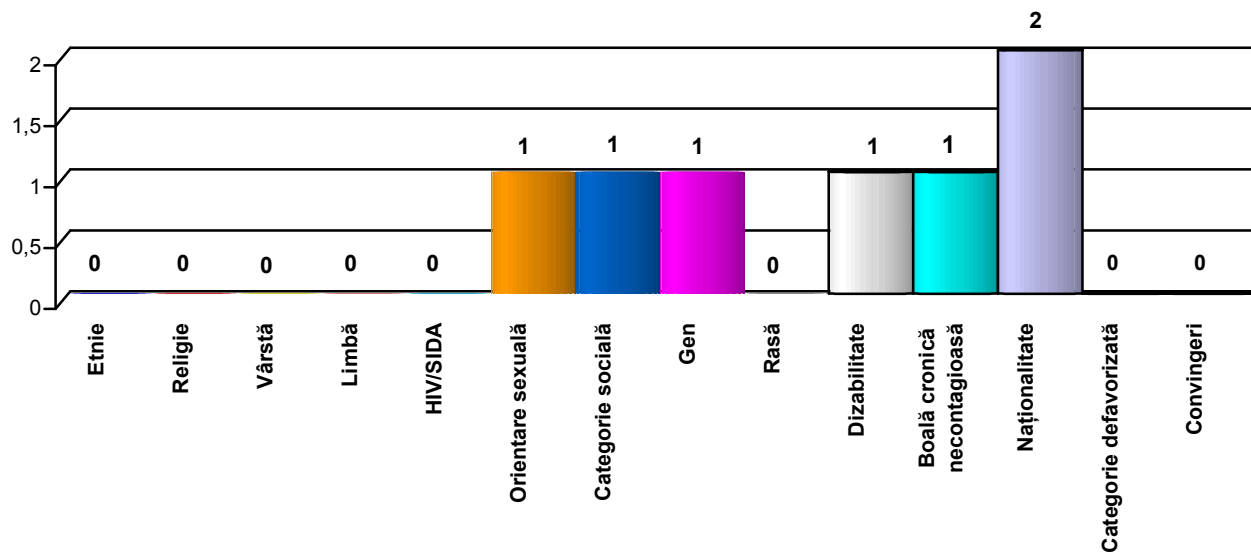
Criteriul „etnie”, reprezentat de 143 de articole, are corespondență în diferite articole care prezintă aspecte sociale ale romilor, acțiuni de prevenire, măsuri afirmative precum și analiza situației acestora în context internațional. Numărul articolelor care tratează acest criteriu este obținut prin însumarea articolelor cu apariție frecvent constantă în decursul anului, în comparație cu alte criterii (religie, orientare sexuală și rasă) care au înregistrat majoritatea aparițiilor într-o perioadă delimitată, reflectând un anumit eveniment sau situație dată.

Criteriul „orientare sexuală” este prezent cu un număr mare de articole datorită organizării marșului GayFest. Cu ocazia acestui eveniment, au fost prezentate diferite subiecte legate de această categorie, au fost prezentate diferite comentarii și dezbateri.

Criteriul „gen” tratează preponderent comentarii și prezentarea declarațiilor discriminatorii Președintelui Partidului Liberal București Ludovic Orban la adresa unor colegi de partid.

Criteriul „religie” prezintă o excepție, deoarece în decursul a două luni a înregistrat un număr mare de articole rezervat exclusiv comentării, dezbaterilor, editoriale etc. cu privire la recomandarea Colegiului Director al CNCD referitoare la retragerea simbolurilor religioase din instituțiile de învățământ public din România.

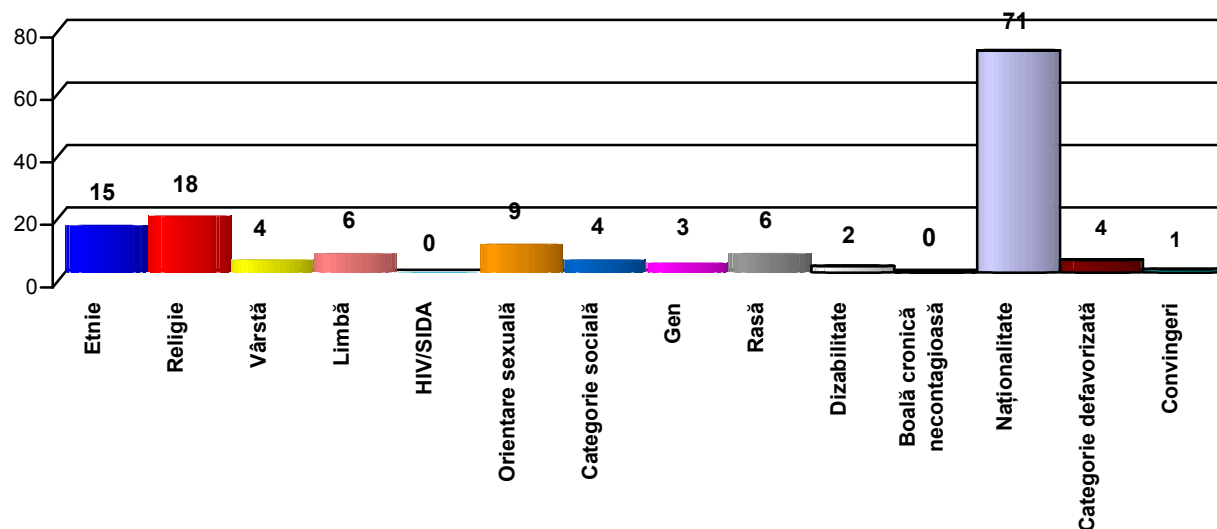
Ianuarie

Se observă faptul că „naționalitatea” deține punctul de maxim, acest fapt datorându-se dezbaterilor proiectului de lege referitor la minoritățile naționale. Criteriul „dizabilitate” este dezbătut din punct de vedere legislativ, deoarece din 2007 va fi în vigoare legea privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. Criteriul „categoriei sociale” este prezent în monitorizarea articolelor de presă deoarece Colegiulul Director al CNCD a hotărât că acordarea stimulentei salariale pentru judecători, potrivit criteriului vechimii și fără o evaluare prealabilă potrivit criteriilor

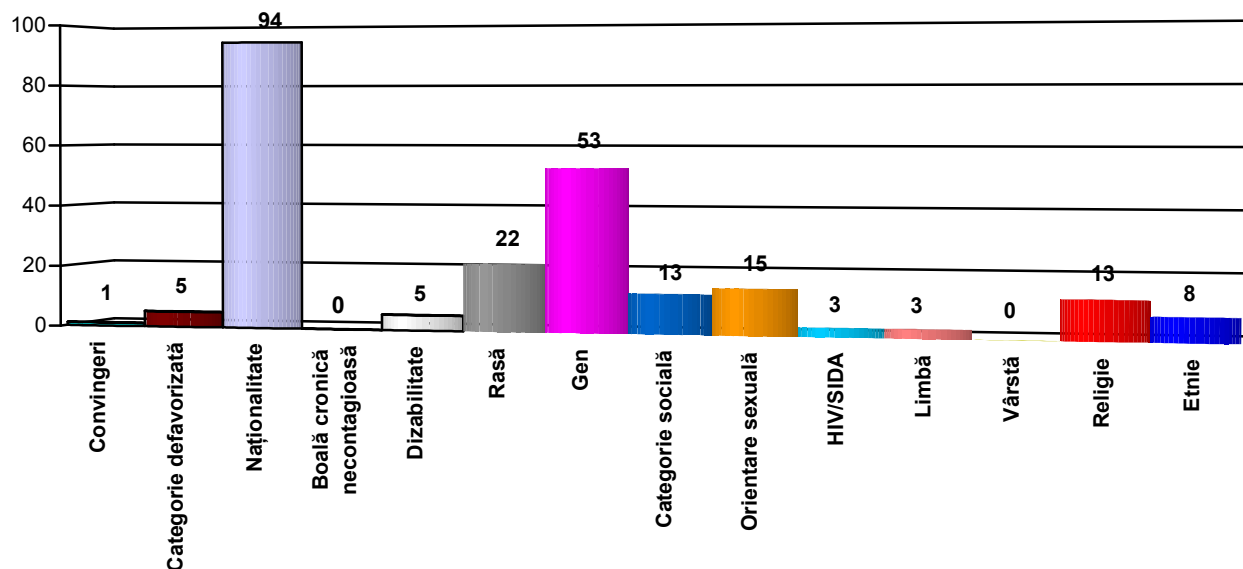
prevăzute de actele normative, reprezintă o faptă de discriminare indirectă. Criteriul „orientare sexuală” este prezent datorită dezbaterilor internaționale privind legalizarea căsătoriilor între persoane de același sex.

Februarie

Pentru luna februarie se observă un număr foarte mare de apariții pentru criteriul „naționalitate”, acest lucru datorându-se numeroaselor dezbateri pe marginea proiectului de lege privind minoritățile naționale, de problematica Autonomiei Ținutului Secuiesc, de recomandările lui Georgy Frunda privind recunoașterea drepturilor culturale ale minorităților în legislațiile naționale, petiția deputatului Nati Meir care sesizează CNCD pentru un articol apărut în revista „România Mare” în care aceasta îl prezintă pe deputat ca pe Hitler cu zvastici la revere și este numit „nazist întârziat”. Criteriul „religie” apare pe locul doi cu un număr de articole ridicat, acest fapt datorându-se scandalului internațional referitor la apariția caricaturilor lui Mahomed, iar CNCD alături de Clubul Român de Presă a recomandat ziariștilor să nu preia aceste caricaturi și să le tipărească în cotidiene în spiritul respectului convingerilor religioase ale fiecărui popor.

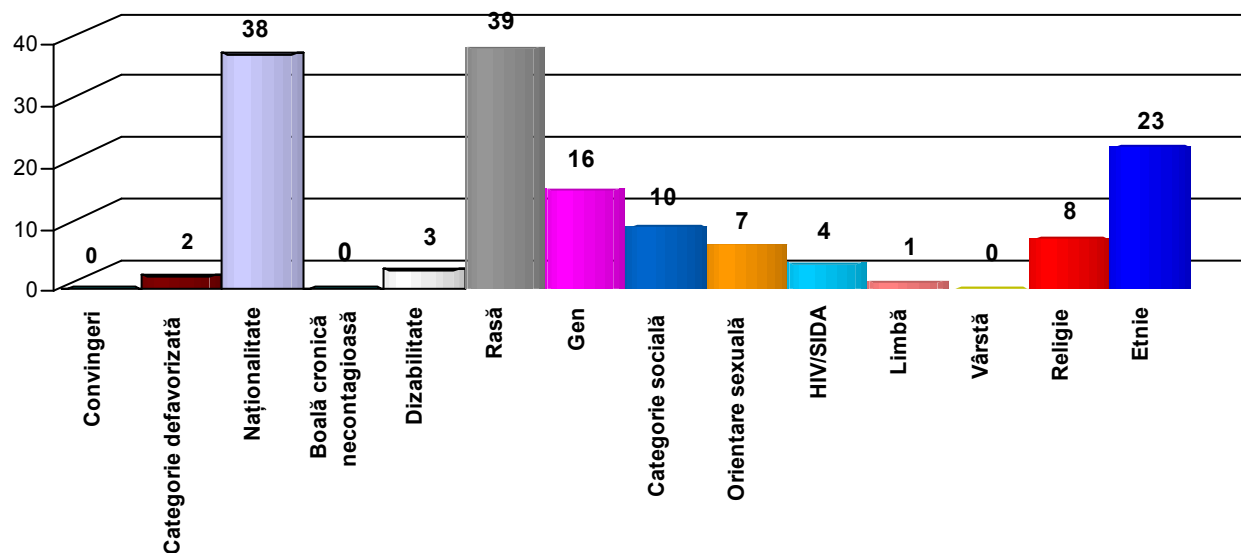
Martie

În luna martie cele mai frecvente articole sunt cele destinate criteriului „naționalitate” datorită continuării dezbaterilor pe marginea proiectului de lege privind statutul minorităților naționale, autonomia culturală, petiția deputatului Nati Meir depusă la CNCD împotriva lui Corneliu Vadim Tudor, manifestările ocazionate de Ziua Ungariei și intenția lui Corneliu Vadim Tudor de a organiza manifestări în paralel la Odorheiu Secuiesc împotriva Autonomiei Ținutului Secuiesc.

Al doilea criteriu cu un număr mare de apariții în presa scrisă este „gen”, articolele fiind destinate acestui criteriu tratează subiecte precum declarațiile discriminatorii ale liderului PNL Ludovic Orban la adresa colegelor sale de partid și în urma cărora Colegiul Director al CNCD s-a autosesizat, statistica ONU privind femeile și în urma căruia a reieșit faptul că femeile sunt minoritare, diferite studii privind femeile, diferite manifestări ocazionate de ziua internațională a femeilor, în special pentru femeile refugiate.

Aprilie

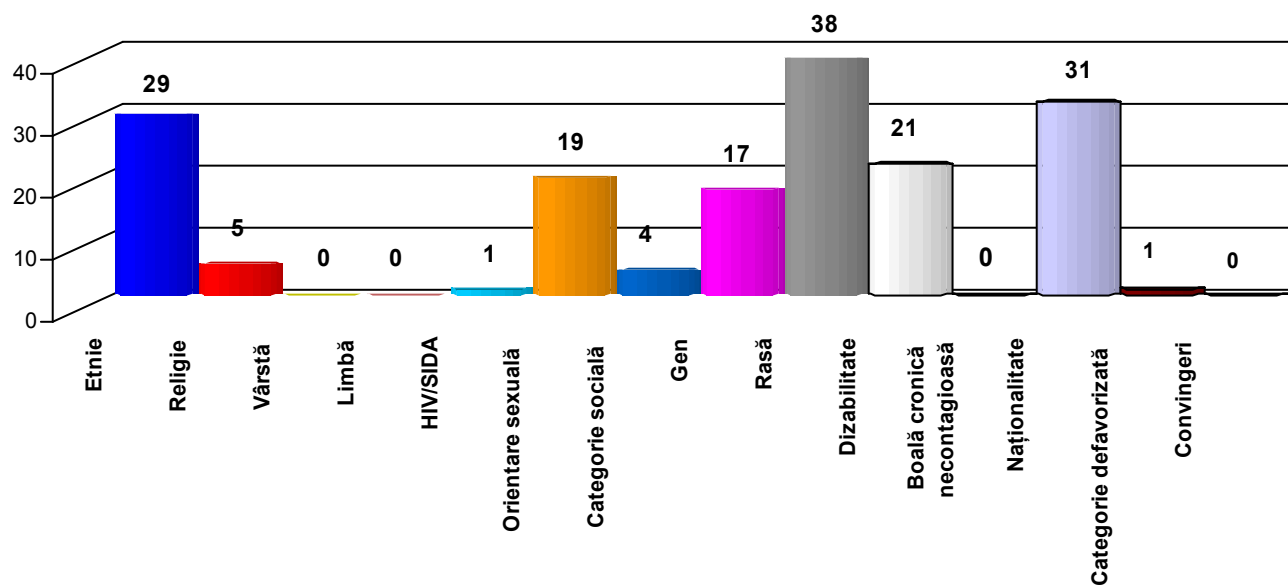

În luna aprilie cele mai multe apariții sunt destinate criteriului „rasă” datorită campaniei organizate de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării „Lasă rasismul în ofsaid!”, problematicei scandărilor rasiste de susținătorii unor echipe de fotbal, de propunerea ca jucătorul Bănel Nicoliță să fie numit ambasador al luptei împotriva discriminării.

În această lună majoritatea articolelor destinate criteriului „rasă” sunt asociate cu Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și activitățile de prevenire a discriminării.

Al doilea criteriu ca frecvență a articolelor este „naționalitate” care continuă dezbaterile problematicei din lunile anterioare.

Mai

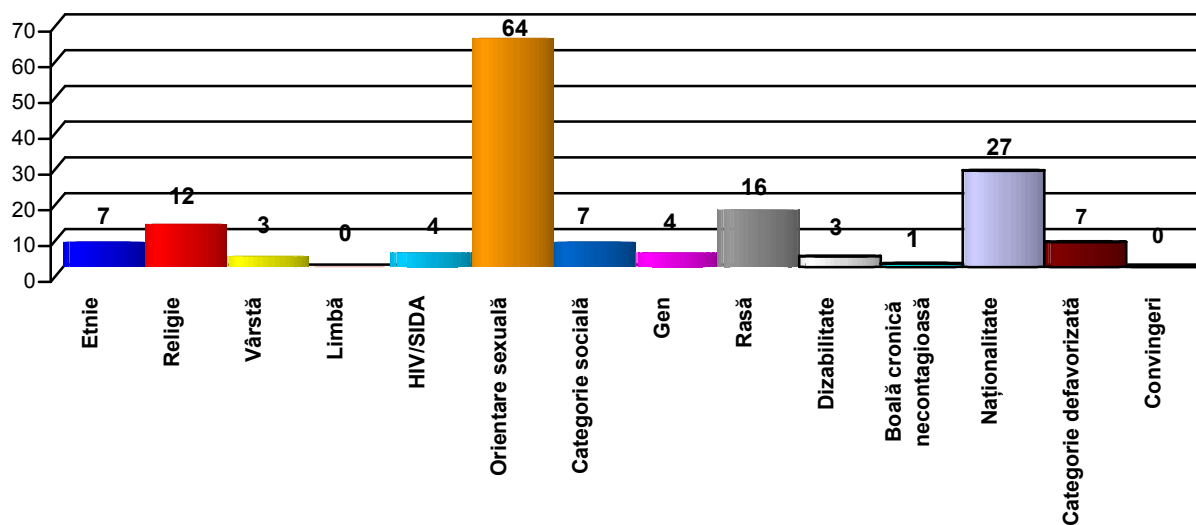

În luna mai au fost continuate activitățile de prevenire în domeniul fotbalului de către CNCD, din această cauză criteriul „rasă” este lider din punct de vedere cantitativ al aparițiilor articolelor din presă. Totodată, criteriul „rasă” este majoritar datorită scandărilor rasiste ale jucătorilor și suporterilor clubului de fotbal Steaua la adresa Rapidului, în urma cărora CNCD a declarat că în cazul în care Comisia de Disciplină a Federației Române de Fotbal nu va lua măsuri, va cere depunctarea Stelei forurilor internaționale din domeniu.

Criteriul „naționalitate” tratează aceleași subiecte din lunile trecute, păstrând o constanță în aparițiile din presa scrisă.

Criteriul „etnie” este prezent în luna mai cu un număr mare datorită apariției unor studii și rapoarte naționale și internaționale în care etnia romă din România este considerată ca fiind discriminată.

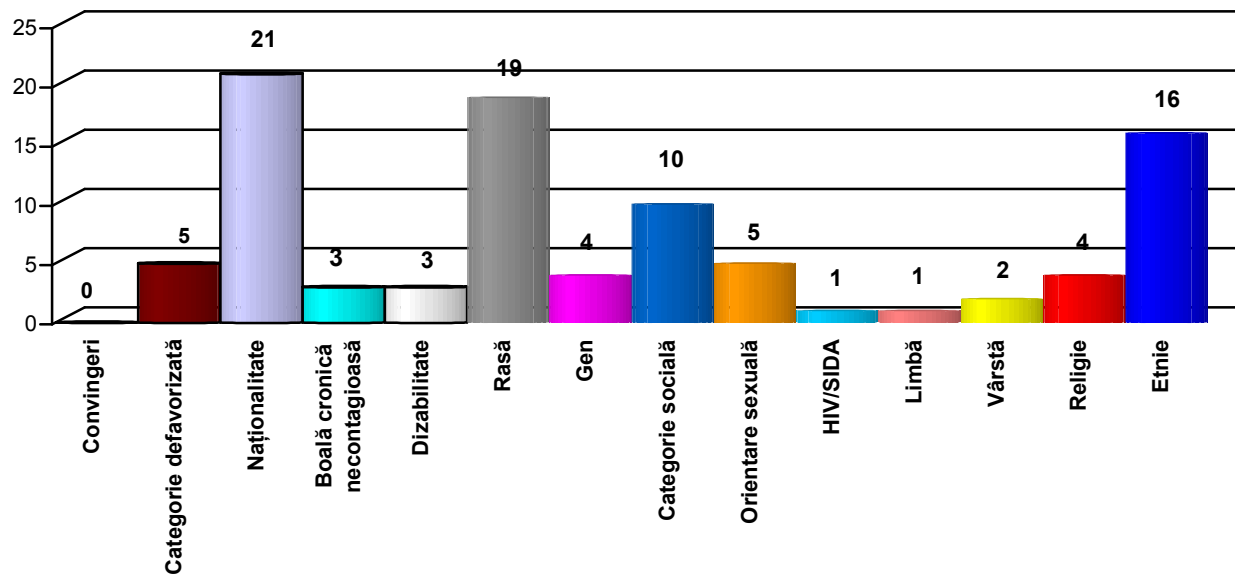
Iunie

În luna iunie cele mai multe articole monitorizate au fost pentru criteriul „orientare sexuală” datorită organizării “Gayfest”, paradă anuală a minorităților sexuale. Pornind de la acest subiect au fost prezentate reportaje, subiecții aparținând minorităților sexuale, diferite dezbateri pro și contra pe marginea acestui subiect, articole destinate poziției contra a Bisericii Ortodoxe Române față de căsătoriile între persoane de același sex, situații din țări europene în care căsătoria dintre homosexuali este permisă.

Criteriul „naționalitate” continuă să fie prezent cu un număr mare de articole, prezentând aceleași subiecte din lunile precedente.

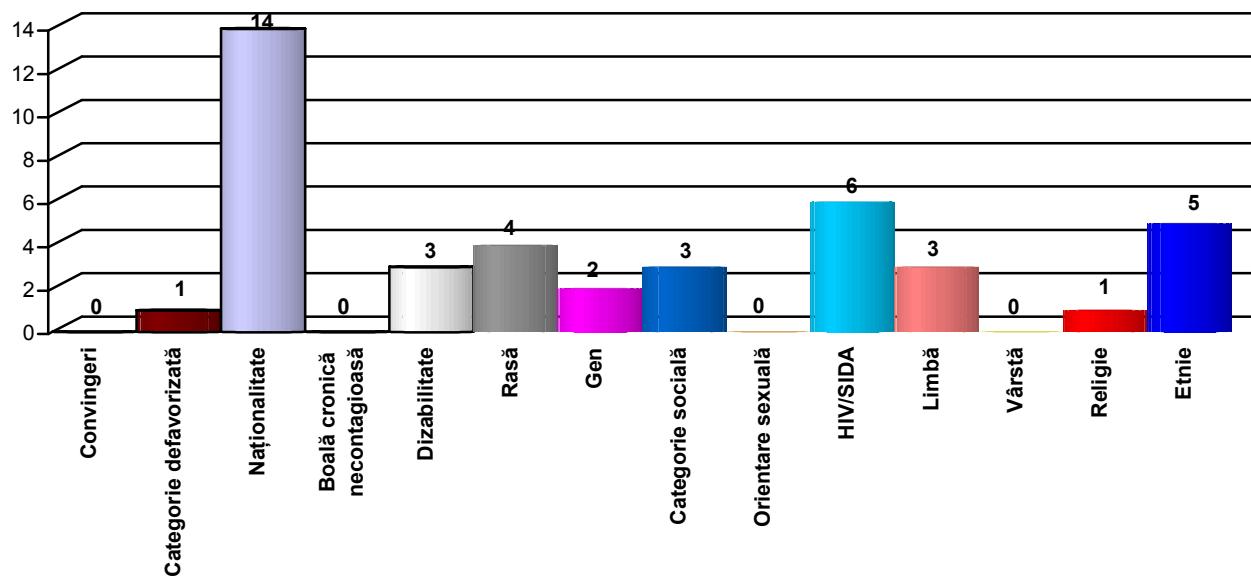
Iulie

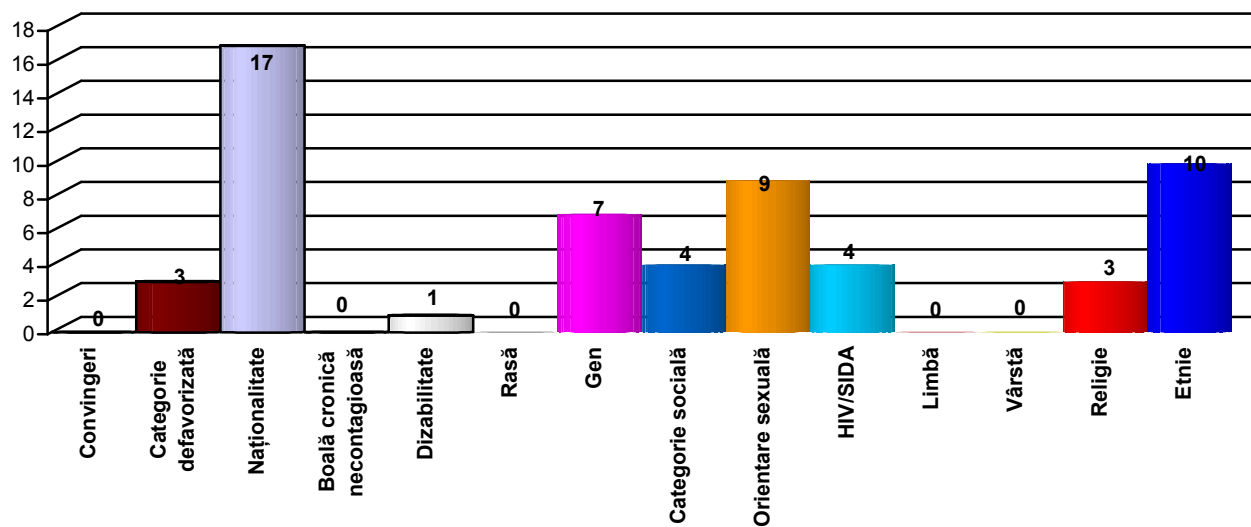
În luna iulie, punctele de maxim au corespundent pentru criteriul „naționalitate” și „rasă”. Criteriul „naționalitate” este reprezentat de un număr mare de articole care conțin dezbateri, comentarii referitoare la proiectul de lege referitor la Statutul Minorităților Naționale și Autonomia Ținutului Secuiesc. Totodată, este prezentată autosesizarea Colegiului Director al CNCD cu privire la lansarea unui joc discriminatoriu pe internet.

Pentru criteriul „rasă”, numărul mare de articole este reprezentat de folosirea scandărilor rasiste de către galeria clubului de fotbal Steaua, la meciul de fotbal Steaua - Rapid precum și a declarațiilor de aceeași natură ale patronului clubului, Gigi Becali

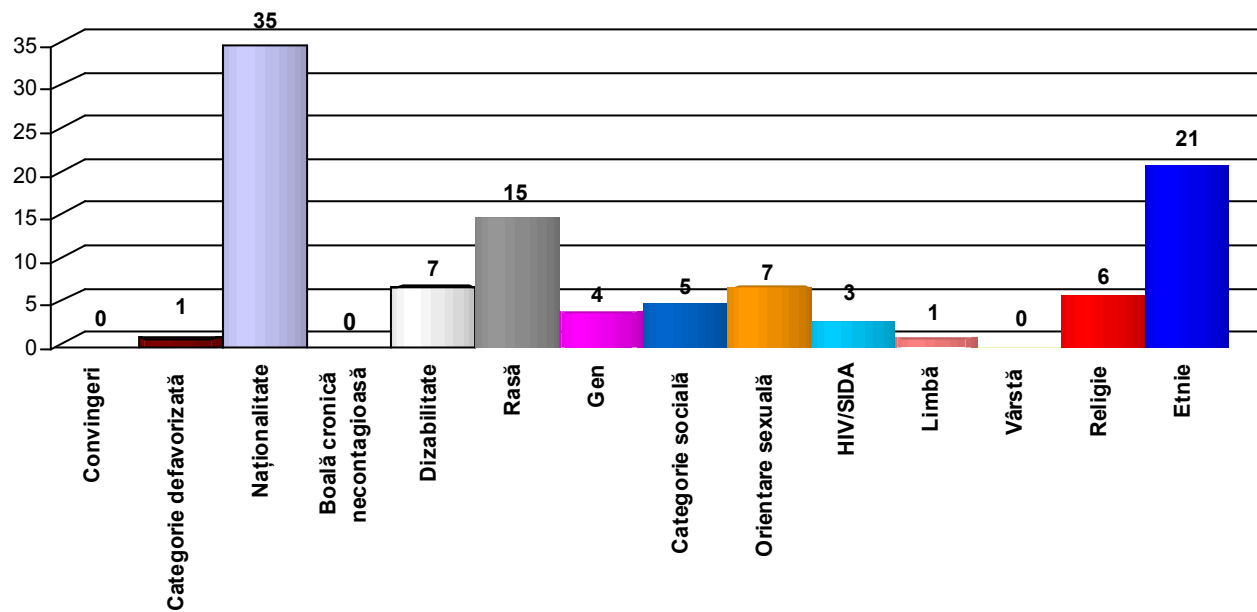
August

Septembrie

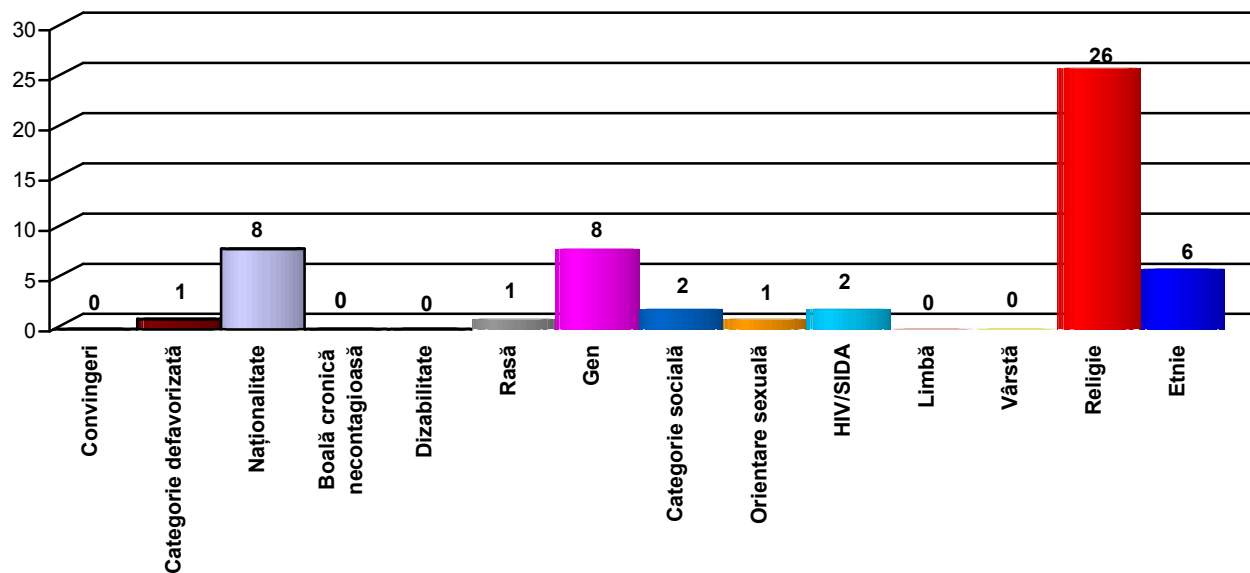

Octombrie

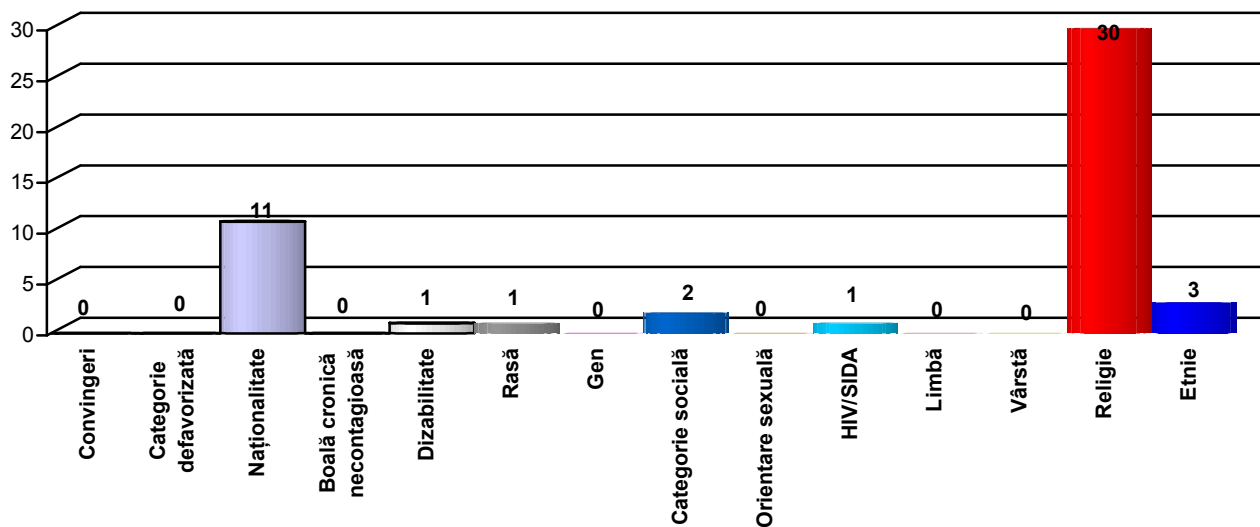

Lunile august, septembrie și octombrie prezintă maximul de articole pentru criteriul „naționalitate”. În general, acesta se corelează cu articole referitoare la problematicile proiectului de lege privind Statutul Minorităților Naționale, Autonomia Ținutului Secuiesc, excepția făcând-o luna septembrie care prezintă și situația creată de declarațiile discriminatorii ale lui Gigi Becali, de această dată pe criteriul naționalității, la adresa unui arbitru de naționalitate maghiară.

Noiembrie

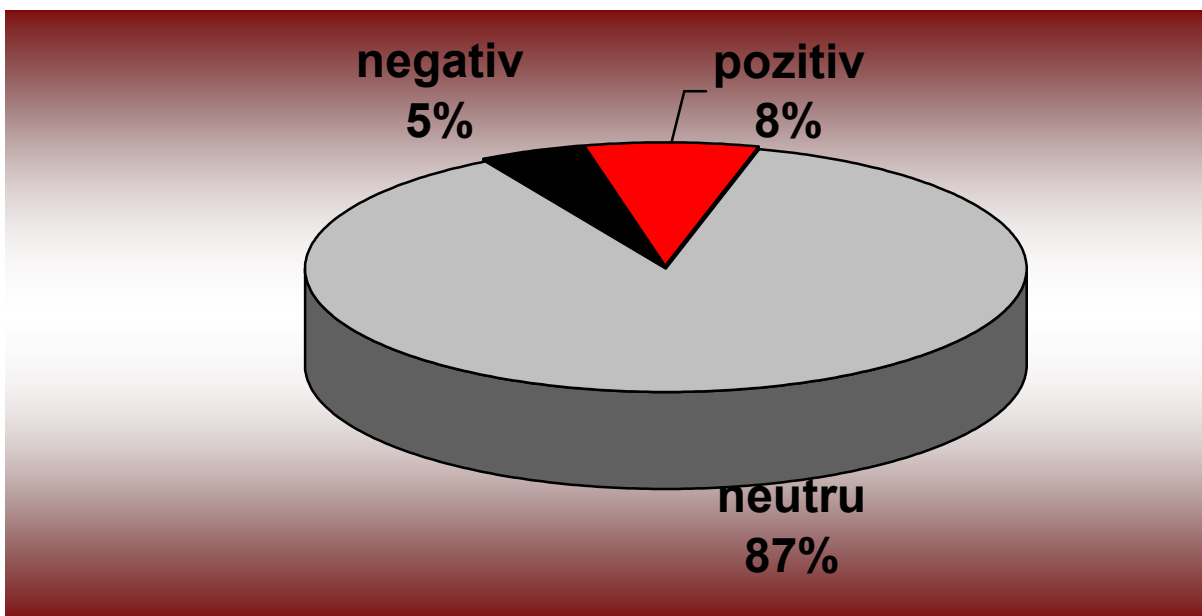

Decembrie

Ultimele luni înregistrează un număr maxim de articole pentru criteriul „religie”, criteriu care în celelalte luni deținea constant un număr mic de apariții. În lunile noiembrie și decembrie existența acestui număr mare de articole se explică prin publicarea recomandării Colegiului Director al CNCD referitoare la retragerea simbolurilor religioase din instituțiile de învățământ public din România. Această recomandare a generat numeroase păreri pro și contra, dezbateri, editoriale și comentarii destinate acestui subiect, acestea regăsindu-se în numărul mare de articole pentru acest criteriu.

Repartizarea articolelor destinate activității CNCD pe calitative

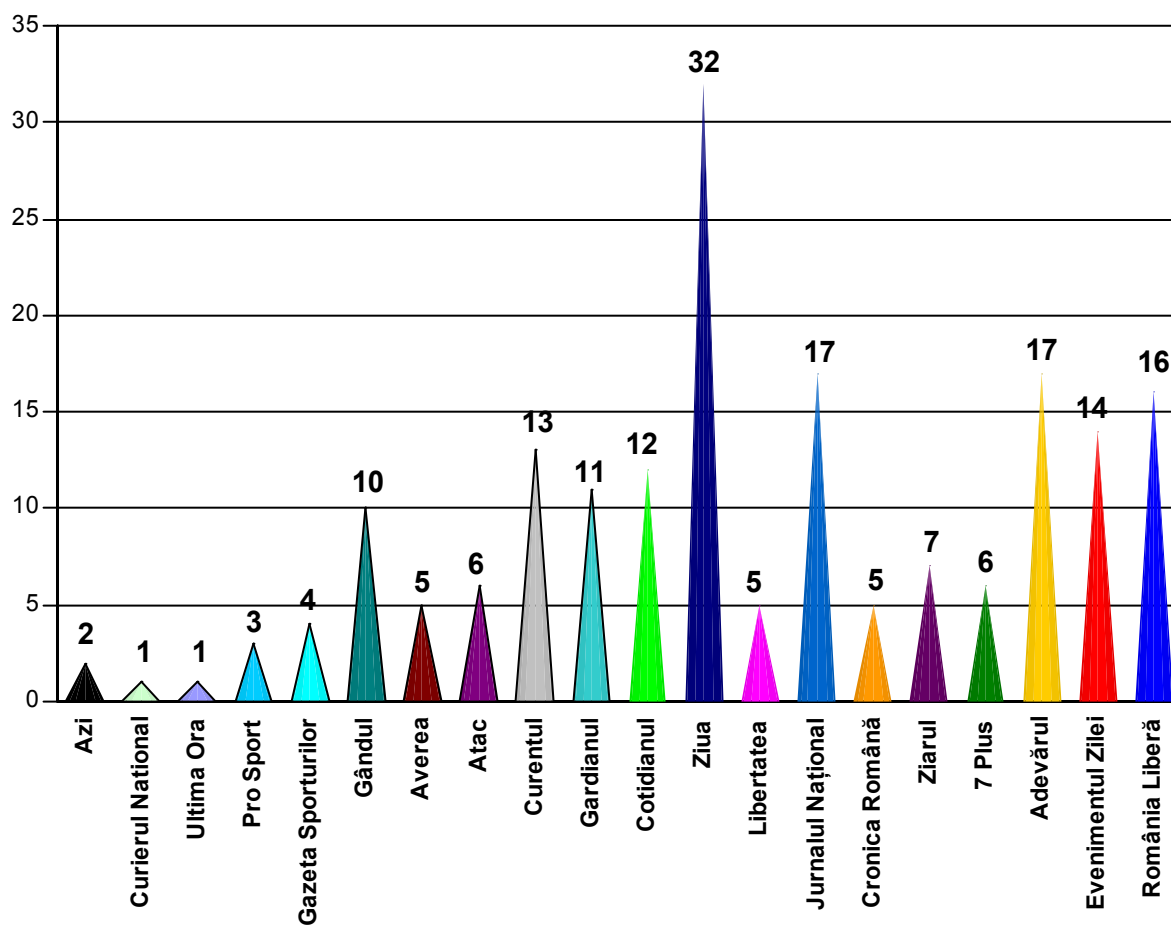

Din graficul de mai sus se remarcă faptul că majoritatea articolelor (87%) destinate activității CNCD sunt redactate într-o manieră neutră, în care ziaristul relatează faptele fără a influența cititorii.

În general, articolele negative care prezintă activitatea CNCD și a președintelui CNCD sunt corelate cu activitatea de sancționare a instituției, prin publicarea Hotărârilor, autosesizărilor și recomandărilor Colegiului Director în diferite domenii și pe diferite criterii. Articolele neutre și pozitive sunt în general destinate palierului de prevenire și combatere a manifestărilor discriminatorii.

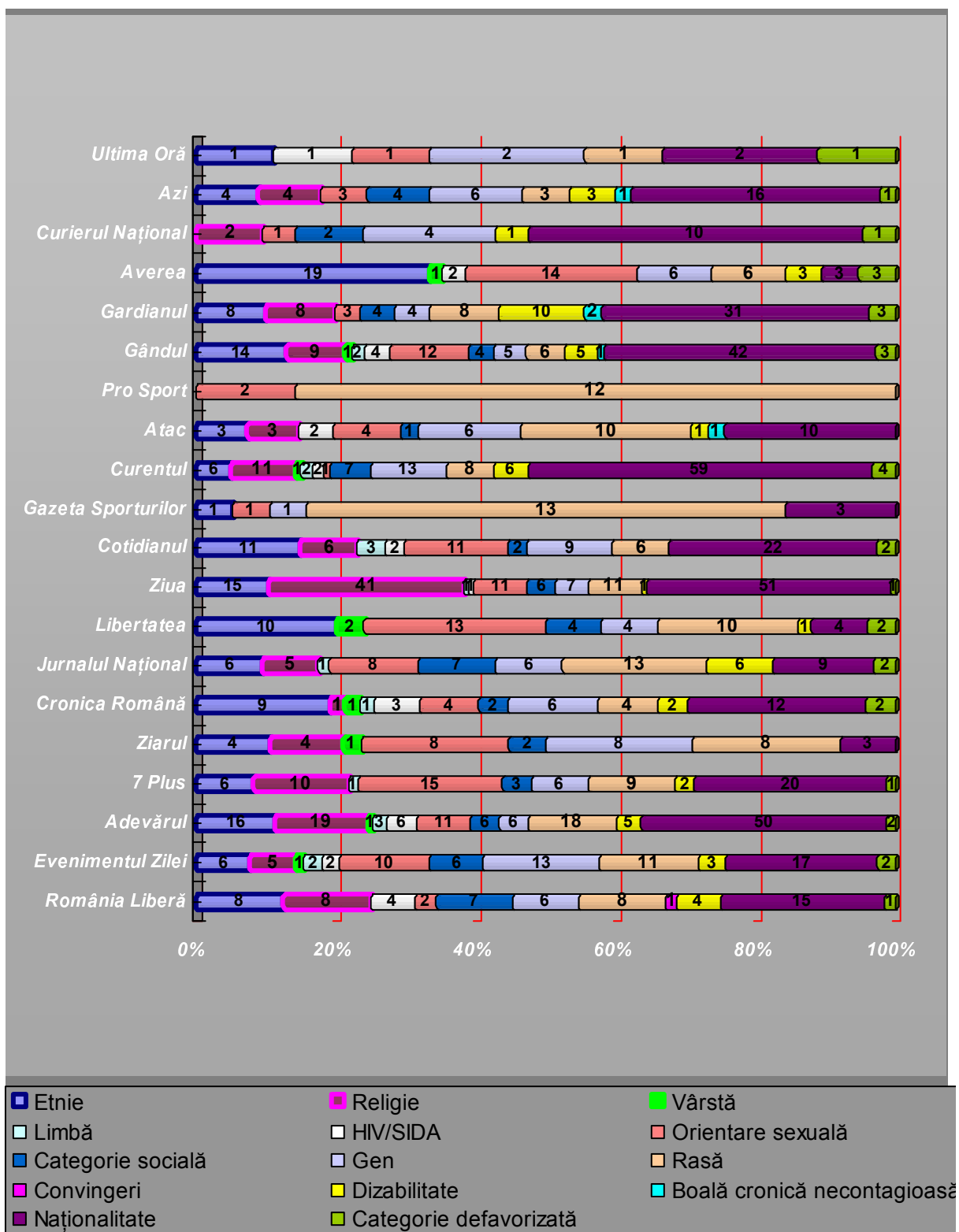
În aceeași măsură trebuie să menționăm faptul că notorietatea Consiliului a înregistrat o creștere, acest lucru fiind relevat și de creșterea numărului de articole față de anii precedenți destinat prezentării activității Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și a președintelui instituției.

Repartiția articolelor despre CNCD pe ziare

Ziarele care au acordat cele mai multe apariții articolelor destinate Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării au fost „Ziu” (32 de articole), urmate la distanță de „Jurnalul Național” și „Adevărul” cu câte 17 articole. De remarcat este și faptul că, ziarul „Ziu”, în formatul său, deține spații largi pentru editoriale.

Repartiția criteriilor pe fiecare publicație monitorizată

Concluzii

Articolele apărute în ziare pe parcursul perioadei monitorizate prezintă în principal activitatea de sancționare a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Acest lucru se poate explica datorită ineficienței laturii de prevenire a Consiliului sau prin faptul că presa scrisă este mult mai interesată de subiecte "atractive" în care sunt implicate personalități ale vieții publice, politice sau sociale.

Totuși, latura de prevenire a discriminării este prezentă în ziarele monitorizate în special pe criteriul rasă, prin campaniile desfășurate de Consiliu în fotbal.

Se remarcă faptul că anumite criterii sunt tratate preponderent, în timp ce altele sunt prezente în mod constant dar fără un număr prea mare de apariții. Criteriile cele mai frecvente sunt naționalitate, rasă, orientare sexuală, religie și gen. Criteriul „naționalitate” este prezent constant, cu un număr mare de articole în timp ce celelalte criterii sunt ocazional prezente cu un număr mare de articole. Menționăm faptul că, în principal subiectele din presă clasificate pe criterii s-au modificat față de anul trecut, dar criteriul „naționalitate” a rămas un punct de interes constant datorită dezbaterii proiectului de lege privind minoritățile naționale și Autonomiei Ținutului Secuiesc. Același lucru se întâmplă și în ceea ce privește criteriul „rasă”, situație întreținută pe de o parte de scandările rasiste ale galeriilor cluburilor de fotbal și a patronului Gigi Becali, iar pe de altă parte de campaniile de prevenire organizate de Consiliu.

Partea de sancționare a CNCD este mult mai vizibilă decât partea de prevenire iar imaginea Consiliului s-a consolidat, în ultima perioadă crescându-i notorietatea pentru activitatea legată de criteriul „rasă” și domeniul fotbalului, în special. Noutatea o constituie criteriul „religie”, apărut odată cu publicarea recomandării Colegiului referitoare la simbolurile religioase. Totodată CNCD a acoperit mai multe criterii decât a realizat anul trecut în aceeași perioadă monitorizată.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și-a intensificat activitatea în perioada monitorizată comparativ cu anul trecut dar totuși partea de prevenire nu este atât de vizibilă și susținută. Concluzia care se desprinde este că, în viitor, CNCD trebuie să-și intensifice activitatea de prevenire și să mărească aria de acoperire și pentru celelalte criterii de discriminare.

ANEXA 5

Campaniile de prevenire a manifestărilor
discriminatorii în fotbal

CONSELIUL NAȚIONAL AL REFERILOR ÎN FOTBAL

www.rojadecade.ro
www.rojadecade.ro
www.rojadecade.ro
www.rojadecade.ro
www.rojadecade.ro

Campaniile de prevenire a manifestărilor discriminatorii în fotbal

Organizate de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

În 2004, forul ce guvernează acest sport la nivel mondial FIFA (Fédération Internationale de Football Association) a recunoscut ca țară de origine a fotbalului China. În secolele II și III î.e.n (conform unui manual militar datând din perioada Dinastiei Han), chinezii jucau un sport asemănător fotbalului, numit TSu'Chu. De-a lungul timpului, regulile jocului au evoluat, ajungându-se la sportul practicat astăzi.¹

În primăvara anului 2001, FIFA informa că peste 240 de milioane de oameni joacă regulat fotbal, în peste 200 de țări de pe întreg globul. Regulile sale simple și echipamentul redus și ieftin, necesar practicării fotbalului au contribuit, fără îndoială, la creșterea popularității sale. În multe zone ale lumii, fotbalul naște pasiuni enorme și joacă un rol foarte important în viața omului, a comunităților locale și chiar a națiunilor; este deseori numit cel mai popular sport din lume. Este recunoscut în multe țări drept: **sportul rege**.² În ultimii ani, pe stadioanele din toată lumea au apărut unele manifestări rasiste, discriminatorii, care s-au intensificat, fiind prezente și pe stadioanele din România.

Datorită intensificării manifestărilor care au degenerat în incidente cu caracter rasist pe stadioane, UEFA a decis să adopte măsuri drastice pentru stoparea rasismului în fotbal, acțiunile de informare, prevenire și sancționare a acestora devenind astfel prioritatea numărul unu a organismului tutelar al fotbalului european. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, UEFA a implementat noi reguli de comportament cu caracter obligatoriu pentru toți factorii implicați în fenomenul fotbalistic, nerespectarea acestora atrăgând sancțiuni aspre asupra cluburilor

Datorită apariției acestor manifestări și în România, mai ales la meciurile cu miză dintre echipele bucureștene, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) a inițiat în România, în anul 2003, Campania de prevenire a manifestărilor discriminatorii din fotbal „**Uniți împotriva discriminării**”. Cu această ocazie, România s-a implicat activ alături de rețeaua FARE (Football against Racism in Europe) în campania europeană anuală „**Săptămâna de acțiune împotriva rasismului în Fotbal**”. În acest sens, campaniile CNCD au vizat meciurile de fotbal, pentru evitarea aplicării de către UEFA a unor măsuri în defavoarea cluburilor implicate.

Având în vedere resursele financiare limitate ale CNCD, până în anul 2006, campaniile de prevenire și informare s-au redus la purtarea unor banderole și tricouri de către jucătorii de fotbal și arbitrii, la începutul partidelor de fotbal disputate, în cadrul săptămânii europene de acțiune împotriva rasismului. De asemenea, jucătorii au arătat în mod simbolic spectatorilor cartonașe roșii, la începerea partidelor, în semn de dezaprobare a manifestărilor de natură discriminatorie. Spectatorii au primit fluturași, broșuri informative privind efectele negative rezultate din manifestările discriminatorii, iar crainicii stadioanelor au informat spectatorii despre desfășurarea campaniei și nediscriminare. Au fost tipărite postere pentru promovarea campaniilor. Evenimentele campaniilor au putut fi duse la îndeplinire prin implicarea cluburilor de fotbal și prin sprijinul acordat de către Federația Română de Fotbal și Liga Profesionistă de Fotbal.

¹ <http://www.fifa.com/en/history/history/0,1283,1,00.html>

² <http://ro.wikipedia.org/wiki/Fotbal>, 31-Oct-06

**JUCĂTORII ÎMPREUNĂ CU ARBITRII ARĂTÂND
CARTONAȘE ROȘII SPECTATORILOR**

POSTER CAMPANIE

CNCD a organizat anual această campanie, în cadrul săptămânii declarate de către FARE drept „*Săptămâna de acțiune împotriva rasismului în fotbal*”. Au fost confecționate bannere cu sloganul campaniei, tricouri pe care jucătorii și arbitrii le-au purtat la începutul partidelor de fotbal, materiale informative care au fost distribuite spectatorilor. Resursele financiare fiind limitate, pentru desfășurarea campaniilor au fost selectate partidele de fotbal disputate de echipele clasate pe primele locuri în Liga I (Steaua, Dinamo și Rapid), acestea bucurându-se de o audiență crescută în rândul telespectatorilor. De asemenea, s-a ținut cont în selectarea echipelor și de faptul că la aceste partide au fost înregistrate scandări discriminatorii.

În octombrie 2005, pe lângă acțiunile de pe stadioane, cu sprijinul Agenției Naționale pentru Sport, CNCD a organizat un mini-turneu de fotbal în sală la care au participat echipele deputaților, jurnaliștilor, o organizație ce reprezintă etnia romă (Romani CRISS) și cea a CNCD-ului. La finalul acestui mini-turneu, Președintele CNCD a înmănat echipei câștigătoare un premiu simbol al luptei împotriva discriminării în fotbal.

LA ÎNCEPEREA PARTIDEI DE FOTBAL, JUCĂTORII AMBELOR ECHIPE ÎMBRĂCAȚI ÎN TRICOURILE CAMPANIEI „UNIȚI ÎMPOTRIVA DISCRIMINĂRII”

CÂȘTIGĂTORII MINI – TURNEULUI (Echipa jurnaliștilor alături de Mădălin Răpan, organizator)

În primăvara anului 2006, odată cu desfășurarea meciurilor din sferturile de finală ale Cupei UEFA, în care echipele Rapid și Steaua se calificaseră, CNCD împreună cu Federația Română de Fotbal și Autoritatea Națională de Tineret au organizat campania de prevenire a manifestărilor discriminatorii și promovare a fair-play-ului pe stadioane și în tribune **„LASĂ RASISMUL ÎN OFSAID!”**, cunoscute fiind manifestările rasiste de la meciurile acestora în trecut și pe care CNCD le-a și sancționat. Campania „Lasă Rasismul în Ofsaid!” s-a bucurat de succes din partea publicului, neînregistrându-se nici un fel de incident dar și din partea mass-media, campania fiind intens mediatizată.

De asemenea, a fost organizat un meci demonstrativ, echipele fiind compuse din jurnaliști, personalități care activează în organizații neguvernamentale din sfera de activitate a protecției drepturilor omului, jurnaliști etc. Meciul a fost deschis de către domnul Jonathan Scheele, Șeful Comisiei Europene în România. De asemenea, a fost prezent și Președintele Federației Române de Fotbal, domnul Mircea Sandu.

În perioada 27 – 29 octombrie 2006, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării împreună cu Federația Română de Fotbal, Open Society Institute's Roma Initiative Office, Agenția de Monitorizare a Presei, European Roma Grassroots Organization și cu sprijinul MC CANN ERIKSSON a organizat în cadrul „Săptămânii europene de acțiune împotriva rasismului”, la toate meciurile de fotbal din cadrul Ligii I, Etapa a XIII - a, campania **„Rasismul strică fotbalul”**. Campania a avut menirea de a stimula dialogul social, promovarea toleranței și fair-play-ului în fotbal. Jucătorii din cadrul partidelor (Politehnica Timișoara - Jiul Petroșani; Universitatea Craiova - Pandurii Târgu Jiu; F.C.M UTA Arad - F.C. Național; F.C. Steaua București - Unirea Urziceni; S.C. Vaslui - Ceahlăul Piatra Neamț; Gloria Bistrița - Farul Constanța; Dinamo București - Politehnica Iași; F.C. Argeș Pitești - Oțelul Galați; U.F.C. Rapid București - C.F.R. Cluj;) alături de arbitrii au purtat tricouri și au arătat spectatorilor două bannere cu sloganul campaniei, la intrarea pe teren, la începerea meciurilor. Copiii de mingi au purtat pe toată durata meciurilor tricouri de același fel.

JUCĂTORII PURTÂND TRICOURILE ȘI ARĂTÂND SPECATORILOR CELE 2 BANNERE ALE CAMPANIEI

Meciurile au fost televizate și comentatorii acestora au informat telespectatorii despre organizarea acestui eveniment. Audiența meciurilor a fost estimată la peste 2,3 milioane de telespectatori. De asemenea, pe stadioane au fost prezenți peste 130.000 de spectatori. În perioada desfășurării campaniei, majoritatea presei scrise a rezervat spații pentru informarea cititorilor asupra acestui eveniment. Estimările arată că articolele destinate campaniei au fost citite de minimum 650.000 de cititori.³ Sâmbătă, 28 octombrie 2006, Gazeta Sporturilor, cel mai citit ziar sportiv, a dedicat prima pagină evenimentului. De asemenea, în același ziar a apărut un editorial cu același subiect. Numărul exemplarelor vândute de Gazeta Sporturilor este estimat pentru ziua respectivă la 650.000.⁴

În cadrul campaniei, pe durata întregii zile de sâmbătă 28 octombrie 2006, a fost organizat în București, în cadrul Complexului Studentesc Tei, un mini-turneu de fotbal la care au participat 16 echipe de fotbal reprezentând toate cluburile de fotbal. Participanții au fost copii din grupe de vârstă 1996 și 1997. Echipele pentru fiecare categorie de vârstă, clasate pe primele trei locuri, au primit premiile Cupei „Fotbal împotriva Rasismului”.

³ Datele au fost preluate de la domnul Valeriu Nicolae, Secretar General al ERGO

⁴ IDEM

PREMIILE CUPEI „FOTBAL ÎMPOTRIVA RASISMULUI”

Ținând cont de experiența acumulată de CNCD, de-a lungul celor patru ani în organizarea campaniilor de prevenire a discriminării în fotbal, considerăm că ultima campanie a fost cea mai eficientă și cea mai intens mediatizată. Acest lucru a fost posibil prin realizarea de parteneriate cu celelalte părți implicate, prin concertarea eforturilor și resurselor financiare. Pe de altă parte, Federația Română de Fotbal și cluburile de fotbal implicate au fost mult mai receptive datorită conștientizării manifestărilor discriminatorii de pe stadioane dar și înăsprii în ultima perioadă a sancțiunilor aplicate de către UEFA în cazul manifestărilor rasiste.

Suntem conștienți că discriminarea, fiind prezentă datorită existenței stereotipurilor și prejudecăților, în principal, va putea fi eliminată de-a lungul timpului, prin informarea populației, educarea acesteia, acest lucru realizându-se prin desfășurarea în mod constant a campaniilor de prevenire, informare și conștientizare dar și prin crearea unei rețele instituționale eficiente în acțiunile de formare.

Având în vedere efectele campaniilor de prevenire din fotbal, inițiate de către CNCD, considerăm că au fost făcuți pași importanți în această direcție de prevenire și dorim să extindem aceste activități și în alte domenii sportive.